ಪ್ರೊ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ

ವೀರರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿ

ನಾಟಕ

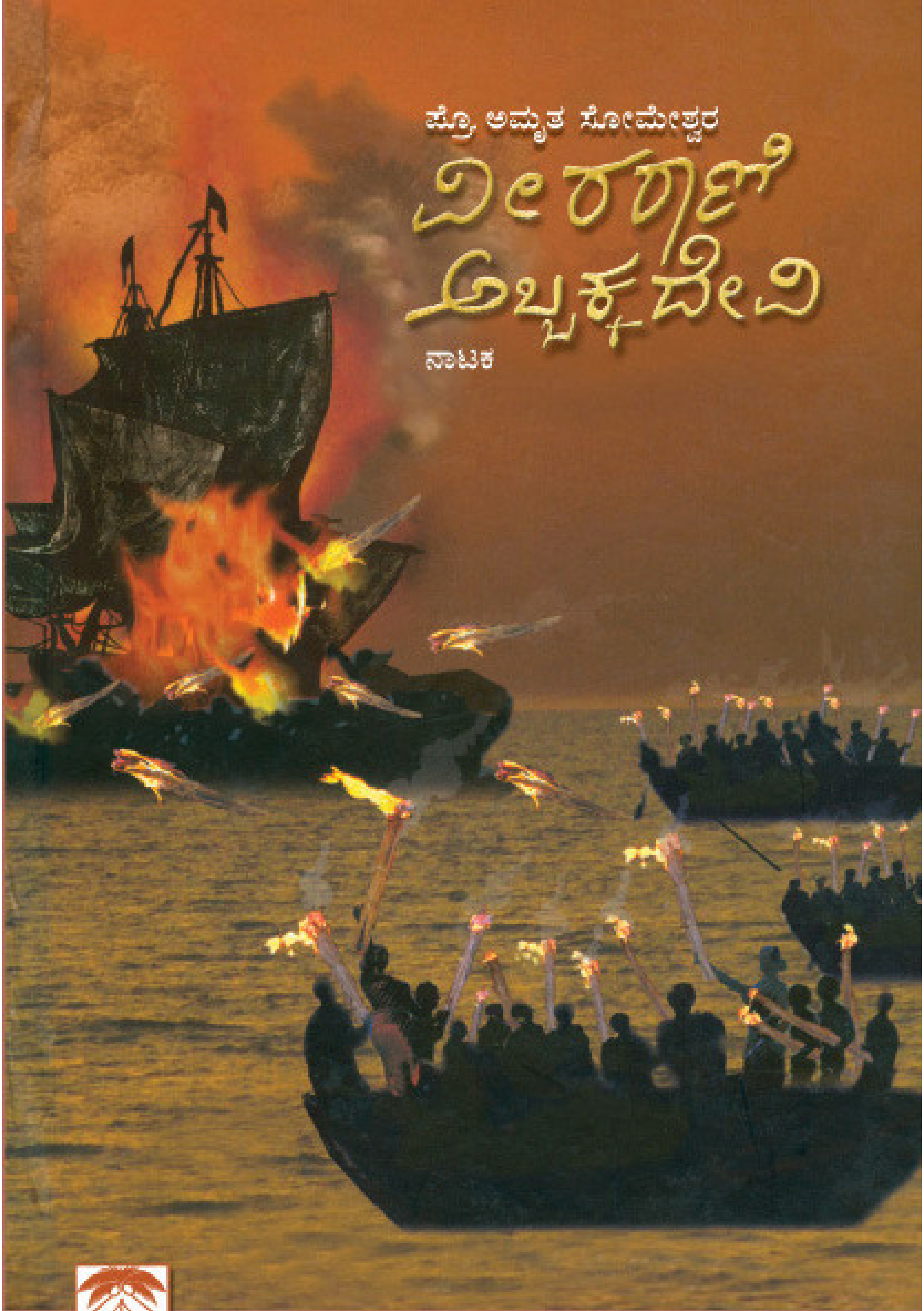

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ವೀರರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿ

ನಾಟಕ

ಬರೆತಿನಾರ್
ಡಾ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು

VEERARANI ABBAKKADEVI
A Play by
Prof. Amrith Someshwar
'Olume', Kotekar
Mangalore – 575022
Dakshina Kannada
Phone : 0824-2467755 / 8050125690

Hon. Editor
M. Janaki Brahmavar
President, Karnataka Tulu Sahithya Academy

Publisher
Chandrahasa Rai B.
Registrar, Karnataka Tulu Sahithya Academy
Mangalore City Corporation Building
Lalbaug, Mangalore - 575 003
Phone : 0824 2459389
e mail : tulu.academy@yahoo.co.in

© Karnataka Tulu Sahithya Academy

First Impression : 2014

Pages : viii + 64

Price : 75

Cover Design
Kallur Nagesh

Pages Designed & Printed at
Aakrithi Prints
Light House Hill Road, Mangalore - 575 001
Tel. : 0824 2443002

ಗುರ್ಕಾರ್ರೆನ ಮದಿಪು

“ಅಬ್ಬಕ್ಕನಕುಲು ಇನಿಕ್ ‘ಅಬ್ಬಕ್ಕ’ ಆದ್ ನೆಂಪುಡು ಒರಿದೆರ್...”

‘ಅಬ್ಬಕ್ಕ’ ಪುದರೇ ಒಂಜಿ ಸಂಕೇತ... ಅವು ಸ್ವಾಭಿಮಾನೊದ, ಗುಣಾದಿಗೆದ, ಸಗ್ತಿಸಾದಗೊದ, ಕಸ್ಟೊಲೆಗ್, ದುಸ್ಟೆರೆಗ್ ಸಡ್ಡ್ ಪಾಡ್ದ್ ಗೆಂದುನೆತ... ಇಂಚ ಮಾತೆತ ಸಂಕೇತ... ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಚರಿತ್ರೆಡ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿ ಒರ್ತಿಯೇ ಅತ್ತ್... ಏತ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕನಕುಲು ಆಳ್‌ದಿತ್ತೆರ್ ಪಣ್ದ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಮಾಹಿತಿ ಇಜ್ಜಂದಿನೆಟಾದ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಮಾತೆರ್ನ ನೆಂಪುಗ್ಲಾ ಸಂದುನ ಪುದರ್... ಎಡ್ಡೆ ಮಲ್ತಿನಕುಲು ನೆಂಪುಡು ಒರಿಯುವರೇ ಪಣ್ಪಿನ ಪಾತೆರೊಗು ಸರಿಯಾದ್ ಇಂಚಿಪ ಈ ‘ಅಬ್ಬಕ್ಕ’ ಮದಪೆರಾವಂದಿನ ತುಳುವೆದಿ... ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಉಚ್ಚಯ ನಡತೊಂದುಂಡು... ವೀರ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಉಂಡು... ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಬಗ್ಗೆಡ್, ‘ಉಳ್ಳಾಲ.. ಇತಿ ಆದಿ’, ‘ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಯರು’, ‘ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಸಂಕಥನ’... ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥೊಲು ಬೊಳ್ಪುಗು ಬಯ್ದ್... ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ದುಸ್ಟದಮನೊಗು ಸಜ್ಜಾತಿಲೆಕದ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಪ್ರತಿಮೆ ಮೆರೆವೊಂದುಂಡು... ಭಾರತೊಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಉರಿಬೀರ ಪೋವೊಂದಿತ್ತಿನ ಪರದೇಸಿಲೆನ್ ಪಿರ ರಟ್ಟಾವೆರೆಗ್ ಪೊರುಂಬುದಿನ ಸುರುತ ಪೊಂಜೊವು ಪಣ್ಪಿನ ಪುಗರ್ತೆಲಾ ಪರ್‌ಂಬೊಂದುಂಡು... ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಬಗ್ಗೆಡ್ ನನಲಾತ್ ತೆರಿಂವೊಡು, ಬರೆವೊಡು ಪಣ್ಪಿನ ಉಮೇದ್‌ದಕುಲು ಎಚ್ಚಾವೊಂದುಲ್ಲೆರ್... ಈತ್ನೇಟನೇ

ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಪುದರ್ದ್ ನಾಟಕೊಲು ರಂಗೊಡು ಮೆಂಚಿದ್ ಜನಮನ ಗೆಲ್ತ್ದ...

ಈ ಪೊರ್ತುಡು ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಾಮಲ್ಲ ವಿದ್ವಾಂಸೆರಾಯಿನ ಮಾನ್ಯ ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರೆರ್ 'ವೀರರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ' ಪುದರ್ದ್ ನಾಟಕ ರಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್... ಉಂದು ಬಜೀ ಕಲ್ಪನೆಡ್ ಮೂಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನವತ್ತ್... ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದಾಕಲೆನ್ ತೆರಿಯೊಂದಿನ ನಿಲೆಟ್ ಬರೆತಿನವು... ಆರೇ ಪಣೊಂದಿಲೆಕ, "ಅಬ್ಬಕ್ಕರಾಣಿನ ಕಾಲೊಡು ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್, ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿನ್, ಆಳೆನ ರಾಜ್ಯೊದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಳೆನ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೂದು ಬರೆತಿನ ಇಟಲಿ ದೇಶೊದ ಪ್ರವಾಸಿ ಪಿಯಾತ್ರೋ ಡೆಲ್ಲಾವೆಲ್ಲೆನ ಪ್ರವಾಸೀ ಕಥನೊದ ಆದೆರೊಡು ಬರೆತಿನವು"... ಅಂಚೆನೇ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ, ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ರಾಜಕೀಯ ಮುತ್ಸದ್ಧಿತನ, ಸಾಹಸ, ಶೌರ್ಯ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪ್ರೇಮ, ಪ್ರಜಾಪ್ರೀತಿ, ಸಾಮರಸ್ಯ ಈ ಮಾತ ಗುಣೊಕ್ಲೆನ ಗಣಿಯಾಯಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿನ ಆಳ್ವಿಕೆ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊದ ಆಕರ್ಷಣೆನೇ ಆರೆಗ್ ಈ ನಾಟಕ ಬರೆವೆರೆಗ್ ಪ್ರೇರಣೆ ಆತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ... ಈ ನಾಟಕೊನು ಓದಿನಕ್ಲೆಗ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಜಾತ್ಯತೀತ ನಿಲುವು, ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ, ಪಣವುಕಾಸ್‌ದ ವೈವಾಟ್, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆದ ಸಂಗತಿಲ್, ಒಕ್ಕಟ್ಟ್‌ನ್ ಒರಿತೊಂದಿನ ರೀತಿ ಉಂದು ಮಾತೆತ ಪರ್ಚಯ ಆದ್ ಗೌರವ ಎಚ್ಚುಂಡು... ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ನೆಂಪುನು ನನಲಾತ್ ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ಪುಂಡು...

ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಈ ನಾಟಕ ಕೃತಿನ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪೆರೆಗ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊರಿನ ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರರೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೊಂದುಲ್ಲೆ...

ಈ ಬೂಕುನು ಪೊರ್ಲುಡು ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನ ಆಕೃತಿ ಪ್ರಿಂಟ್ಸ್‌ದ ಕಲ್ಲೂರು ನಾಗೇಶ ಬೊಕ್ಕ ಕೂಟದಕ್ಲೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

16–7–2014 **ಎಮ್. ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ**
ಕುಡ್ಲ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಎನ್ನ ನುಡಿ

ನಮ್ಮ ದೇಶೊದ ಚರಿತ್ರೆಡ್ ಪರಕೀಯೆರಾಯಿನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಡ ದಿಂಜ ಪೊರ್‍ಂಬುದು ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆಯಿನ ಸುರುತ ತಂಕದ ಪೊಂಜೊವು ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಚೌಟವಂಶೊದ ವೀರರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಂದ್ ಪಣ್ಪಿನವು ನಂಕ್ ಮಾತ ಮಲ್ಲ ಅಭಿಮಾನೊದ, ಪೆರ್ಮೆದ ಸಂಗತಿ. ಚರಿತ್ರೆಡ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪಣ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ದ ನಾಲ್ವೆರ್ ರಾಣಿಲು ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪೆರ್. ಅಕುಳೆಡ್ ಇರ್ವೆರ್ (ಅಕುಳೆನ್ ಅಪ್ಪೆಲಾ ಮಗಳ್‍ಂದ್‌ಲಾ ಪಣ್ಪೆರ್) ಬಾರೀ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆಯಿನಕುಲು. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿ ಪಣ್ಪಿನವು ಪಟ್ಟದ ಪುದರ್‍ಂದ್ ಪಣೊಡು.

ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿನ ಸಾದಗೊದ ಬದ್ಕ್‌ನ್ ಕನ್ನಡೊಡುಲಾ, ತುಳುಟ್ಲಾ ನಾಟಕ ಆದ್ ಮುಡೆಯಿನ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ ಭಂಡಾರಿ, ಸೀತಾರಾಮ ಕುಲಾಲ್, ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ, ರತ್ನಾಕರ್ ಕಾವೂರು ದುಂಬಾಯಿನಕುಳೆ ಕೃತಿಲು ರಂಗಪ್ರಯೋಗಲಾ ಆದ್ ಜನಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡೆತದ.

ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿನ ಕಾಲೊಡು ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕರಾಣಿನ್ ಆಳೆ ರಾಜ್ಯೊದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಳೆನ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೂದು ಬರೆತಿನ ಇಟಲಿ ದೇಶೊದ ಪ್ರವಾಸಿ ಪಿಯಾತ್ರೊ ಡೆಲ್ಲಾವೆಲ್ಲೆನ ಪ್ರವಾಸೀ ಕಥನೊದ ಆಧಾರೊಡು ಯಾನ್ ಈ ನಾಟಕ ಬರೆತೆ. ಅಂಚಾದ್ ಉಂದು ಪನೀತ್ ಭಿನ್ನವಾದ್ ತೋಜಿಯೆರ್ಲ ಇಯಾರು.

ನನೊಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ, ಅಬ್ಬಕ್ಕರಾಣಿ ಪಣ್ಪಿನಾಳ್ ಒಂಜಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರತೀಕ. ಸ್ವಾಭಿಮಾನ, ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ, ರಾಜಕೀಯ ಮುತ್ಸದ್ದಿತನ, ಸಾಹಸ, ಶೌರ್ಯ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರಜಾ ಪ್ರೀತಿ, ಸಾಮರಸ್ಯ ಈ ಮಾತ ಗುಣೊಕ್ಲೆನ ಗಣಿಯಾಯಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕರಾಣಿನ ಆಳ್ವಿಕೆ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊದ ಆಕರ್ಷಣೆನೇ ಈ ಕೃತಿ ರಚನೆಗ್ ಪ್ರೇರಣೆ.

ಈ ನಾಟಕೊನು ಬೊಲ್ಪುಗು ಕೊಣರೊಂದುಪ್ಪಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರೆಗ್‌ಲಾ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರೆರೆಗ್ಲಾ ಬೊಕ್ಕ ಸರ್ವಸದಸ್ಯರೆಗ್‌ಲಾ ಎನ್ನ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಸಹೃದಯ ಓದುಗೆರೆನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಳೆನ್ ಏಪಲಾ ಎದ್ಕೊಂದು ಉಳ್ಳೆ.

ಒಲುಮೆ **ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ**

15–7–2014

ನಾಟಕೊಡು

ಆಣ್ಜೊವುಲಾದ್...

ಸೋಮನಾಥೆ	–	ಕತೆ ಪನ್ಪಿನಾಯೆ
ಮಿರಾಂಡ	–	ಇಟಲಿದ ಪ್ರವಾಸಿ, ಕತೆ ಕೇಣುನಾಯೆ
ವೀರನರಸಿಂಹ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸು	–	ಕುಡ್ಲದ ಅರಸು,ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ಕಂಡಣಿ
ಕಾಮರಾಯೆ	–	ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸುನ ಅರುವದೆ
ಚೆಲುವರಾಯೆ	–	ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿನ ಮಗೆ
ಸೀನಪ್ಪಯ್ಯೆ	–	ಪ್ರಧಾನಿ
ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ನಾಯ್ಕೆ	–	ಸೇನಾಪತಿ
ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ	–	ಕಾಮರಾಯನ ಇಷ್ಟೆ
ರಾಮ ಬಲಿಪೆ	–	ಕಡಲ ಪಡೆತ ಗುರ್ಕಾರೆ
ಆಲೀಖಾನ್	–	ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿನ ವೀರ ಸೈನಿಕೆ
ಸುಬ್ಬಪ್ಪಯ್ಯೆ	–	ಕೃಷಿಕ ಬುದ್ಯಂತೆ
ವೈಸರಾಯೆ	–	ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ರಾಜಪ್ರತಿನಿಧಿ
ರೆಬಿರೊ	–	ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಕಮಾಂಡರ್
ಕುಂಞಾಲಿ ಮರಕ್ಕಾರ್	–	ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿನ ಸಹಾಯಕೆ
ಕರಣಿಕೆ	–	ಓಲೆ ಬರೆಪಿನಾಯೆ
ಅಣ್ಣು	–	ಒರಿ ವೀರ ಸೈನಿಕೆ, ಹುತಾತ್ಮೆ
ಕಾಂತಪ್ಪೆ	–	ಕೃಷಿಕೆ
ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ	–	ಮಲ್ಲ ಕೃಷಿಕೆ
ಗಂಗಯ್ಯೆ	–	ಊಳಿಗದಾಯೆ
ನರಸಿಂಗೆ	–	ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿನ, ತೈನಾತಿ
ಮಾದಪ್ಪೆ	–	ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿನ, ತೈನಾತಿ
ಓಬಯ್ಯೆ	–	ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿನ, ತೈನಾತಿ
ಸಂಕಯ್ಯೆ	–	ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿನ, ತೈನಾತಿ
ಪೂವ ಗುರ್ಕಾರೆ	–	ಉಳ್ಳಾಲದ ಒರಿ ಗುರ್ಕಾರೆ
ತಿಮ್ಮಪ್ಪೆ	–	ಒರಿ ಮೊಗವೀರ ಬಲೆಗಾರೆ

ಸೀದಿಯಬ್ಬೆ – ವೀರ ಮರಣ ಪಡೆಯಿನ ವೀರ ಸೈನಿಕೆ

ರಾಮನಾಥೆ – ಕುಂಬಳೆ ಅರಸು ಮಗೆ

ಕುಂಬಳೆ ಅರಸು – ಕುಂಬಳೆ ಸೀಮೆದ ರಾಮಂತರಸು

ಅಣ್ಣುನ ಅಮ್ಮೆ, ಕಲ್ಯಾಣಿನ ಅಮ್ಮೆ ಬೊಕ್ಕ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಯುದ್ಧ ವಿದ್ಯೆ ಕಲ್ಪಾವುನ ಗುರು, ಕೃಷಿಕೆರ್, ಬಲೆಗಾರೆರ್, ಪ್ರಜಾಪ್ರಮುಖೆರ್, ಜನಸಾಮಾನ್ಯೆರ್, ಸೈನಿಕೆರ್

ಪೊಣ್ಜೊವುಲಾದ್...

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ – ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸುನ ರಾಣಿ
ಉಳ್ಳಾಲದ ಚೌಟ ರಾಣಿ

ತಿರುಮಲಾ – ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿನ ಮಗಳ್

ವಿಮಲಾ – ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ಊಳಿಗದಾಳ್

ಕಲ್ಯಾಣಿ – ಅಣ್ಣುನ ಬುಡೆದಿ
ಸಹಗಮನ ಮಲ್ತಿನ ಸಾಧ್ವಿ

ಪೂವಮ್ಮ – ಮೀನ್ ಮಾರುನ ಮೊಗವೀರ ಪೊಣ್ಣು

ಪಾತುಮ್ಮ – ಸೀದಿಯಬ್ಬನ ಅಪ್ಪೆ

ಕಲ್ಯಾಣಿನ ಅಪ್ಪೆ

ಅಣ್ಣುನ ಅಪ್ಪೆ

ನೋಟ – ಒಂಜಿ

[ಸೋಮೇಶ್ವರದ ಕಡಲ ಬರಿತ ರುದ್ರ ಪಾದೆದ ನೋಟ. ಬಯ್ಯದ ಪೊರ್ತು ಅಕ್ಕಾಸೊಡು ಬಣ್ಣದ ಮುಗಾಲ್, ಕಡಲ ಸೆರೆಕುಳೆ ನಲಿಪಾಟ. ವಾಯು ವಿಹಾರೊಗಾತ್ರ ಕೆಲವೆರ್ ಅಂಚಿಂಚಿ ಪೋವೊಂದುಳ್ಳೆರ್. ಕೆಲವೆರ್ ಪಾದೆದ ಮಿತ್ತ್ ಕುಳ್ಳೊಂದು ಪಾತೆರಕತೆ, ತೆನಸ್ ತಿನ್ಪಿನೆಟ್ ಉಳ್ಳೆರ್.

ಒರಿ ಐರೋಪ್ಯ ಪ್ರವಾಸಿ, ಕೆಮರಾ, ಪುಗೆಲ ಚೀರಾವು ಪತ್ತೊಂದು ಪಾದೆ ಬಡ್ತುವೆ. ಸಂತೋಸುಡು ಸುತ್ತಲಾ ತೂವೊಂದು ಕಡಲ್, ಪಾದೆ, ಮುಟ್ಟೊಡೇ ಎತ್ತರೊಡು ಉಪ್ಪಿನ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಕೋಟೆದ ಬುರುಜು ಇಂಚಿನೆತ ಭಾವಚಿತ್ರ ದೆಪ್ಪುವೆ. ಬುಕ್ಕೊ ಪಾದೆದ ಒಂಜಿ ಮೆಯಿಟ್ ಕುಳ್ಯರೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿನ ಜಾಗ ತೂದು ಕುಳ್ಳುವೆ. ನಡು ಪ್ರಾಯೊದ ನನೊರಿ ಇಂಬ್ಯನೇ ಗಮನಿಸಾದ್]

ವ್ಯಕ್ತಿ : Good Morning

ಪ್ರವಾಸಿ : (ತೆಲಿತೊಂದು) ನಮಸ್ಕರಾ

ವ್ಯಕ್ತಿ : Excuse me, may I know your good name please?

ಪ್ರವಾಸಿ : By all means ಎನ್ನ ಪುದರ್ Mr. Miranda ಎಂಕ್ ವಂತೆ ವಂತೆ ತುಳು ಬರ್ಪುಂಡು.

ವ್ಯಕ್ತಿ : ಹೋ, ಬಾರಿ ಸಂತೋಸಾಂಡ್! ಈರ್ ಎಂಕ್ಲೆ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ವಂತೆ ಸಮಯ ಆದಿಪ್ಪೊಡು!

ಪ್ರವಾಸಿ : ಯಾನ್ Several Times ಇಂಡಿಯೊಗು ಬಯಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಎಂಕ್ ಬಾರೀ ಇಷ್ಟ. I Love India. Indian art, Indian Literature, Indian Culture, India is a wonderful land!

ವ್ಯಕ್ತಿ : ಈರೆನ ಅಭಿಮಾನ ಮಲ್ಲವು. ಈರೆನ್ ತೂದು ಬಾರೀ ಸಂತೋಸು ಆಂಡ್

ಪ್ರವಾಸಿ : ಎಂಕ್‌ಲಾ ಆಂಡ್ By the by ಈರೆನ ಪುದರ್?

ವ್ಯಕ್ತಿ : ಸೋಮನಾಥೆಂದ್, ಯಾನ್ ಕುಡ್ಲಡ್ ಮಾಸ್ಟ್ರೆ ಆದುಳ್ಳೆ

ಪ್ರವಾಸಿ : Very good. ಯಾನ್‌ಲಾ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಡ್ Teacher ಆದ್ ಉಳ್ಳೆ (ತೆಲಿತೊಂದು) ಇತ್ತೆ Student ಆತೆ!

ಸೋಮನಾಥೆ : ಅಂಚ ಪಂಡ?

ಪ್ರವಾಸಿ : ಎಂಕ್ ಊರು ತಿರ್ಗುನನೆ ಮರ್ಲ್. Historical Places,

Old monuments ಮಾತಾ ತೂಪುನ ಆಸೆ! ಬೇತೆ ಬೇತೆ ದೇಶೊಳೆನ History, Culture ತೆರಿಯುನ ಬಯಕೆ.

ಸೋಮನಾಥೆ : ಎಡ್ಡೆ ಹವ್ಯಾಸ! ಇಂದೆ ಕಡ್ಲೆಕಾಯಿ ತಿನ್ಪರಾ?

ಪ್ರವಾಸಿ : Oh yes! Thank you (ವಂತೆ ದೆತೊಂದು ನಿಧಾನವಾದ್ ತಿನ್ಪೆ)

ಸೋಮನಾಥೆ : ಈರೆಗ್ ವಾ ದೇಶ ಆಂಡ್?

ಪ್ರವಾಸಿ : ಇಟೆಲಿದ ರೋಮ್ ನಗರೊಡ್ದು ಬತ್ತಿನಾಯೆ ಯಾನ್

ಸೋಮನಾಥೆ : ಓ, ಭಾರೀ ದೂರೊಡ್ದು ಬತ್ತರ್, ಸುಮಾರ್ ವರ್ಸೊಗು ದುಂಬು ಇಟೆಲಿದ ಪ್ರವಾಸಿ ಒರಿ ಈ ಸೀಮೆಗ್ ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತೆಗೆ.

ಪ್ರವಾಸಿ : Exactly ಪಿಯಾತ್ರೊ ಡೆಲ್ಲಾವೆಲ್ಲಿಂದ್ ಆಯನ ಪುದರ್. ಆಯನ ಪ್ರವಾಸೀ ಅನುಭವೊದ ಪುಸ್ತಕ ಯಾನ್ ಓದುದೆ. ಈ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಯಾನ್ ಬರ್ಯೆರೆ ಆ ಪುಸ್ತಕೊನೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಪಂಡ್‌ಂಡಲಾ ಹೆಚ್ಚತ್ತ್. ಪ್ರಿಯಾತ್ರೊ ಉಲ್ಲಾಳ queen ಅಬಕಾ ರಾನಿನ್ ತೂದು ಪಾತೆರ್‌ದೆ, ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ armyನ್ ಉಲ್ಲಾಳ ರಾಣಿ defeat ಮಾಳ್ತಿನೆನ್ ಡೆಲಾವೆಲ್ಲಿ refer ಮಲ್ಪುವೆ. ಆಳೆನ್ ಆಯೆ appriciate ಮಲ್ಪುವೆ.

ಸೋಮನಾಥೆ : ಇಂದು ಈ ಊರುದ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತ ಮಲ್ಲ ಅಭಿಮಾನೊದ ಸಂಗತಿ! ನಿಜವಾದ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ರಾಣಿಯೇ ಈ ದೇಶದ ಸುರುತ್ತ freedom fighter.

ಪ್ರವಾಸಿ : I hope ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ರಾಣಿ ಬಗೆಟ್ you might know quite a lot!

ಸೋಮನಾಥೆ : ದಾನ್ಲೊ ವಂತೆ ತೆರಿಯೊಂದೆ ಆತೆ.

ಪ್ರವಾಸಿ : ಎಂಕ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ರಾಣಿನ ವಿಷಯೊಡು ಮಸ್ತ್ ತೆರಿಯೊಡು. Of course ಕೆಲವು ವಿಚಾರ ಯಾನ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತ್‌ದೆ. ಗೋವೆಡ್ ಕೆಲವು old records ತೂಯೆ. ಆಂಡ, ನನಲಾ study ಮಲ್ಪೊಡು If you don't mind ಎಂಕ್ ವಂತೆ ಸಾಯ ಮಲ್ಪುವರಾ?

ಸೋಮನಾಥೆ : By all means ಎಂಕ್ ತೆರಿದಿನೆನ್ ಪನ್ಯೆರೆ ಅಡ್ಡಿ ಇಜ್ಜಿ. ಈರ್ನಂಚಿನ foreigners ಈತೊಂಜಿ Interest ದೆತ್ತೊಂದು ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನಗ ಆತಾಂಡಲಾ ಮಲ್ಪೊಡ್ಚಾ? ಬಲ್ಲೆ, ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ರಾಣಿನ ಕುಲಸ್ವಾಮಿ ಸೋಮನಾಥನ ದೇವಸ್ಥಾನದಂಚಿ ಪೋಯಿ.
(ಪಿದಡುವೆರ್, ನಡುಟು ದೇವೆರೆ ಕೆರೆ)

ಪ್ರವಾಸಿ : ಓ ಯೇತ್ ಮಲ್ಲ ಕೆರೆ? ನೀಂದ್ಯೆರೆ ಎಡ್ಡೆ!

ಸೋಮನಾಥೆ : ಇಂದೆನ್ ದೇವೆರೆ ಕೆರೆಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಇಂದೆಕ್ ಗದಾ ತೀರ್ಥ ಪಂಡ್‌ದ್‌ಲಾ ಪುದರುಂಡು. ಮಹಾಭಾರತದ ಭೀಮಸೇನೆ ತನ್ನ

ಗದೆನ್ ಊರುದು ಈ ಕೆರೆನ್ ಉಂಡು ಮಲ್ತೆಗೆ!

ಪ್ರವಾಸಿ : ಓ Interesting !
ತೀರ್ಥ ಅಮಾಸೆದಾನಿ ಸಾರಗಟ್ಲೆ ಜನ ಕಡಲ್‌ಡ್ಲಾ ಬುಕ್ಕೊ ಈ ಕೆರೆಡ್‌ಲಾ ಮೀಪೆರ್. ಕಡಲ್ ಈತ್ ಮುಟ್ಟೊಡು ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಈ ಕೆರೆತ ನೀರ್ ಉಪ್ಪಾದಿಜ್ಜಿ.

ಪ್ರವಾಸಿ : I see, ಎಡ್ಡೆ

ಸೋಮನಾಥೆ : ಇಂದು ಪಂಚದುರ್ಗಿ ಅಥವಾ ಭಗವತಿ ಗುಡಿ

ಪ್ರವಾಸಿ : ಅವು ದಾದ, ಪರಕೋಟೆದ ಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಂಡು

ಸೋಮನಾಥೆ : ಅಂದ್, ದೇವಾಲ್ಯೊದ ರಕ್ಷಣೆಗಾದ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿ ಕೋಟೆ ಕಟ್ಟಾಯಲ್‌ಗೆ, ಆ ಕೋಟೆದ ಮಸ್ತ್ ಭಾಗ ಇತ್ತೆ ಜರಿದ್ ಪೋತುಂಡು. ಓ ಅಲ್ಪ ತಿರ್ತ್ ಚೌಟ ರಾಜೆರ್ನ ಎಲ್ಯ ಅರಮನೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ. ಅಲ್ಪ ಇಪ್ಪುನ ಕೆರೆಟ್ ಅರಸುಕುಲದ ಪೊಂಜೊಲು ಮಿಯೊಂದು ಇತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಸರಿ, ಮಿತ್ತ್ ಪೋಯಿ (ಪಾವಟಿಗೆ ಬಡ್ತೊಂದು ಪೋಪೆರ್)

ಪ್ರವಾಸಿ : Temple ಯೇಪಲಾ ಎತ್ತರೊಡು ಇತ್ತ್‌ಂಡನೇ ಎಡ್ಡೆ.

ಸೋಮನಾಥೆ : ಅವು ನಿಜ ತೂಲೆ, ಈ ಗೋಪುರೊಡು ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ ತೀರ್ಮಾನ ದೆತ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್‌ಗೆ.

ಪ್ರವಾಸಿ : It is interesting

ಸೋಮನಾಥೆ : ಅಡೆ ತೂಲೆ, ಆ ಜಾಗೆಡ್ ಆನೆ ಕುದ್ರೆಳೆನ್ ಕಟ್ಟೊಂದು ಇತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಆ ಗೋಡೆಡಿತ್ತಿನ ಎಲ್ಯ ಕಂಡಿಳೆನ್ ತೂಯರಾ? ದಾಯೆಂದ್ ಊಹನೆ ಮಲ್ತರತ್ತಾ? ಇಂದು ದುಂಬು ಕೋಟೆದ ಬುರುಜು ಇತ್ತಿ ಜಾಗೆ. ಮುಲ್ತು ತಿರ್ತ್ ಮೆಯ್ ತೂಲೆಗೆ.

ಪ್ರವಾಸಿ : Really marvellous ಇಂದೆನ್ ಪೂರಾ ತೂವೊಂದು ಮೂಳೇ ಕುಳ್ಳುಗಾಂದ್ ಆಪುಂಡು. Beautiful, beautiful.

ಸೋಮನಾಥೆ : ಬಲೆ ಬುಕ್ಕೊ ಬರೊಳಿ

ಪ್ರವಾಸಿ : ಈ Temple ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ರಾನಿ ಕಟ್ಟಾಯಿನೊ?

ಸೋಮನಾಥೆ : ಅತ್ತ್, ಮಸ್ತ್ ಸಮಯೊಗು ದುಂಬು ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ಆಳ್ಯೊಂದಿತ್ತಿ ಅಲೂಪವಂಶೊದ ರಾಜೆರ್ ಕಟ್ಟಾಯಿನೆಂದ್ ಪ್ರತೀತಿ. ಚೌಟ ಅರಸು ಪೀಳಿಗೆಗ್ಲಾ ಸೋಮನಾಥೆನೆ ಕುಲದೇವೆರ್. ಇಂದು ಈ ಸೀಮೆದ ಪ್ರಧಾನ ದೇವಸ್ಥಾನ. ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ರಾಣಿಲಾ ಸೋಮನಾಥನ ಅಚಲ ಭಕ್ತೆದಿ. ಆಳ್ ಭಕ್ತಿಡ್ ಈಡೆಗ್ ಒಪ್ಪಾಯಿನ ಬೊಳ್ಳಿದ ಜಲದ್ರೋಣಿ ಇತ್ತೆಲಾ ಉಂಡು. ಅಯಿಟ್ ಅಬ್ಬಕಾ ದೇವಿನ ಪುದರ್‌ಲಾ ಉಂಡು.

ಪ್ರವಾಸಿ : ಓಹೊ, ಸರಿ, ಮುಲ್ಪ Inscription ಉಪ್ಪೊಡತ್ತ್?

ಸೋಮನಾಥೆ : ತೂಪಾವೆ, ಉಳಯಿ ಮೆಯಿಕ್ ಪೋಯಿ. ಇಂದೆ, ಇಂದು 15ನೇ ಶತಮಾನೊದ ವಿಜಯನಗರದ ಪ್ರೌಢದೇವರಾಯನ ಕಾಲದ ಅಪೂರ್ಪೊದ ಶಾಸನ. (ಪ್ರವಾಸಿ ಫೋಟೊ ದೆಪ್ಪುವೆ).

ಸೋಮನಾಥೆ : ಬಲ್ಲೆ ಪಿದಯಿ ಪೋಯಿ. ಅಂಗಣದ ಮೂಡಯಿ ಮೆಯಿಟ್ ರಡ್ಡ್ ಅಗೆಲದ ಕಲ್ಲ್ ನಾಟಾದೆರತ್ತ?

ಪ್ರವಾಸಿ : ಅಂದ್ ದಾದ ಅವು?

ಸೋಮನಾಥೆ : ಅಯಿಟ್ ಒಂಜಿ ವೀರಕಲ್ಲ್, ಬುಕ್ಕೊಂಜಿ ಮಾಸ್ತಿಕಲ್ಲ್

ಪ್ರವಾಸಿ : ಅಯಿಕ್ ಸ್ಟೋರಿಸ್ ಇಜ್ಜಾ?

ಸೋಮನಾಥೆ : ಇತಿಹಾಸ ಇಜ್ಜಂದೆ ಉಂಡಾ? ಅವು ಯಾನ್ ಬುಕ್ಕೊ ಪನ್ಪೆ. ಇತ್ತೆ ಓ ಅಲ್ಪ ವಂತೆ ಕುಳ್ಳೊನುಗ. (ಕುಳ್ಳುವೆರ್)

ಪ್ರವಾಸಿ : ಸರಿ, ಇತ್ತೆ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿನ ಸ್ಟೋರಿ ಕೇನೊಡತ್ತಾ?

ಸೋಮನಾಥೆ : ಯಾನ್ ತೆರಿದಿನೆನ್ ಪನ್ಪೆ. ಈರ್ ತೆರಿದಿನೆನ್ ಈರ್ ಸೇರ್ಸಾವೊಡ್ಲೆ. ಚರಿತ್ರೆಡ್ ನಾಲ್ವೆರ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ರಾಣಿ ನಕ್ಲೆನ ಉಲ್ಲೇಖ ಉಂಡು. ಅಯಿಟ್ ಇರ್ವೆರ್ ಭಾರೀ ಶೌರ್ಯದಕ್ಲು. ಅಕುಳು ಅಪ್ಪೆಲಾ ಮಗಳ್‌ಲಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಇರ್ವೆರೆನ ಪುದರ್‌ಲಾ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ಪಂಡ್‌ದೇ. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪನ್ಪಿನವು ಪಟ್ಟದ ಪುದರ್. ಅಖೇರಿದ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ರಾಣಿ ಕುಡ್ಲದ ವೀರನರಸಿಂಹ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸುನ ಕೈಪತ್ತಿ ರಾಣಿ. ಮದ್ಮೆ ಆಯಿ ಸುರುಟು ಅಕುಳು ಇರ್ವೆರ್‌ಲಾ ಭಾರೀ ಮೋಕೆಡ್ ಇತ್ತೆರ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿ ಇರ್ವೆರ್ ಜೋಕುಳೆ ಅಪ್ಪೆಲಾ ಆಯಲ್... ಪೊರ್ಲು ಕಂಟ್‌ದ ಬಾಲೆಳೆಗ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಆರಂಭಲಾ ಆಂಡ್...

******

ನೋಟ – ರಡ್ಡ್

[ಕುಡ್ಲದ ಬಂಗರಸುನ ಅರಮನೆತ ಒಂಜಿ ಭಾಗ. ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿನ ಜೋಕುಲಾಯಿನ ತಿರುಮಲಾ ಬೊಕ್ಕ ಚೆಲುವರಾಯೆರೆಗ್ ಶಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸದ ಮೂಲಪಾಠ ನಡತೊಂದುಂಡು. ಗುರು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಆಯುಧೊದ ವರಸೆಲೆನ್ ಪಂಡ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ವಂತೆ ದೂರೊಡು ಕುಳ್ಳೊಂದು ಸಂತೋಸುಡು ಜೋಕ್ಲೆನ ಆಯುಧಾಭ್ಯಾಸೊನು ತೂವೊಂದುಲ್ಲಲ್. ಒತ್ತುಡೇ ಊಳಿಗದ ಪೊಣ್ಣು ವಿಮಲಾ ಉಲ್ಲಲ್].

ಗುರು : (ತಿರುಮಲಾಗ್) ಕತ್ತಿ ಇಂಚ ಗತ್ತ್‌ಡ್ ಪತ್ತೊನೊಡು ರಾಜಕುಮಾರಿ, ಅಡ್ಡಣ ಇಂಚ ಈ ಕಾರ್ ದುಂಬು ದೀಯೊಡು. ಈ ಕಾರ್ ವಂತೆ ಪಿರ... ಅಂಚ ಇತ್ತೆ ಕತ್ತಿ ತಿರ್ಗಾಲೆ ತೂಕ,

ಹಾಂ, ಶಹಭಾಸ್!... (ಚೆಲುವರಾಯಡ) ಅಡ್ಡಣ ಆತ್ ಮಿತ್ತ್ ಮಲ್ಪಡೆ ಅರಸು ಕುಮಾರ್ತೆ, ಕಾರ್ ಪನೀತ್ ದೂರ ದೂರ ದೀಲೆ... ತರೆ ತಗ್ಗಾವಡೆ ಹಾಂ, ಶಹಭಾಸ್! ... ಇತ್ತೆ ತೂಕ (ಚೆಲುವರಾಯೆ ಕತ್ತಿ ತಿರ್ಗಾವೆ) ಭೇಷ್, ಇತ್ತೆ ನಿಕ್ಲೆ ಉಳಯಿ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಕತ್ತಿ ಕಾಳಗ ಸುರು ಆವಡ್... (ಇರ್ವೆರ್‌ಲಾ ಕತ್ತಿ ಅಡ್ಡಣ ಗಳಸ್‌ದ್ ಕಾಳಗದ ಅಭಿನಯ ಮಲ್ಪುವೆರ್)

ತಿರುಮಲಾ : ಅಮ್ಮಾಜಿ ಯಾನೇ ಗೆಂದ್ಯೆ.

ಚೆಲುವರಾಯೆ : ಅತ್ತ್ ಅಮ್ಮಾಜಿ ಗೆಂದ್‌ನೆ ಯಾನ್.

ತಿರುಮಲಾ : ಅತ್ತ್ ಯಾನ್

ಚೆಲುವರಾಯೆ : ಈಯತ್ತ್ ಯಾನ್!

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ನಿಕ್ಲು ಇಂಚ ಕಂಟ್ಯೊನುನಿ ದಾಯೆ? ಗೆಲ್ಪುನೆಲಾ ಸೋಪುನೆಲಾ ಮುಲ್ಪ ಮುಖ್ಯ ಅತ್ತ್. ಸೋಲು ಗೆಲುವು ತೆರಿಯೊಡ್ದ ನನಲಾತ್ ಕಲ್ಪೊಡು, ಬಿರ್ಸೆರಾವೊಡು.

ಚೆಲುವರಾಯೆ : ಏತ್ ಕಲ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಆಕೇರಿಗ್ ಯಾನೇ ಗೆಂದುವೆ ಯಾನ್ ಆಣತ್ತ?

ತಿರುಮಲಾ : ಈ ಆಣಾಂಡ ದಾನೆ ನಿಕ್ಕ್ ಕೊಂಬುಂಡ? ಯಾನ್ ಬುಡ್ಡಿನಾಲತ್ತ್!

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ನಿಕ್ಲೆ – ನಿಕ್ಲೆ ಉಳಯಿ ಸೋಲು ಗೇಲ್‌ದ ಪಾತೆರ ದಾಯೆ ಬಾಲೆಳೆ ಅಣ್–ಪೊಣ್ಣು ಪನ್ಪಿನವು ಮುಖ್ಯ ಅತ್ತ್. ಸಾಧನೆ ಮುಖ್ಯ ಗೆಂದೊಡಾಯಿನಕ್ಲೆನ್ ಗೆಂದೊಡು, ನಿಕ್ಲೆನ ಉಳಯಿ ಗೆಂದುನ ಸೋಪುನ ವಿಚಾರ ಉಪ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ

ತಿರುಮಲಾ : ಏರೆನ್ ಗೆಂದೊಡು ಅಮ್ಮಾಜಿ?

[ಆತಾನಗ ಊಳಿಗದಾಂಯೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅರಸುಲು ಬರೊಂದುಳ್ಳೆರ್‌ಂದ್ ಸೂಚನೆ ಕೊರ್ಪೆ. ವೀರನರಸಿಂಹ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸು ಉಳಯಿ ಬರ್ಪೆ. ಜೋಕ್ಲೆನ ಆಯುಧಾಭ್ಯಾಸೊನು ಗಮನಿಸುವೆ. ಮೋಣೆಡ್ ಆತೊಂಜಿ ಪ್ರಸನ್ನತೆ ತೋಜುಜಿ 'ಅಪ್ಪಾಜಿ ಬತ್ತೆರ್‌ಂದ್ ಜೋಕುಲು ಸಂಭ್ರಮ ಪಡೆಪ)

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಗುರುಕುಳೆ, ಇನಿತ ಆಯುಧಾಭ್ಯಾಸ ಇಯಾರು ತನ್ಕುಳು ಎಲ್ಲೆ ಬಲ್ಲೆ.

ಗುರು : ಆವಡ್ ಅಮ್ಮಾಜಿ (ರಾಜ ರಾಣಿಯೆರೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾದ್ ಪಿದಡುವೆರ್. ಆತಾನಗ ವಿಮಲಾ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಪೇರ್ – ಪಂರ್ದ್ ಕಣತ್ತ್ ದೀಪಾಳ್)

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಬಲ್ಲೆ ಬಾಲೆಳೆ, ಪೇರ್ ಪರ್ಲೆ.

ವಿಮಲಾ : ಅರಸುಳೆಗ್ ಅಸರ್?

ಅರಸು	: ಇತ್ತೆ ಬೊಡ್ಚಿ. (ಜೋಕ್ಲು ಪಂದ್ಯ್ ತಿಂದ್‍ದ್ ಪೇರ್ ಪರ್ಪೆರ್)
ಅರಸು	: ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಇತ್ತೆನೇ ಯುದ್ಧವಿದ್ಯೆ ಪಂಡ್‍ದ್ ಕೊರ್ಪುನೆ ದಾಯೆ ರಾಣಿಯೆರೆ? ವಂತೆ ಮಲ್ಲೆ ಆವಡ್, ಇತ್ತೆ ವಂತೆ ಓದು ಬರವು ಕಲ್ಪಾಂಡ ಯಾವುಜ. ಗೊಬ್ಬುನ ಜೋಕುಲತ್ತ?
ಅಬ್ಬಕ್ಕ	: ಇಂದೆಟ್ ದಾದ ದೋಷ ಅರಸುಳೆ? ವ್ಯಾಯಾಮೊಗುಲಾ ಆಂಡ್, ಎಲ್ಲಿಡೆ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಧೈರ್ಯ, ಸ್ಥೈರ್ಯ, ಬರ್ಪೆರೆಲಾ ಎಡ್ಡೆ. ಆಟ ಪಾಠ ಎಂಚಲಾ ಉಂಡತ್ತ?
ಅರಸು	: ಆಂಡಲಾ ಆಯುಧೊಳೆಡ್ ಗೊಬ್ಬುನವು ಯೇಪಲಾ ಎಡ್ಡೆತ್ತ್
ಅಬ್ಬಕ್ಕ	: ಅರಸು ಬಾಲೆಳ್ ಪುಕ್ಕೆರಾದ್ ಬಳಪೊಡ? ಆಯುಧ ಪತ್ಯೆರೆ ದುಂಬುಪಿರ ತೂಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಎಲ್ಲಿಡೇ ಆಕ್ಲೆಗ್ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಮೂಡ್ದು ಬರೊಡು
ಅರಸು	: ಮಾರಾಣಿಲು ವಾದೊಗು ಪಿದಡಿಲೆಕ್ಕ ಉಳ್ಳರ್!
ಅಬ್ಬಕ್ಕ	: ವಾದ ಅತ್ತ್ ವಾಸ್ತವ ವಿಚಾರ ಪಂಡೆ.
ಚೆಲುವರಾಯೆ	: ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಪಂಡ ಏರ್ ಅಪ್ಪಾಜಿ?
ಅರಸು	: ಅಕುಲು ಕಡಲ ಆಪೆದ ಮೆಯಿತ ಸೀಮೆದಕ್ಲು
ತಿರುಮಲಾ	: ಅಕ್ಲು ಆತ್ ದೂರೊಡ್ದು ದಾಯೆ ಬರ್ಪೆರ್?
ಅರಸು	: ವ್ಯಾಪಾರೊಗು ಬಾಲೆ
ಅಬ್ಬಕ್ಕ	: ವ್ಯಾಪಾರ ನೆವನೊಗಾತೆ! ಆಕುಲು ಕಡಲ್ ಕಳ್ವೆರ್ ಮೋಸೊಡು ಸುಲಿಗೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬರ್ಪೆರ್!
ಅರಸು	: ತೂಲೆ, ಇಂಚ ನನೊರ್ಯ ಮಿತ್ತ್ ಬೊಡ್ಚಂದಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಜೋಕುಲೆಡ ಪಣ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಆಕ್ಲೆಡ ಉಪ್ಪಿನ ಬುದ್ಯಂತಿಕೆ, ಸಾಹಸ ಗುಣೊನ್ಲಾ ಮೆಚ್ಚೆರೆ ಕಲ್ಪೊಡು!
ಅಬ್ಬಕ್ಕ	: ಓಹೊ, ದ್ರೋಹಿಳೆಗ್ ಪುರಸ್ಕಾರ ಮಲ್ಪೊಡತ್ತೆ!
ಅರಸು	: ಆ ವಿಚಾರ ಇತ್ತೆ ಬೊಡ್ಚಿ. ಪಯಣದ ಬಚ್ಚೆಲ್ ಉಂಡು. ಯಾನ್ ವಿಶ್ರಾಂತಿದ ಇಲ್ಲ್‌ಗ್ ಪೋಪೆ (ಅರಸು ಪೋಪೆ)
ತಿರುಮಲಾ	: ಅಮ್ಮಾಜಿ, ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಮೋಸ ಮಲ್ತೆರ್ ಪನ್ಪರಾ?
ಅಬ್ಬಕ್ಕ	: ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಇತ್ತೆ ಆಯಾಸ ಆತ್‌ಂಡ್. ಮೀದ್ ಬಲ್ಲೆ. ಬುಕ್ಕೊ ಪನ್ಪೆ.

****

ನೋಟ – ಮೂಜಿ

[ಕುಡ್ಲದ ಬಂಗರಸುನ ಸಭೆತ ಚಾವಡಿ. ಬಲ್ಲಾಳೆರ್, ಮಾಗಣೆ, ಗುರಿಕಾರೆರ್, ಪೆರ್ಗಡೆಲು, ಪಟ್ಟಣಸೆಟ್ಟಿಲು, ಮಲ್ಲ ವರ್ತಕೆರ್ – ಇಂಚಿತ್ತಿ ಸಭಾಸದೆರ್ ಸೇರ್‌ದೆರ್ ಬಂಗರಸುಲಾ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ರಾಣಿಲಾ ಸಭೆಕ್ ಬರ್ಪೆರ್. ಸಭಾಸದೆರ್ ಲಕ್ಕ್‌ದುಂತುದು ಗೌರವ ಸೂಚನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ರಾಜದಂಪತಿಲು ಕುಳ್ಳುವೆರ್. ಬಾಕಿದಕ್ಲುಲಾ ಕುಳ್ಳುವೆರ್. ಸಭೆ ಸುರು ಅವಡ್‌ಂದ್ ಅರಸು ಸನ್ನೆ ಮಲ್ಪುವೆ]

ಪ್ರಧಾನಿ : ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ತೆರಿದಿತ್ತಿ ಲೆಕ್ಕೊನೆ ಉಳ್ಳಾಲದ ಮಾರಾಣಿ ಮಲ್ಲ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೆಂಯ್ಯಾರೆಗ್‌ಲಾ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ಲಾ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಲಡಾಯಿಲು ನಡತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಅಪಗಪಗ ಸಂಧಾನೊಲಾ ನಡತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಉಳ್ಳಾಲದ ಕೋಟೆನ್ ಮಗತ್ತ್ ಪಾಡೊಡುಂದು ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಶರ್ತ ಪಾಡ್‌ದೆರ್.. ಉಳ್ಳಾಲದ ಮಾರಾಣಿ ಅಯಿನ್ ಒತ್ತೊಂದುಜೆರ್. ಸುಂಕೊನ್ಲಾ ಕೊರ್ತುಜೆರ್. ಪೋರ್ಚುಗಲ್ ದೇಶದ ಅರಸುನ ಪರವಾದ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ವೈಸರಾಯಿಲು ಓಲೆ ಬರೆತೆರ್. ಅಯಿತ ಒಕ್ಕಣೆದಂಚ ಉಳ್ಳಾಲದ ಕೋಟೆನ್ ಪೊಳಿಪ್ಪೆರೆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಸಹಕಾರ ಕೊರೊಡುಂದು ಬಯಸ್‌ದೆರ್. ಇತ್ತೆ ಈ ವಿಚಾರೊಡು ಈ ಮಾಮಲ್ಲ ಸಭೆಟ್ ಅಕುಲಕುಳೆನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊನು ಕೊರೊಡುಂದು ಕೇಂಡೊನುವೆ. [ಸಭೆಟ್ ಪನೀತ್ ಪೊರ್ತು ಪಿಸುಪಾತೆರ ... ವಂತೆ ಪೊರ್ತಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ]

1ನೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ : ತನ್ಕುಳೆನ ಕೋಟೆನ್ ಸ್ವಯ ಇತ್ತಿನಾಕ್ಲು ಯೇರಾಂಡಲಾ ಪೊಳಿಪ್ಪುವೆರ? ಇಂಚಿತ್ತಿ ಸೂಚನೆಗೇ ಅರ್ಥ ಇಜ್ಜಿ! ಅಂಚಿತ್ತಿ ಕೆಲಸೊನು ಬೋಡಾಂಡ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೇ ಸಾಧ್ಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಮಲ್ಪಡ್!

2ನೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ : ಉಳ್ಳಾಲೊದ ವಿರುದ್ಧವಾದ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಸಕಾಯ ಮಲ್ಪುನವು ಸರಿಯತ್ತ್‌ಂದೇ ಎನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ

3ನೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ : ಸಕಾಯ ಮಲ್ಪುನೆಂದ್‌ಂಡ ಯುದ್ಧ ಮಲ್ಪುನಿಂದ್ ಅರ್ಥ ಅತ್ತ? ಯುದ್ಧ ಮಿನಿ ಆಂಡ ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಾಪಾರ, ಅಂಚನೆ ಇತರ ವ್ಯವಹಾರೊಳೆಗ್ ಭಾರೀ ತೊಂದರೆ ಆಪುಂಡು. ಜನಜೀವನ ಅಡಿಮೇಲಾಪುಂಡು. ಅನ್ಯಾಯೊಡು ಜನ ಸೈಪೆರ್. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಅನರ್ಥಕಾರಿ ಯುದ್ಧದ ಸಂಗತಿ ಬೊಡ್ಚಿಂದೆ ಎನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ

4ನೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ : ಯುದ್ಧೊನೇ ಆವೊಡುಂದು ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಉಳ್ಳಾಲ ಮಾರಾಣಿಯೆರೆಗ್ ಕುಡ್ಲದ ಅರಸು ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಡ್ಪುಡೊಳಿ ಅತ್ತ?

5ನೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ : ಎಂಚಂದ್? ನಿಕ್ಲೆನ ಕೋಟೆನ್ ನಿಕುಲೇ ಮಗ್ತ್ ಪಾಡ್ಲೆಂದಾ?

ತನ್ಕುಳೆ ಕಾರ್‌ಗ್ ಏರಾಂಡಲಾ ಕುಡರಿ ಪಾಡೊನ್ವೆರಾ? ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ಮೂರ್ತಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವ್ಯೆರ್ ಇಂದೆಕ್ ಒಪ್ಪುನ ಜಾಯಮಾನೊದಾರ?

ಕಾಮರಾಯೆ : ರಾಜಕೀಯ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಭಾರಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮದ ವಿಚಾರ. ಕಾಲೊಗು ತಕ್ಕ ಕೋಲ ಕಟ್ಟುನೆಟ್ ತಪ್ಪು ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಪಂಡ ಸಾಧಾರಣದಾಕ್ಲತ್ತ್. ಅಕ್ಲೆಡ ಅಪಾರವಾಯಿನ ಮಂಜಿದ ಪಡೆ ಉಂಡು. ಶೌರ್ಯ ಸಾಹಸ ಉಂಡು. ಪ್ರಚಂಡ ಬುದ್ಯಂತಿಕೆ ಉಂಡು. ಆತ್ ಸಾಮರ್ಥಿಕೆ ಇಜ್ಜಿಂದಾಂಡ ಆತ್ ಸಾವಿರ ಗಾವುದ ದೂರೊಡ್ದು ನಮ್ಮ ಸೀಮೆಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಈತ್‌ಮಾತಾ ಕಾರ್‌ಬಾರ್ ಮಲ್ಪೆರೆ ಆತುವ? ಗುಣೊಕು ಮಚ್ಚರ ಇಜ್ಜಿ! ಪುಣ್ಯೊಡು ಆಕ್ಲು ನಂಕ್ ಇಷ್ಟೆರಾದುಳ್ಳೆರ್. ಬಲವಂತೆರೆಗ್ ಅನುಕೂಲವಾದ್ ನಡಪುನವೇ ಬುದ್ಯಂತಿಕೆ!

6ನೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ : ಆ ಪೋರ್ಚುಗಿಸೆರ್ ನಮ್ಮನ್ ಇಂಚ ಇಕ್ಕಟ್ಟ್‌ಗ್ ದಾಯೆ ಪಾಡುವೆರ್? ಅಕ್ಲು ಒಂಜಿ ವೇಲ್ಯೆ ದುಂಬೊತ್ತುದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ, ಇಕ್ಕೇರಿ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ನಾಯಕೆರ್ ಉಳ್ಳಾಲ ಮಾರಾಣಿನ ಬೆಂಬಲೊಗು ಉಂತುವೆರ್‌ಂದ್ ಬಹುಶಃ ಆಕ್ಲೆನ ಊಹನೆ ಆದುಪ್ಪೊಡು. ಅಯಿಕಾತ್ರ ನಮನ್ ಎದುರುಗು ನೂಕುನ ಅಲೋಚನೆ ಆಕ್ಲೆನವುಂದು ಎನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಕಾಮರಾಯೆ : ವೆಂಕಟಪ್ಪ ನಾಯಕೆರೆಗ್ ನಮ್ಮ ಕುಡ್ಲದ ರಾಜ್ಯೊದ ಮಿತ್ತ್‌ಲಾ ಕಣ್ಣುಂಡು ಪನ್ಪುನೆನ್ ನಮ ಮದಪ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ, ಅಂಚಾನಗ ನಮ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇಮದ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆ ಒಟ್ಟುಗೆ ಉಂತುನವು ಬುದ್ಯಂತಿಕೆ. ಅಕುಲು ಕುಡ್ಲಡ್ ವ್ಯಾಪಾರದ ಮಳಿಗೆನ್ಲಾ ಕಟ್ಟಾದೆರ್. ವ್ಯಾಪಾರೊಡು ನಂಕ್ ಅಕ್ಲೆಡ್ದ್ ಮಸ್ತ್ ಲಾಭ ಉಂಡು.

ಅಬ್ಬಕ್ಕಾರಾಣಿ : ನಿಕ್ಲೆನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪೂರಾ ಕೇಂಡೆ. ಮುಲ್ಪ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೆ ಪುಗರ್ತೆ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್. ಚರ್ಚೆಡ್ ದಾಲಾ ದೋಷ ಇಜ್ಜಿ. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಲೋಕೊನೇ ಉದ್ಧಾರ ಮಲ್ಪೆರೆಂದ್ ಬತ್ತಿನಕುಲೆಂದ್ ಕೆಲವೆರ್ ತೆರಿಲೆಕ್ಕ ಉಂಡು. ಅಕ್ಲೆಡ ಸಾಹಸ ಇಪ್ಪರೆ ಇಯಾರ್. ನಮ್ಮ ನಾಡ್‌ದ ಅರಸುಳೆ ಉಳಯಿ ಒಕ್ಕಟ್ಟ್ ಇತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ ಆ ಪರ್ದೇಶಿ ಜನೊಕ್ಲು ಮುಲ್ಪ ತಿಕಾಣಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ನಮ್ಮ ತಿಗಲೆದ ಮಿತ್ತ್ ಕಾರ್ ಊರ್ದು ಉಂತುದು ನಮಡನೇ ಸುಂಕ ಕೇಣುನ ಧೈರ್ಯ ಮಲ್ತ್‌ದುವಯೆರ್. ದಾನೆ ಮಲ್ಪುನೆ? ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಭಿಮಾನೊನು ನಮನೇ ಮುಕ್ಕುದು ತಿಂದ್‌ದ!

ಕಾಮರಾಯೆ : ಮಾರಾಣಿಯೆರ್ ಉದ್ವೇಗೊಗು ವಶ ಆಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಇತ್ತೆದ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿನ್ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪೊಡು. ನಮ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಸುಂಕ ಸಂದಾಯ್ತ ಮಲ್ಪುನವು ಮಲ್ಲ ಸಂಗತಿ ಅತ್ತ್. ಮಲ್ಲ

ಮಲ್ಲ ಅರಸುನಾಕ್ಲೇ ಅಕುಳೆ ಮೇಲರಸುನಕ್ಲೆನ ಅಂಕೆಡ್ ಉಪ್ಪುವೆರ್. ಇಕ್ಕೇರಿದ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ನಾಯಕೆರ್ ಅದಿಲ್‌ಶಹ ಸುಲ್ತಾನರೆಗ್ ಕಪ್ಪ ಕೊರ್ಪಿನ ಸಂಗತಿ ತೆರಿದುಪ್ಪೊಳಿ. ಅದಿಲ್‌ಶಹ ಸುಲ್ತಾನೆರ್ ಮೊಗಲ್ ಮಲ್ಲರಸುಗು ಕಪ್ಪ ಕೊರ್ಪೆರ್‌ಂದ್ ಪಿಂದ್‌ದ. ಇಂಚ ಉಪ್ಪುನಗ ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಮಾರಾಣಿಯೆರ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆ ಶರ್ತೊಗು ಒಪ್ಪಿದ್ ಶಾಂತಿನ್ ಕಾಪಾಡುನವು ಎಡ್ಡೆ! ಇಂದೆಟ್ ಅಪನಾಲೀಸ್‌ದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಜ್ಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಜ್ಜಿಂದಾಂಡ ಎಂಚಲಾ ದಿನದೆಪ್ಪೊಳಿ! ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಮಾರಾಣಿಯೆರ್ ಎನ್ನ ಅಮ್ಮಾಜಿಯೆರ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪುನೆ ಅತ್ತ್. ಆರ್ ನಮ್ಮ ನಿರೆತ ರಾಜ್ಯದಾರ್. ನಾಡ್‌ದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯನು ದೆರ್ತ್ ಪತ್ತಿನಾರ್. ಹೋರಾಟ ಮಲ್ಪುನಾರ್. ನಮ ಆರೆನ ಬೆಂಬಲೊಗು ಉಂತೊಡತ್ತಂದೆ ಪರದೇಶಿಲೆ ವಂಚನೆಗ್ ಬಲಿಯಾಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ

ಕಾಮರಾಯೆ : ಮಾಪು ಮಲ್ಪುಲೆ, ಮಾರಾಣಿಯೆರೆಗ್ ರಾಜಕಾರಣದ ಸೂಕ್ಷ್ಮದ ಆತೊಂಜಿ ಅನುಭವ ಇಜ್ಜಿಂದೇ ಪಣೊಡಾಪುಂಡು. ಉಳ್ಳಾಲೊಡ್ದುಲಾ ನಂಕ್ ನಮ್ಮ ಕುಡ್ಲದ ಭವಿಷ್ಯನೇ ಮುಖ್ಯ! [ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದಾನ್ಯೊ ಪನೊಡುಂದುಪ್ಪುನಗ ಬಂಗರಸು ಲಕ್ಕ್‌ದುಂತುದು]

ಬಂಗರಸು : ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಸದೆರ್ ಮಾತ ತನ್ಕುಳೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಳೆನ್ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ್ ಪಂಡೆರ್; ಸಂತೋಸು. ಎಂಕ್ ಈ ಚರ್ಚೆ ಇಷ್ಟಾಂಡ್. ಪೂರಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಳೆನ್ ಆಲೈತಿನ ಎಂಕ್ ತೋಜುನೆ ದಾದ ಪಂಡ, ಸದ್ಯೊಗು ನಮ ವಾ ಪಕ್ಕೊಗುಲಾ ಮಾಲಂದೆ ತಟಸ್ಥೆರಾದ್ ಉಂತೊನುಗ. ಸಭೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಆವಡ್! [ಸಭೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಆಪುಂಡು]

******

ನೋಟ – ನಾಲ್

[ಅಂತಃಪುರ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿ ಓಲೆ ಗ್ರಂಥವೊಂಜೆನ್ ಮನನ ಮಲ್ತೊಂದುಳ್ಳಾಲ್.. ಅಪಗ ದಾಸಿ ಬರ್ಪಾಳ್]

ದಾಸಿ : ಅರಸುಳು ಬರೊಂದುಳ್ಳೆರ್ ಅಮ್ಮಾಜಿ

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಆವಡ್, [ಓಲೆನ್ ಮಡತ್ತ್‌ದ್ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಒತ್ತೊನುನಾಗ ಬಂಗರಸು ಬರ್ಪೆ] ಬಲ್ಲೆ, ಬಲ್ಲೆ.

ಬಂಗರಸು : ಮಾರಾಣಿಯೆರ್ ಒವ್ವಾ ಒಂಜಿ ಗಹನವಾಯಿನ ಗ್ರಂಥಪಠನೊಡು ಮಗ್ನವಾತಾರ್ಂದ್ ತೋಜುಂಡು. ತೊಂದರೆ ಆಂಡಾ ದಾನ್ನ?

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : (ತೆಲಿತೊಂದು) ಅಯ್ಯೊ ತೊಂದರೆ ದಾದ? ಬುಕ್ಕೊ ಓದುಂಡಾಂಡ್!

ಬಂಗರಸು : (ಕುಳ್ಳುದು) ವಾ ಗ್ರಂಥೊ ಅವು ಮಾರಾಣಿಯೆರೆ? (ಪೇಟ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ದೀಪೆ)

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಇಂದು ನಮ ಮೂಡಬೆದ್ರದ ಮಹಾಕವಿ ರತ್ನಾಕರನ 'ರತ್ನಾಕರ ಶತಕ'

ಬಂಗರಸ : ಓಹೊ, ಆ ಕವಿನ ಭರತೇಶ ವೈಭವ ಗೊತ್ತು. ರತ್ನಾಕರ ಶತಕದ ವಿಚಾರ ಆತೊಂಜಿ ಪೊಲಬು ಇಜ್ಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಭರತೇಶ ವೈಭವ ಶೃಂಗಾರ ಕಾವ್ಯ ಪಣ್ಪಿನವು ಲೋಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ! ಅವು ಈರೆಗ್ ಇಷ್ಟ ಆಪಿನವು ಸಾಜ!

ಬಂಗರಸ : ಎಂಕ್ಂದ್ ದಾನೆ ಸರ್ವ ರಸಿಕೆರೆಗ್ಲಾ ಅವು ಕೊಂಡಾಟೊದ ಕಾವ್ಯ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಇಂದು ಆ ಬಗೆತ ಅತ್ತ್. ಬದ್ಕ್‌ಗ್ ಸಲ್ಲುನ ಅಮೂಲ್ಯ ನೀತಿ ಧರ್ಮೊಳೆನ್ ಕವಿ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ್ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆ.

ಬಂಗರಸು : ಪಂಡ, ಉಪದೇಶ ದಿಂಜಿನ ಗ್ರಂಥ!

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಉಪದೇಶ ಇಪ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿಯಾ? ಎಲ್ಯೆಡ್ ಗುರುಕುಳು ಪಣೊಂದಿತ್ತಿನ ಪಾತೆರ ಅಪಗಪಗ ನೆಂಪಾಪುಂಡು.

ಬಂಗರಸು : ವಾ ಪಾತೆರ ಅವು?

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅಯಿಟ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ಆಳುನಾಕ್ಲೆನ ಕರ್ತವ್ಯದ ಪುದೆ ಮಲ್ಲಂದ್ ಪಣೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕತೆಕ್ಲೆನ್ ಉದಾರ್ವೆ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸುಕೊತ ಆಸೆ ಸಲ್ಲಂದ್ಂದ್ ಪಣೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಎನ್ನ ಮಾಮಾಜಿಲಾ ಇಂದುವೇ ಪಾತೆರ ಪಣ್ತಿನವು ನೆಂಪಾಪುಂಡು

ಬಂಗರಸು : ಇಂದು ಮಾತಾ ಇತ್ತೆ ದಾಯೆ ನೆಂಪಾಂಡ್ ಮಾರಾಣಿಯೆರೆ? [ದಾಸಿ ಪೇರ್–ಪಂದ್ರ್ ದೀದ್ ಪೋಪಲ್]

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಕಂಡಣೆ ಬುಡೆದಿಯೆರ್ ನಡುಟು – ಅಕ್ಲು ರಾಜ – ರಾಣಿಯೆರೇ ಆದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಉಪ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಅತ್ತೆ?

ಬಂಗರಸು : ಖಂಡಿತ ಉಪ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಕಂಡನಿ ಬುಡೆದಿನ್, ಬುಡೆದಿ ಕಂಡಣಿನ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಲ್ಪೊಲಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ವಿಮರ್ಶೆ ಮಲ್ಪೊಲಿ ಅತ್ತೆ? ಇಂಚಿಪ್ಪ ಎಂಕ್ ದಾದ ತೋಜಿಂಡ್ ಪಂಡ ಅರಸುಲು ತನ್ಕುಳೆ ಕರ್ತವ್ಯೊದ ಕಡೆಕ್ ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಗಮನ ಕೊರ್ಪುಜೆರ್. ಇಂಚ ಪಂಡೆಂದ್ ಅರಸುಲು ಬೇಸರ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ!

ಬಂಗರಸು : [ತೆಲ್ತೊಂದು] ಓ! ಆಕ್ಷೇಪ ನಮ್ಮಡೆಗೇ ತಿರ್ಗ್‌ಂಡ್? ಅವು ದಾಯೆ ಮಾರಾಣಿಯೆರೆಗ್ ಅಂಚಿತ್ತಿ ಅಲ್ಕಾನ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್?

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅರಸುಲು ಕುಡ್ಲದ ಅರಂತಡೆಟ್ ಇಪ್ಪುನನೇ ದಾಯೆಗೋ ಕಡಮೆ ಆವೊಂದುಂಡು. ರಾಜ್ಯೊದ ಆಡಳ್ತೆದ ವಿಚಾರೊಡುಲಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ದೀಪುಜರ್. ಜೋಕುಲೆ ವಿಷಯೊಡುಲಾ ಆತೆ. ಬಳಪುನ ಬಾಲೆಲೆಗ್ ಅಪ್ಪೆ – ಅಮ್ಮೆರೆನ ಸಾಮೀಪ್ಯ ಅಗತ್ಯ ಅತ್ತೆ?

ಬಂಗರಸು : ಆರೋಪೊಳೆನ ಸರವಾಲೆನೇ ಉಂಡೊಡೊ! ಉಪ್ಪಡ್, ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಅಪ್ಪೆನ ಸಾಮಿಪ್ಯ ಇತ್ತ್ಂಡ ಧಾರಾಳ ಆಂಡ್. ಇತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಜೋಕುಳೆಗ್ ದಾದ ತೊಂದರೆ ಆಂಡ್? ಅಕ್ಲೆನ ವಿದ್ಯೆ ಬುದ್ದಿಡ್ ಅಡ್ಡಿ ವಿಡ್ದೂರ ದಾಲಾ ಇಜ್ಜತ್ತ್?

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ನಮ್ಮ ಜೋಕುಳೆ ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರನೇ ಅತ್ತ್. ಪ್ರಜೆಕುಳು ಪನ್ಪಿ ಜೋಕುಳೆನ್‌ಲಾ ವಿಶೇಷ ಮಮಕಾರೊಡು ತೂವೊಣುನವು ರಾಜಧರ್ಮ.

ಬಂಗರಸು : ಪ್ರಜಾವರ್ಗೊನು ನಮ ಮದತ್ತ್‌ಜಿ. ಪೂರಾ ಸಂಗತಿಲು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ್ ನಡಪುಂಡು. ಮಾರಾಣಿಯೆರ್ ಆದರ್ಶೊದ ಕನೊಟು ವಿಹಾರ ಮಲ್ತೊಂದು ತಪ್ಪು ತೆರಿಯರ್‌ಂದ್ ತೋಜುಂಡು. ಕರ್ತವ್ಯೊದ ಲೆಪ್ಪುಗು ಓಕೊಣುದು ನಂಕ್ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದುಳಯಿ ಸಂಚರಿಪೊಡು. ಅರಂತಡೆನ್ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಲ್ಪುನವು ಉದ್ದೇಶ ಅತ್ತ್.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಒಂಜಿ ವೇಳ್ಯ ಅರಂತಡೆನಾಂಡಲ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಲ್ತ್ಂಡ ಮಲ್ಲೆ ಅತ್ತ್. ಪ್ರಜಾಹಿತೊನು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿಯತ್ತೆ? ಪ್ರಜಾಹಿತ ಪಂಡ ಬಜಿ ಉಣಸ್ ವಸತಿಳೆನ್ ಒದಗಾವುನೆ ಮಾತ್ರತ್ತ್. ಅಕ್ಲೆಡ ಸ್ವಾಭಿಮಾನೊ, ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಳೆನ್ ಮೂಡಾವುನೆಲಾ ಮುಖ್ಯಂದ್ ಎನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಬಂಗರಸು : ಸ್ವಾಭಿಮಾನೊಗು ಓಲು ಕೊರತೆ ಆತ್ಂಡ್?

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ನೇರವಾದ್ ಪನ್ಪುಂಡ, ಆ ಪರದೇಶಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೊಟ್ಟು ಗುಪ್ಪಿನ ಇಷ್ಟಾದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಭಿಮಾನೊನು ಪೊಳಿತ್ತ್‌ದ್ ಮುಕ್ಕ್ಯೆರೆ ಇಯಾರುಂದು ಎಂಕ್ ತೋಜುಂಡು. ಅಕುಳೆ ಮಿತ್ತ್ ಅರಸುಳೆಗ್ ವಿಪರೀತ ವಿಶ್ವಾಸ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಂಡು.

ಬಂಗರಸು : ಅಂಚ ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ವಿಜಯನಗರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅರಸುಳೆನ್ ಮೆಚ್ಚಾದ್ ಈ ಪಡ್ಡೆಯಿ ಕರಾವಳಿಡ್ ವ್ಯಾಪಾರದ ಹಕ್ಕ್ ಪಡೆದಿತ್ತೆರ್. ವಿಜಯನಗರದಕುಳೇ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊರಿಬೊಕ್ಕ ನಮ ಪನ್ಪುನೆ ದಾದ?

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ವಿಜಯನಗರದ ಅಧ್ಯಾಯ ಇಂಚೊಗು ಮುಗಿದ್‌ಂಡತ್ತ್? ಇತ್ತೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯೊಗು ತಾಗ್‌ದಿತ್ತಿನ ಕಡಲ್‌ದ ಒಡೆತನ ನಮ್ಮವೇ ಅತ್ತೆ? ಆ ಪರಕೀಯೆರೆಗ್ ಸುಂಕಂದ್ ಒಪ್ಪಾವೊಡುಂದು ಆಕ್ಲು

ಕೇಣುನ 2400 ಮುಡಿ ಅರಿ, ಬೊಕ್ಕ 1000 ಪಾಡ ಎಣ್ಣೆನ್ ನಮನೇ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪೊಳಿ ಅತ್ತೆ?

ಬಂಗರಸು : ಮಾರಾಣಿಯೆರ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರಿಯಾಯಿನವೇ. ಆಂಡ ರಾಜಕೀಯ ನಮ ಎಣ್ಣಿನಾತ್ ಸರಳ ಅತ್ತ್. ಒಯಿಕ್‌ಲಾ ಸರಿಯಾದ್ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಜ್ಜೆ ದುಂಬು ದೀವೊಡು; ದುಡುಕ್ಕೆರೆ ಬಲ್ಲಿ!

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಯಾನ್ ಪನ್ಪುನೆಲಾ ಅವ್ವೇ. ಸರಿಯಾದ್ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮದಿಪು ಮಲ್ಪೊಡುಂಡೆ.

ಬಂಗರಸು : ಸರಿ, ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪುಗ ಹಾಂ, ಜೋಕುಲು ಬರ್ಪೆರ್ ಸದ್ಯೊಗು ಈ ಆಲೋಚನೆಳೆನ್ ಬರಿಕ್ ದೀಕ.

[ಜೋಕ್ಲು ಬರ್ಪೆರ್, ಆಕ್ಲೆನ್ ಮೋಕೆಡ್ ಎದ್ಕೊನುವೆರ್]

****

ನೋಟ – ಐನ್

[ಅರಂತಡೆ, ಅಂತಃಪುರೊತ್ತ ಒಂಜಿ ಭಾಗ.. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ವಂತೆ ಅಸಕ್ಕ್‌ದ್ ಉಳ್ಳಲ್. ಊಳಿಗೊದ ವಿಮಲೆ ಅಯಿನ್ ಗಮನಿಸುವಳ್.]

ವಿಮಲಾ : ಅಮ್ಮಾಜಿ ದಾನ್ನೋ ಚಿಂತೆಂಡ್ ಉಳ್ಳಾರ್‌ಂದ್ ತೋಜುಂದು. (ತೆಲ್ತೊಂದು) ಹಾಂ, ವಿರಹದ ಬೇನೆ ಸಾಜತ್ತ?

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅಂಚ ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿ ವಿಮಲಾ. ಅರಸುಲು ನಂದಾರ್‌ದ ಎರಮನೆಗೊ ಬಂಗಾಡಿದ ಎರಮನೆಗೊ ಪೋದು ಬರ್ಪಿನವು ಪೊಸತತ್ತ್.

ವಿಮಲಾ : ಬುಕ್ಕೊ ಮೋಣೆ ದಾನೆ ಬಾಡ್‌ದ್‌ಂಡ್ ಅಮ್ಮಾಜಿ?

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ದಾಯೆಗ್‌ಂದ್ ಪಣ್ಯೆರಾಪುಜಿ. ಇರ್ಲ್‌ಡ್ ಬೊಡ್ಚಾಂದಿನ ಕನಕಟ್ಟ್‌ಂಡ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ನಿದ್ರೆನೆ ಬತ್ತ್‌ಜಿ. ಮನಸ್‌ಡ್ ದಾನ್ನೋ ತಳಮಳ.

ವಿಮಲಾ : ಪನೀತ್ ಪಾನಕ ಪರ್ಲೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ, ತರೆಬೇನೆ ಸರಿಯಾವು.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಇತ್ತೆ ಬೊಡ್ಚಿ ವಿಮಲಾ

[ಆತಾನಗ ಒರಿ ಊಳಿಗದಾಯೆ ಬೀಸ ಬೀಸ ಬರ್ಪೆ]

ಊಳಿಗದಾಯೆ : ಅಮ್ಮಾಜಿ, ಉಳ್ಳಾಲೊಡ್ದು ಪ್ರಧಾನಿಳು ಬೈದೆರ್.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಲೆತೊಂದು ಬಲ

[ಪ್ರಧಾನಿ ಸೀನಪ್ಪಯ್ಯೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕೈಮುಗಿದ್ ಉಂತುವೆ ಆಯನ

ಮೋಣೆ ಬಾಡ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಕಣ್ಣ್‌ದ ಅರುಟು ಕಣನೀರ್]

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ದಾನೆ ಪ್ರಧಾನಿಳೆ, ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ಮಾತೆರ್ಲ ಕ್ಷೇಮ ಅತ್ತ?

ಸೀನಪ್ಪಯ್ಯೆ : ಮಾಪು ಮಲ್ಪುಲೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ. ಯಾನ್ ಎಡ್ಡೆ ಸುದ್ದಿ ಕೊಂಡು ಬೈದ್‌ಜಿ– ಮಾರಾಣಿಯೆರ್ ಮನಸ್ಸ್ ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ತೊನೊಡು!

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅವು ದಾದ ಪನ್ಲೆ ಪ್ರಧಾನಿಳೆ.

ಸೀನಪ್ಪಯ್ಯೆ : ಈರೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಮಾರಾಣಿಯೆರ್ ಇನಿ ಪುಲ್ಯಕ್ಕಲೊಗು ಜಿನಪಾದೊಗು ಸಂದ್ಯೆರ್.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ದಾನೆ, ಅಮ್ಮಾಜಿ ಜಿನಪಾದೊಗು ಸಂದ್ಯೆರಾ? ಹಾ ಸೋಮನಾಥಾ! ಉಳ್ಳಾಲ ಅನಾಥವಾಂಡ? ಅಯ್ಯೋ ದೇವೆರೇ, ಅಮ್ಮಾಜೀ, ಅಮ್ಮಾಜೀ.... (ಬುಳಿಪುವಲ್)

ಸೀನಪ್ಪಯ್ಯೆ : ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ತೊನುಲೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ, ಪುಟ್ಟು ಸಾವು ಏರೆ ಕೈಟುಂಡು? ಮಾರಾಣಿಯೆರ್ ತೆರಿಯಂದಿನಾರಾ?

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ವಾ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಬುದ್ಯಂತಿಕೆಲಾ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪೊರ್ತುಡು ಪೊಕ್ಕಡೆ ಪ್ರಧಾನಿಳೆ. ಹಾ.... ಅಮ್ಮಾಜಿ ಇಜ್ಜಂದಿನ ಉಳ್ಳಾಲೊನು ಎಂಚ ಊಹನೆ ಮಲ್ಪೊಳಿ?

[ದುಕ್ಕೊಡು ಮೋಣೆನ್ ಮುಚ್ಚೊನ್ವೊಲ್]

ಸೀನಪ್ಪಯ್ಯೆ : ದಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಿದಡ್ಲೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ ನನ ದುಂಬುದ ಕೆಲಸ ತೂವೊಡತ್ತ?

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅರಸುಲುಲಾ ಕುಡ್ಲಡ್ ಇಜ್ಜೆರ್. ನಂದಾರ್‌ಗ್ ಪೋದು ನಾಲ್ ದಿನ ಆಂಡ್.

ಸೀನಪ್ಪಯ್ಯೆ : ಅವು ಗೊತ್ತಾದ್ ನಂದಾರ್‌ಗ್ ಯಾನ್ ಊಳಿಗದಯನ್ ಕಡುಪುಡುದೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅಮ್ಮಾಜಿನ ದರ್ಸನೊದ ಯೋಗ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಬರುವೆರ್. ನಮ ಪಿದಡ್‌ಗ [ಪಿದಡುವೆರ್]

****

ನೋಟ – ಆಜಿ

[ಶೋಕ ಸಂಗೀತ. ಮಲ್ಲ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿನ ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರ ವಿಧಿವತ್ತಾದ್ ನಡತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕರಾಣಿ ಶೋಕೊಡು ಮುರ್ಕುದೆರ್. ಪ್ರಧಾನಿ ಸೀನಪ್ಪಯ್ಯೆ, ಸೇನಾಪತಿ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ನಾಯಕೆರ್ ಆಳೆಗ್ ಸದು ಸಮಾಧಾನ ಪಂಡೊಂದುಳ್ಳೆರ್]

ಸೀನಪ್ಪಯ್ಯೆ : ಅರಸುಲು ಮಲ್ಲಮ್ಮಾಜಿಯೆರೆನ ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರೊಗುಲಾ ಬತ್ತ್‌ಜೆರ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕಾಂಡಲಾ ಒರ ಬತ್ತ್‌ದೊಳಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ತುರ್ತು ರಾಜಕಾರಣದ ಕೆಲಸೊಲು ಉಪ್ಪರೆ ಇಯಾರು. [ತನ್ನನೇ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ಪುಲೆಕೊ ಪನ್ಪಲ್. ಸೀನಪ್ಪಯ್ಯೆ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ನಾಯಕೆರ್ ಪರಸ್ಪರ ಮೋಣೆ ಮೋಣೆ ತೂಪೆರ್].

ಸೀನಪ್ಪಯ್ಯೆ : ಸೂತಿಕೊದ ದಿನ ಕರಿಂಡತ್ತ ಅಮ್ಮಾಜಿ? ಪಟ್ಟದ ಗದ್ದಿಗೆ ದೀರ್ಘ ಕಾಲ ಅಂಚನೆ ಉಪ್ಪರೆ ಬಲ್ಲಿ!

ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ನಾಯಕೆ : ಅಯಿಕೇ ಕೆಲವು ಕಡೆಟ್ ಕರಿದ್ ಪೋಯಿನಾಕ್ಲೆನ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಆಪುನೆಕ್ ದುಂಬೇ, ಸೂತಿಕೊಡೆ ಪಟ್ಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ಪುನ ವಾಡಿಕೆಲಾ ಉಂಡು.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಒಂಜಿಲಾ ಬೊಡ್ಚಿಂದ್ ತೋಜುಂಡು ನಾಯಕೆರೇ

ಸೀನಪ್ಪಯ್ಯೆ : ಅವು ಸಾಜ ಅಮ್ಮಾಜಿ. ತರೆಕೊರೊಡೇ ಅತ್ತೇ?

ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ನಾಯಕೆ : ಪಟ್ಟದ ಮಣೆ ಅಂಚನೆ ಉಪ್ಪುನವು ಲೇಸತ್ತ್. ಅಮ್ಮಾಜಿ ಸಂದರ್ಭ ತೂದು ಪಗೆಮಾನಿಲು ನಮ್ಮ ಮಿತ್ತ್ ಕತ್ತಿ ಕಟ್ಟಯೆರೆಂದ್ ಪಣ್ಯೆರೆ ಆಪುಜಿ, ಆ ಕಡಲ ಪರಂಗಿಳೆನಂತೂ ನಂಬ್ಯರೆನೇ ಬಲ್ಲಿ!

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ನಿಕುಲು ಪನ್ಪುನೆನ್ ಅತ್ತ್‌ಂದ್ ಪಣಯೆ. ಅರಸುಲುಲಾ ಇಂಚಿ ಕಾರ್ ದೀತಿಜೆರ್. ಯಾನೇ ಒರ ಕುಡ್ಲಗ್ ಪೋದು ಆರೆಗ್ ಸಂಗತಿ ತೆರಿಪಾವೆ.

ಸೀನಪ್ಪಯ್ಯೆ : ಅವುಲಾ ಸರಿಯಾಯಿ ಪಾತೆರ. ಅಂಚನೇ ಮಲ್ಪುಲೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ.

****

ನೋಟ – ಏಳ್

[ಕಾಮರಾಯನ ಇಲ್ಲ್ ಕಾಮರಾಯೆಲಾ ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿಲಾ ಗುಟ್ಟುದ ಆಲೋಚನೆಡುಳ್ಳೆರ್]

ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ : ಯುವ ರಾಜೆರ್ ಕೇಂಡರಾ? ನಮ್ಮ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೆಯ್ಯಾರ್ ಉಳ್ಳಾಲ ಸೀಮೆದ ಮಾರಾಣಿಯೆರಾದ್ ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಾವೊನ್ಯೆರ್‌ಗೆ!

ಕಾಮರಾಯೆ : ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೆಯ್ಯಾರ್! ಆ ದೆಯ್ಯೊನು ದೆಯ್ಯಾರಂದ್ ಪನ್ಪರಾ?

ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ : ಈರ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಅಬ್ಬಕ್ಕಂದ್ ಮುಲ್ಪ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡೊಂದು ಕುಳ್ಳುಲೆ. ಆರ್ ಏರೆನ್‌ಲಾ ಲೆಕ್ಕೊಗು ದೆತ್ತೊಣಂದೆ ಪಟ್ಟದ ಗದ್ದುಗೆಡ್ ಕುಳ್ಳುದೇ ಬುಡ್ಪೆರ್!

ಕಾಮರಾಯೆ : ಅಯಿಕ್ ಮಾಮಾಜಿಯೆರೆನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಉಪ್ಪಂದ್ ಚಂದಯ್ಯ.

ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ : ಕಂಡಣ್ಯನ ಒಪ್ಪಿಗೆಗ್ ಕಾಪುವೆರಾ ಆರ್?

ಕಾಮರಾಯೆ : ಈ ಪನ್ಪುನೆ ನಿಜ. ಆ ಮಾರಾಯ್ತಿ ಕಂಡಣ್ಯನ್ ದಂಟ್‌ದ್ ನಡೆಪಿನಾಳ್. ಅರಸುಲು ದುರ್ಬಲರೆಂದ್ ಆಳೆಗ್ ಗೊತ್ತು. ಆಳೆನ ಹಾಂಕಾರೊಗು ಮಿತಿಯೇ ಇಜ್ಜಿ. ಕುಡ್ಲದ ಅರಸ್ಥಾನೊದ

ರಾಜಕೀಯೊಡ್ಲಾ ಆಳ್ ಮೂಂಕು ಪೊಗ್ಗಾವಾಳ್. ಆಳೆಗ್ ದಾದ ಉಂಡು. ಅಂಚಿತ್ತಿ ಅಧಿಕಾರ?

ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ : ನಿಜವಾದ್ ಅಧಿಕಾರ ತೋಜಾವೊಡಾಯಿನಾರ್ ಈರ್. ಆಂಡ ಈರ್ ಆರೆನ ಕಾರಕಜವುಡ್ದುಲಾ ಕಡೆ! ಈರೆನ್ ಏತ್ ಸರ್ತಿ ಕೋಪ ಬರ್ಪಾದ್ ಭಂಗಿಸಾದೆರ್ ಆರ್.

ಕಾಮರಾಯೆ : ಕಾಲ ಬರಡ್! ಎನ್ನ ಸಾಮರ್ತಿಗೆ ದಾದ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೂಪಾವೆ. ಆಳ್ ಕಂದೊಡಿ ಆಂಡ ಅಂಚಿತ್ತಿ ಏಳ್ ಕಂದೊಡಿಳೆನ್ ನಿಂಗುನ ಕುತ್ತೊಡಿ ಯಾನ್!

ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ : ಒಂಜಿ ವೇಳ್ಯ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಉಳ್ಳಾಲ ಮಾಗಣೆದ ಮಾರಾಣಿ ಆಂಡಲಾ ಬಹುಕಾಲ ಪಟ್ಟದ ಮಣೆಟ್ ಒರಿಯುವೆರೆಂದ್ ಪನ್ಪರಾ?

ಕಾಮರಾಯೆ : ಆಳೆಗ್ ಮರ್ದ್ ಅರೆಪುನ ವೈದ್ಯ ಎಂಕ್ ಎಡ್ಡೆನ ಗೊತ್ತು! ಮಾಮಾಜಿ ಎನ್ನ ಪಾತೆರೊನು ಸರಿಯಾದ್ ಕೇಂಡೆರ್ಡ ಪೂರಾ ಸರಿ ಆಪುಂಡು.

ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ : ನಿಜವಾದ್ ಪನ್ಪೆ ಯುವರಾಜೆರೆ, ಕುಡ್ಲಗ್ ಮಾರಾಜೆರಾಯಿನ ಅರಸುಲೆಗ್ ಆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಜ್ಜಿ. ಆರ್ ವಿಲಾಸೊದ ಪೊಣ್ಣುಳೆನ್ ಆಳ್ಯೆರೆ ಆವೆರತ್ತಾಂದೆ ಮಣ್ಣ್‌ನ್ ಆಳ್ಯುನ ಯೋಗ್ಯತೆ ಆರೆಗಿಜ್ಜಿ!

ಕಾಮರಾಯೆ : ಬುಡೆದಿನ್ ಆಳಿಯೆರೆ ಆ ಸೆಡವುದ ಪೊಣ್ಣನ ಕಡಮ್ಮೆದ ಕೊಂಬುನು ಎಂಚಲಾ ಪೊಳಿಪ್ಪೊಡು! ಸೈತ್ ಪೋಯಿನ ಇಂಬಳೆನ ಅಪ್ಪೆಲಾ ಆತೆ! ಭಾರೀ ಅಮ್ಮಾಂಡಿ ಪೊಂಜೊವು!

ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ : ಮಗಳೆನ ಸೆಡವು ಬುಕ್ಕೊಲಾ ಒಂಜಿ ತೂಕೊ ಎಚ್ಚ!

ಕಾಮರಾಯೆ : ಆಳೆನ ಸೆಡವುಗು ತೆಡಿಲಾದ್ ಹಾಕುವೆ, ತೂವೊಂದುಪ್ಪುಲ

ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ : ಎನಡ್ದ್ ದಾನೆ ಆವೊಡು, ಅಪ್ಪಣೆ ಆವಡ್!

ಕಾಮರಾಯೆ : ಅವು ಪೂರಾ ಪಣ್ಪೆ

ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ : ಅತ್ತ್ ಯುವರಾಜೆರೆ, ಈ ಸಾಮರ್ತಿಕೆ ಇತ್ತಿನ ಈರ್ ಉಪ್ಪುನಾಗ ಕುಡ್ಲ ಬುಡಿ, ನಂದಾರ್ ಸೀಮೆ ಆವಡ್ ಬಂಗಾಡಿ ಸೀಮೆ ಆವಡ್ ಈರೆಗ್ ಬುಡ್ದು ಕೊರ್ತುವೆರ್ಡ ದಾನೆ ಆತು?

ಕಾಮರಾಯೆ : ಕೊರುಂಡಲಾ ಆತೆ, ಬುಡುಂಡಲಾ ಆತೆ! ಎನ್ನ ಕೈಚಳಕ ಇಜ್ಜಂದೆ ಬಂಗೆರ್ನ ಸೀಮೆಡ್ ಓಲ್ಲುಲಾ ಒವುಲಾ ನಡಪಂದ್!

ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ : ಅವು ಸರೀಂದ್ ಪಣ್ಪೆ! ಈರಂತೂ ಕುಡ್ಲದ ಮಾರಾಜೆರಾವೊಡು. ಆಭಾಗ್ಯ ತುವೊಡು. ಇಂದು ಎನ್ನ ಆಸೆ!

ಕಾಮರಾಯೆ : ಯಾನ್ ಅರಸು ಆಂಡ ಈಯೇ ಪ್ರಧಾನಿ!

ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ : ಅಹಹಾ... ಕಾಮರಾಯೆರ್ ಅರಸು, ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ ಪ್ರಧಾನಿ! ಕಾಮರಾಯೆರ್ ಅರಸು, ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ ಪ್ರಧಾನಿ, ಪ್ರಧಾನಿ!
[ಇರ್ವೆರ್‌ಲಾ ಪಾನ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪುವೆರ್]

****

ನೋಟ – ಎಣ್ಮ

[ರಾಜನೌಕೆಡ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿಲಾ ಜೋಕುಲುಲಾ ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಪಿದಡ್‌ದೆರ್. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲವೆರ್ ಊಳಿಗೊದ ಪೊಣ್ಣುಲು ಉಲ್ಲೆರ್. ಆ ನಾವೆದ ದುಂಬುಲಾ ಪಿರವುಲಾ ಬೇತೆ ರಡ್ಡ್ ನಾವೆಲು ಉಳ್ಳ. ಜೋಕುಲು ಉಲ್ಲೆಸೊಡುಳ್ಳೆರ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಮೋಣೆಡ್ ವಂತೆ ಗಾಂಭೀರ್ಯ. ಆಳೆನ ಮನಸ್ಸ್ ತನ್ನ ವಿವಾಹಿತ ಜೀವನೊದ ಸುರುತ ಮಜಲ್‌ನ್ ನೆನೆತೊಂದುಂಡು.

****

ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸು ಬೊಕ್ಕ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿ ರಾಜನೌಕೆಡ್ ಕುಳ್ಳೊಂದು ನಲ್ಮೆದ ಲೋಕೊಡು ವಿಹಾರ ಮಲ್ತೊಂದುಳ್ಳೆರ್. – ದೃಶ್ಯ ಮಾಯವಾದ್ ಬಂಗರಸು ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿಯೆರೆ ಮದ್ಮೆದ ನೋಟ... ಅವು ಮಾಯ ಆನಗ ಬುಕ್ಕೊ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಜೋಕುಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ನೌಕಾ ಪಯಣ ಮಲ್ಪುನ ನೋಟ.

[ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಸುದೆ ಬರಿಟ್ ಜನಸಂದಣಿ, ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ರಾಣಿಲಾ ಜೋಕುಲುಲಾ ರಾಜನಾವೆಡ್ಡ್ ತಿರ್ತ್ ಜಪ್ಪುನ್ಯೆ, ವಾದ್ಯಘೋಷ, ಜನೊಕ್ಲೆನ ಜಯಘೋಷ.. ಸಿಂಗರಿಸಾದಿನ ಪಲ್ಲೆಂಕಿ ಕಣಪೆರ್]

ಪ್ರಧಾನಿ : ದಯಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮಾರಾಣಿಯೆರ್ ಪಲ್ಲೆಂಕಿಡ್ ಬರೊಡು.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಬೊಡ್ಚಿ ಪ್ರಧಾನಿಳೆ, ಯಾನ್ ನಡತೊಂದೆ ಬರ್ಪೆ. ಎಂಕ್ ಅವ್ವೇ ಇಷ್ಟ

ಪ್ರಧಾನಿ : ಬಂಜ ಅವು ಅಮ್ಮಾಜಿ

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಇಂದು ಎಂಚಿತ್ತಿನ ಬಂಜ? ಈತೆಕ್ ಬಂಜ ಆಂಡ ನನ ದುಂಬುದ ಕೆಲಸ ಸಾಗುನೆ ಎಂಚ?

ಪ್ರಧಾನಿ : ಮಾರಾಣಿಯೆರೆನ ಚಿತ್ತ.
[ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಡ್ಡ್ ಪುಡೆತ್ತ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಕೈ ಮುಗಿಯೊಂದು ನಡತೊಂದೇ ಬರ್ಪಳ್]

[ಸೋಮೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ. ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿ ಕುಲದೇವೆರೆಗ್ ಪೂಜಾಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಾವೊಂದುಳ್ಳಲ್. ಜೋಕುಲುಲಾ ಪರಿವಾರದಕುಲುಲಾ ಉಳ್ಳೆರ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಭಕ್ತಿಡ್ ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚಿದ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೈ ಮುಗಿವಾಳ್]

****

ನೋಟ – ಒರುಂಬ

[ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಎರಮನೆ, ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡತೊಂದುಂಡು. ಜನೊಕ್ಲೆನ ಸಂತೋಸು, ಸಡಂಗರ ಇಕ್ಕೇರಿ, ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ, ಕುಂಬಳೆ, ಪುತ್ತಿಗೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಊರುದ ಜನೊಕ್ಲು ಸೇರ್‌ದೆರ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿ ಅಲಂಕಾರವಾದ್ [ಕೆಂಪು ಕರೆತ ಬೊಲ್ದು ಪಟ್ಟೆ ಸೀರೆ, ಕೆಂಪು ರವಕೆ, ಒಡ್ಯಾಣ, ತೋಳಬಂದಿ, ಕೈಕಡಗ ಧಾರಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್] ಪಟ್ಟೊದ ಚಾವಡಿಗ್ ಮಡಿ ಪಾವಡೆದ ಮಿತ್ತ್ ನಡತೊಂದು ಬರ್ಪಳ್. ರಡ್ಡ್ ಪುಡೆಟ್ ಕತ್ತಿ ಪತ್ತೊಂದಿನ ಇರ್ವೆರ್ ಸೈನಿಕೆರ್ ಒರಿ ಹಿಂದೂ, ಬುಕ್ಕೊರಿಯೆ ಮುಸ್ಲಿಮೆ ಒಟ್ಟುಗು ಜೋಕುಲು. ಊಳಿಗೊದ ಪೊಣ್ಣುಲು. ಪಕ್ಕೊಡು ಪ್ರಧಾನಿ, ಸೇನಾಪತಿಲು, ಅಂಚನೆ ಮುಖ್ಯ ಮಹನೀಯೆರ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕ ಪಟ್ಟೊದ ಗದ್ದಿಗೆಡ್ ಕುಳ್ಳುವಳ್. ಮಾಗಣೆದ ಹಿರಿಯ ಗುರ್ಕಾರೆ ಪಟ್ಟದ ಕತ್ತಿನ್ ಆಳೆನ ಕೈಕ್ ಕೊರ್ಪೆ. ಬುಕ್ಕೊರಿ ಪಟ್ಟದ ಮುದ್ರೆದ ಉಂಗಿಲೊನು ಕೊರ್ಪೆ. . ರಾಜ್ಯೊದ ಆಢ್ಯ ಮಹನೀಯೆರ್ ಕಾಣಿಕೆ ಸಂದಾಯ ಮಲ್ಪುವೆರ್.]

******

ನೋಟ – ಪತ್ತ್

[ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿನ ರಾಜಸಭೆ. ಪಟ್ಟದ ಗದ್ದಿಗೆಡ್ ಮಾರಾಣಿ ಕುಳ್ಳುದಲ್. ಪ್ರಧಾನಿ, ಸೇನಾಪತಿ, ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಮುಖೆರ್ ಉಚಿತಾಸನೊಳೆಡ್ ಕುಳ್ಳುದೆರ್]

ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿ : ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಮಹಾಜನೊಕ್ಕುಳೆ, ನಿಕ್ಲೆನ ಲೆಕ್ಕೊನೇ ಈ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಮಗಳ್ ಯಾನ್. ಎನ್ನ ಅಮ್ಮಾಜಿ ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ಯೋಗ್ಯವಾಯಿನ ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಆರೆನ ಆಳ್ವಿಕೆದ ಕಾಲೊಡು ನಿಕುಲು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಅಭಿಮಾನೊಡು ತರೆದೆರ್ತ್‌ದ್ ಬಾಳಿಯರ್. ಪಗೆಮಾನಿಳೆಡ ಶೌರ್ಯೊಡು ಹೋರಾಟ ಮಲ್ತರ್. ಕಡಲ್‌ದ ಕಾಳಗೊಡುಲಾ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆನ್ ಮೆರೆಪಾಯರ್.. ಪರದೇಶಿಲಾಯಿನ ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಈ ನಮ್ಮ ಪವಿತ್ರ ತೌಳವ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಒಂಜಿ ಗೇಣ್ ಜಾಗೆನಾಂಡಲಾ ಬುಡ್ದು ಕೊರಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಎನ್ನ ಅಮ್ಮಾಜಿಯೆರೆಗ್ ಕೊರಿನ ಸರ್ವ ಸಹಕಾರೊನುಲಾ ಎಂಕ್‌ಲಾ ಕೊರುವಾರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎಣ್ಣುವೆ. ಮಾತಾ ಜಾತಿ ಧರ್ಮದಕುಲು ಈ ರಾಜ್ಯೊಡು ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸೊಡು ಪೊರ್ಲುಡು ಬದ್ಕ್‌ಗ. ನಾಡ್‌ದ ಮೇಲ್‌ದ ನಿಷ್ಠೆ ಅಚಲವಾದುಪ್ಪಡ್. ಕುಲದೇವೆರಾಯಿನ ಸೋಮನಾಥನ ದಯೆ

ಇತ್ತ್ಂಡ ನಮ್ಮ ಸೀಮೆನ್ ರಾಮರಾಜ್ಯವಾದ್ ಮಲ್ಪುಗ. ಸರ್ವ
ದೈವ ದೇವೆರ್ ಅನುಗ್ರಹ ಮಲ್ಪಡ್!
[ಜನೊಕ್ಲೆನ ಹರ್ಷೋದ್ಗಾರ]

ಸೀಮೆದ ಸರ್ವ ದೇವಸ್ಥಾನ, ದೈವಸ್ಥಾನೊಳೆಡ್ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ನಡತ್ತ್ಂಡ್. ಕರಿನ ಯುದ್ಧೊಳೆಡ್ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟದ ಅನುಭವ ನಂಕಾತ್ಂಡ್. ಕೋಟೆ ಪೇಂಟೆ ಎರಮನೆ ಗಾಸಿಯಾತ್ಂಡ್. ಪಗೆಮಾನಿಲು ಸಾವಿರಗಟ್ಲೆ ತಾರೆಳೆನ್ ಕಡ್ತ್ ಪಾಡ್ದೆರ್. ತಾರೆದ ದಯಿನಡೊಡು. ನಮ್ಮ ಊರು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷೊಳೆ ವನ ಆವೊಡು. ಕೋಟೆ ಕೊತ್ತಳ ಭದ್ರ ಆವೊಡು. ಆಯುಧ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ಪೊಡು. ಪೊಸ ಪತ್ತೇಮಾರಿ ಕಟ್ಪಾವೊಡು. ನಾಡ್ನ್ ಬುಕೊರ ಬಲವಾದ್ ಕಟ್ಪೊಡು. ಬಂಧುಳೆ ನಿಕ್ಲೆನ ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಕೈಕುಲು ಇಂದೆಕಾದ್ ದುಂಬಾವೊಡು. (ಜನೊಕ್ಲೆನ ಅನುಮೋದನೆದ ಘೋಷ).

******

ನೋಟ – ಪತ್ತೊಂಜಿ

[ಸೀಮೆದ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮನರಂಜನೆದ ದೃಶ್ಯೊಲು. ಜನಪದ ನಲಿಕೆಲು, ಯಕ್ಷಗಾನ ಇತ್ಯಾದಿ. ಒಂಜಿ ತಿಕ್ಕ್‌ಡ್ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ತಾರೆದ ದಯಿ ಪಟ್ಟುವೆರ್].

******

ನೋಟ – ಪದ್ರಾಡ್

[ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಆಯುಧಾಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ಪುನ ಅಭ್ಯಾಸ ಶಾಲೆ. ಗುರುಕುಳು ಉಳ್ಳೆರ್. ವಂತೆ ದೂರೊಡು ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ರಾಣಿ ಕುಳ್ಳುದೆರ್]

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ವಿಮಲಾ, ಜೋಕ್ಲೆನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇತ್ಯಾದಿಳೆನ ವಿಚಾರೊಗು ಎಂಕ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊರಿಯರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಪುಜಿ. ಆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆನ್ ಈ ವಹಿಸೊಡು.

ವಿಮಲಾ : ಅಪ್ಪಣೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ.

[ಇರ್ವೆರ್‌ಲಾ ವಂತೆ ಪೊರ್ತು ಜೋಕ್ಲೆನ ಅಭ್ಯಾಸೊನು ತೂದು ತೃಪ್ತಿ ಸೂಚನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್]

******

ನೋಟ – ಪದಿಮೂಜಿ

[ಕುಡ್ಲದ ಎರಮನೆ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸು ಕಾಮರಾಯನೊಟ್ಟುಗು ಪಾತೆರೊಂದುಲ್ಲೆ].

ಕಾಮರಾಯೆ : ಛೆ! ಇಂಚಾಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿತ್ತ್ಂಡ್. ಕುಡ್ಲದ ಮಾರಾಜೆರಾಯಿನ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸುಲೆನ ಮೋಕೆದ ಅರುವತ್ತೆ ಕಾಮರಾಯೆ ಏಪಲಾ ತರೆ ದೆರ್ತ್‌ದ್ ನಡಪಂದಿಲೆಕ್ಕೊ ಮಲ್ತ್ ಬುಡಿಯರತ್ತೆ ಮಾಮಾಜಿ?

ಬಂಗರಸು : ಕಾಮರಾಯ, ದಾನೆ ಆತ್ಂಡ್‌ಯ ನಿಕ್ಕ್?

ಕಾಮರಾಯೆ : ಎಂಕ್ ದಾಲಾ ಆತ್‌ಜಿ. ಆಯಿನವು ಈರೆಗ್ !

ಬಂಗರಸು : ಎಂಕಾ? ಎಂಕ್ ದಾಲಾ ಆತ್‌ಜತ್ತ್?

ಕಾಮರಾಯೆ : ನನ ಆವೊಡಾಯಿನವು ದಾದ? ಈರೆನ್ ಲೆಪ್ಪಂದೆ ಈರೆ ಬುಡೆದಿ ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಪಟ್ಟದ ಗದ್ದಿಗೆಡ್ ಕುಳ್ಯೆರತ್ತಾ? ಈ ಮಲ್ಲ ರಾಜ್ಯೊದ ಅರಸುಳೆಗ್ ತನ್ನ ಬುಡೆದಿನ್ – ಒರ್ತಿ ಪೊಣ್ಣು ಪೊಂಜೊವುನು ಅಳಿಯೆರೆ ಆವುಜಿ ಪನ್ಪುನೆನ್ ಸಾಬೀತ್ ಮಲ್ತೆರ್! ಈರೆನ್ ಜೂವೊಪ್ಪ ಕೇರ್ಯರತ್ತೆ ಆರ್? ಮೋನೆಡ್ ಚೋಲಿ ಇಜ್ಜಂದಿನ ಕೆಲಸ ಆಂಡತ್ತ್?

ಬಂಗರಸು : ನಿಕ್ಕ್ ತೆರಿಯಂದ್, ಆಳ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪೊಣ್ಣತ್ತ್ ಕಾಮರಾಯ!

ಕಾಮರಾಯೆ : ಬುಕ್ಕೊ ದಾನೆ, ಚಂಡಿ ಚಾಮುಂಡಿಯ? ಈರ್ ಇಂಚ ಮುಂಗುಲಿದ ಎದ್ರ್ ಜಿಡೆ ಸಿರ್‌ಂಟಾವುನ ಮರಿತಲೆಕ್ಕೊ ಆಪರ್‌ಂದ್ ಎಂಕ್ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಾಂಡ್. ಯಾನ್ ಮಿನಿ ಆತುಂಡ ಆಳೆನ ಜುಟ್ಟು ಪತ್ತ್‌ದ್ ಕೆಪ್ಪೆಗ್ ದರ್ತುದ್ವೆ! ಮೋಣೆಗ್ ಮೆತ್ತ್‌ದಿನ ಮಜಿನ್ ವಾ ಸುದೆಟ್ ದೆಕ್ಕುವರ್?

ಬಂಗರಸು : ನಿಕ್ಕ್ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿ ಕಾಮರಾಯ. ಆಳೆಡ ಒಂಜಿ ವಿಶೇಷ ವರ್ಚಸ್ಸ್ ಉಂಡು. ಅಯಿತ ದುಂಬು ಯಾನ್ ನಿರ್ಬಲೆ ಆಪೆ ಪನ್ಪಿ ಅನುಭವ ಆಪುನೆ ಸುಳ್ಳತ್ತ್.

ಕಾಮರಾಯೆ : ಈರೆಗೊಂಜಿ ಭ್ರಾಂತ್! ಎಂಕ್ ಆಳೆಡ ಅಂಚಿತ್ತಿ ವರ್ಚಸ್ಸ್ ತೋಜುಜತ್ತ್? ಅವುಪ್ಪಡ್ ಕರಿನ ಸಂಗತಿ ಪೋವಡ್, ನನ ದುಂಬಾಂಡಲಾ ಉಳ್ಳಾಲ ರಾಣಿನ ಕಡಮ್ಮೆನ್ ಪೊಳಿಪುನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುವರಾ, ಅತ್ತ್ ಮನಿಪ್ಪಂದೆ ಕುಳ್ಳುವರ? ಉಳ್ಳಾಲದ ಸುದ್ದಿ ಪೂರಾ ಕೇಂಡ್ ತೆರಿದಾರತ್ತ್?

ಬಂಗರಸು : ಪೂರಾ ಕೇಂಡೆ ಆಳೆನ ಸೊರ್ಕುನು ಸಿರ್ಕಾವೊಡುಂದು ಎಂಕ್‌ಲಾ ತೋಜುಂಡು. ಆಂಡ ಎಂಚಾಂದ್ ತೋಜುಜಿ. ನಿನಡ ಮಿನಿ ಉಪಾಯ ಇತ್ತ್ಂಡ ಪಣ್‌ಗೆ!

ಕಾಮರಾಯೆ : ಉಪಾಯೊಲು ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಉಂಡು ಈರ್ ಸೈ ಪಂಡ್‌ಂಡ

ಇಯಾರು. ಬಾಕಿದ ಕೆಲಸ ಎಂಕ್ ಬುಡಿ!

ಬಂಗರಸು : ಸೈ! ದುಂಬುದ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುಲ!

******

ನೋಟ – ಪದಿನಾಲ್

[ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆದ ಇಲ್ಲ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿ ಪ್ರಧಾನಿ, ದಳವಾಯಿ ಬುಕ್ಕೊ ಮುಖ್ಯ ಕರಣಿಕೆರ್ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಲ್ತೊಂದುಳ್ಳೆರ್.]

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಭದ್ರತೆದ ಕೆಲಸ ಮುಖ್ಯವಾಯಿನವು. ಶಿಥಿಲವಾದಿತ್ತಿನ ನಮ್ಮ ಕೋಟೆದ ಭಾಗೊದ ದುರಸ್ತಿಯಾಂಡತ್ತೆ ಪ್ರಧಾನಿಳೆ?

ಪ್ರಧಾನಿ : ಆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯೊಂದು ಬೈದ್ಂಡ್ ಅಮ್ಮಾಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಇಕ್ಕೇರಿದ ಅರಸು ವೆಂಕಟಪ್ಪ ನಾಯಕೆರೆಗ್ ಓಲೆ ಕಡಪುಡುನ ಕೆಲಸ ಆಂಡತ್ತೆ?

ಪ್ರಧಾನಿ : ಕೋಡೆನೇ ಮಲ್ಪಾಯೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅಂಚಿತ್ತಿ ಬಲಾಢ್ಯೆರ್ ನಮ್ಮ ಹಿತೈಷಿಳಾದ್ ಉಪ್ಪುನವು ನಮ್ಮ ಸುದೈವ!

ದಳವಾಯಿ : ಅಂದ್ ಅಮ್ಮಾಜಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಸೊಪ್ಪು ಪಾಡುನಾಕಳತ್ತ್ ಅಕುಲು

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಇತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಸಂಗ್ರಹೊದ ವಿಚಾರ ತೆರಿಯೋಣುಗ. ಕತ್ತಿ ಈಟಿಲು ನಮ್ಮವುಲೇ ತಯಾರಾವೊಂದುಂಡು ಪಣ್ಕ. ಮರ್ದ್ ಗುಂಡುಳೆ ಸಂಗ್ರಹ ನಮಡ ಇತ್ತಿನವು ಭಾರೀ ಕಡಮ್ಮೆನೇ. ಮುಲ್ಪನೇ ಮರ್ದ್ ಗುಂಡು ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪುನ ವಿಷಯೊಡು ದುಂಬುಗು ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪುಗ. ಸದ್ಯೊಗು ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆದ ಸಾಮುದ್ರಿ ಅರಸುಳೆಡ ಕೇಣೊಂದು ಬೋಡಾಯಿನ ಮರ್ದ್ ಗುಂಡು ಖರೀದಿ ಮಲ್ಪುನವೇ ಎಡ್ಡೆ ಅತ್ತೆ?

ದಳವಾಯಿ : ಆವೊಳಿ, ಅಮ್ಮಾಜಿ. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಡ ಆಕ್ಲೆಗ್ ಎಂಚಲಾ ವಿರೋಧನೆ! ನಮ್ಮೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಆತೇ ಅತ್ತ್ ಕಡಲ ಆಪೆದ ಪುಡೆತ್ತ ವಿಲಾಯಿತಿ ದೇಶೊಳೆ ಒಟ್ಟುಗು ನಮನೇ ನೇರವಾದ್ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಲ್ಪೊಳಿ. ಇಂದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಲಾಭಕರ ಆವು. ಈ ವಿಚಾರೊಡ್ಲಾ ಸಾಮುದ್ರಿ ಅರಸುಳೆನ ಸಹಕಾರ ನಂಕ್ ಬೋಡಾವು. ಅಕುಳೆನ ಅಂಚನೇ ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರದ ನೌಕೆಲು ಒಟ್ಟುಗೇ ಪಯಣ ಮಲ್ತ್ಂಡ ಆ ಕಡಲ ಕಳ್ವೆರೆನ ಉಪದ್ರೊಗು ಸದುತ್ತರ ಕೊರೊಳಿ.

ಪ್ರಧಾನಿ : ಅವುಲಾ ಸರಿಯಾಯಿನ ವಿಚಾರೊನೆ

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅಂಚಾಂಡ, ಸಾಮುದ್ರಿ ಅರಸುಳೆನಡೆ ಒರಿ ಓಲೆದಾಯನ್ ಕಡಪಾವೊಡು. ಕರಣಿಕೆರೆ, ಓಲೆದ ಒಕ್ಕಣೆ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪುಲೆ

ಕರಣಿಕ : ಅಪ್ಪಣೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರ ದಾನೆಂದ್‌ಂಡ, ನಮ್ಮ ಬೊಕ್ಕಸ ಆತೊಂಜಿ ಸಂಪನ್ನವಾದ್ ಇಜ್ಜಿ, ಪಣ್ಪಿನವು ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಗೊತ್ತು. ಬಜಿ ಕೈಟ್ ಮರಂಗೆ ಪಾಡುನೆ. ಆಂಡಲಾ ಜನೊಕ್ಲೆಡ್ದ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಲ್ಪುನೆಲಾ ಸರಿ ಅತ್ತ್.

ಪ್ರಧಾನಿ : ಅಯಿಕ್ಕೊಂಜಿ ಮಾರ್ಗ ಉಂಡು ಅಮ್ಮಾಜಿ

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಪನ್ಲೆ ಪ್ರಧಾನಿಳೆ

ಪ್ರಧಾನಿ : ಮಲ್ಲಮ್ಮಾಜಿನ ಕಾಲೊಡು ಆಪದ್ಧನವಾದ್ ಕವುಂತು ದೀತಿನ ಗುಪ್ತ ನಿಧಿ ಉಂಡು. ಅಯಿನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪೊಳಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅವು ಒಲ್ಪ ಉಂಡು ಪ್ರಧಾನಿಳೆ?

ಪ್ರಧಾನಿ : ಅರಮನೆದ ನೆಲಮಾಳಿಗೆಡ್ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದುಂಡು. ಅಮ್ಮಾಜಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತೊಳೆನ್ ದೀತೆರ್!

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಎಡ್ಡೆನೇ ಆಂಡತ್ತ್? ಆವಡ್ ನಿಕ್ಲು ಅಪಗ ಪಿದಡ್ಲೆ.

ಪ್ರಧಾನಿಲಾ ಇತರೆರ್‌ಲಾ: ಅಪ್ಪಣೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ

*****

ನೋಟ – ಪದಿನೈನ್

[ಆಚಾರಿ ಕೊಟ್ಯದ ದೃಶ್ಯ. ಆಯುಧ ತಯಾರಿದ ಕೆಲಸ ನಡತೊಂದುಂಡು. ನನೊಂಜಿ ಮೆಯಿಟ್ ಕೋಟೆ ದುರಸ್ತಿದ ಕೆಲಸ ನಡತೊಂದುಂಡು]

*****

ನೋಟ – ಪದಿನಾಜಿ

[ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿ ಮಿತ ಪರಿವಾರದೊಟ್ಟುಗು ರಾಜ್ಯೊದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಪರಿಶೀಲನೆಗ್‌ಂದ್ ಪಿದಡ್ದಲ್ ಸುರುಟು ಪಲ್ಲೆಂಕಿಡ್ ವಂತೆ ದೂರ ಪಯಣ. ಬೊಕ್ಕ ಅಯಿನ್ ಒಂಜಿ ಜಾಗೆಡ್ ದೀಪಾದ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾರಾಣಿ ಕಾರನಡಕೆಡ್ ದುಂಬು ಪೋಪಳ್. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶ. ಅಲ್ಪ ಪಡಿಲ್ ಬೂರ್ದಿನ ಕಂಡ ತೋಜುಂಡು. ಗ್ರಾಮಸ್ಥೆರ್ ಗೌರವೊಡು ಮುಟ್ಪ ಬರ್ಪೆರ್.]

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : [ಒರಿ ಕೃಷಿಕಡ] ಇಂದು ದಾಯೆ ಕಂಡ ಇಂಚ ಪಡಿಲ್ ಬೂರ್ದುಂಡು?

ಕೃಷಿಕೆ : ಮರಿಯಾಲೊಡು ಮುಲ್ಪ ಮಾತ ನೀರ್ ದಿಂಜಿದ್ ಪೊಯ್ಯೆಲಾ ದಿಂಜುಂಡು ಅಮ್ಮಾಜಿ ಕಂಡ ಬೆನಿಯರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ದುಂಬು ಬುಳೆ ಮಲ್ತಿ ಕಂಡಂದ್ ತೋಜುಂಡು.

ಕೃಷಿಕೆ : ಅಂದ್ ಅಮ್ಮಾಜಿ ಅಪಗ ಆ ತೋಡುದ ಪುಣಿ ಎತ್ತರವಾದ್ ಗಟ್ಟಿಯಾದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಅವು ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಕಡಿದ್ ಪೋತುಂಡು. ನೀರ್ ಪೂರಾ ತೋಡುದ ಪಿದಾಯಿ ಪರಿಪುಂಡು.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ನಿಕ್ಲು ಆಸುಪಾಸ್‌ದಾಕ್ಲು ಒಂಜಾದ್, ಬೋಡಾಯಿನಡೆಗ್ ದಂಡೆ, ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟೊಡು. ತೋಡುದ ಪೊಯ್ಯೆ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ತೋಡು ನಿಗಿಯಂದಿ ಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪೊಡು. ಸಕಾಯ ಬೋಡುಂಡಾಂಡ ಅರಮನೆಕ್ ತೆರಿಪಾವೊಡು. ಇಂಚ ಭೂಮಿನ್ ಅನ್ಯಾಯವಾದ್ ಪಡಿಲ್ ಬೂರ್ಯೆರೆ ಬುಡ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಕಂಡದ ಪುಣಿತ ಸುತ್ತಲಾ ತಾರೆದ ದಯಿ ದೀಲೆ.

ಕೃಷಿಕೆ : ಅಪ್ಪಣೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಸುಬ್ಬಪ್ಪಯ್ಯ, ಈರ್‌ಲಾ ಒರ ನಮ್ಮ ಸೀಮೆಡ್ ಸುತ್ತೊಂದು ಓಲು ಮಾತ ಸಾಗೊಳಿದ ಭೂಮಿ ಪಡಿಲ್ ಬೂರುದುಂಡು ಪಣ್ಪಿನೆನ್ ತೂದು ಅವೆನ್ ಕೃಷಿಯೊಗ್ಯ ಮಲ್ಪುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ಪುಲೆ.

ಸುಬ್ಬಪ್ಪಯ್ಯೆ : ಅಪ್ಪಣೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ದೇವೆರ್ ನಂಕ್ ಬೋಡಿತ್ತಿನಾತ್ ಧಾರಾಳ ಬರ್ಸ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಬುಳೆ ದೆಪ್ಪುನ ಕರ್ತವ್ಯ ನಮ್ಮವು. ಜನೊಕ್ಲು ವಂತೆ ಪರಿಶ್ರಮ ಮಲ್ತೆರ್‌ಂಡ ನಾಡ್ ನಂದನ ವನ ಆವು. ಅತ್ತೇ?

ಸುಬ್ಬಪ್ಪಯ್ಯೆ : ನಿಜ ಅಮ್ಮಾಜಿ ಆಂಡ ಬಜೀ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಆಲಸ್ಯೊನೆ ದೂರ್ಯರೆ ಆಪುಜಿ.. ಅಪಗಪಗ ಕಾಳಗೊ ನಡತೊಂದು ಇತ್ತಿನೆಡ್ದ್ ನೆಮ್ಮದಿಡ್ ಕಂಡ ಸಾಗೋಳಿದಂಚಿ ಗಮನ ಕೊರ್ಯರೆ ಆವಂದಿನವುಲಾ ಸತ್ಯನೆ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅವುಲಾ ಅಂದ್. ಆಂಡ ನಿತ್ಯ ಆವೊಡಾಯಿನ ಸರ್ವ ಕೆಲಸೊಳೆನ ಕಡೆಕ್ಕ್‌ಲಾ ಜನ ಗಮನ ಕೊರೊಡು.

ಪ್ರಧಾನಿ : ಸರಿ ಅಮ್ಮಾಜಿ

[ಆತಾನಗ ಗ್ರಾಮಸ್ಥೆರ್ ಗೆಂದಾಳಿ ಬೊಂಡದ ಕೈಲ್, ಬಾರೆ ಪಂರ್ದ್‌ದ ಕೈಲ್ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊರ್ದು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಲ್ಪುವೆರ್.)

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ದಾನೆ, ಎಡ್ಡೆಡ್ ಉಳ್ಳಾರಾ?

ಕಾಂತಪ್ಪೆ : ತನ್ಕುಳೆ ದಯೆಟ್ ಎಡ್ಡೆಡ್ ಉಳ್ಳ ಅಮ್ಮಾಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ದೇವೆರೆನ ದಯಂದ್ ಪನ್ಲೆ. ದಾನಾಂಡಲಾ ಪನ್ಪುನವು ಉಂಡಾ?

ಕಾಂತಪ್ಪ : ಬೇತೆ ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಅಮ್ಮಾಜಿ. ಒಂಜಿ ಸಂಗತಿ ಅರಿಕೆ ಮಲ್ಪುನವು ಉಂಡು. ಅರಮನೆದಂಚಿ ಬರ್ಯೆರೆ ಅಂಜಿಕೆ ಆಂಡ್. ಮಾರಾಣಿಯೆರೇ

ಈಡೆಗ್ ದಯ ಮಲ್ತಿನವು ದೇವೆರೆ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅವುಪ್ಪಡ್, ದಾದ ವಿಷಯ? ಅರಮನೆದ ಆನೆ ಬಾಕಿಲ್ ನಮ್ಮ ಸರ್ವ ಪ್ರಜೆಕುಳೆಗ್‌ಲಾ ಏಪಲಾ ಜತ್ತ್‌ದುಂಡು. ಮದಪ್ಪಡೆ. ಬಯ್ಯಡ್ ಚಾವಡಿಗ್ಲಾ ಬರೊಳಿ ಒಯಿಕ್‌ಲಾ ಅಳುಕೊಡುಂದಿಜ್ಜಿ.

ಕಾಂತಪ್ಪೆ : ದೂರು ಪಣ್ಪೆಂದ್ ಬೇಸರ್ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮಾಜಿ. ಹಿರಿಯೆರೆ ಕಾಲೊಡ್ದಿಂಚ ಆಜಿ ಕಂಡೊಲೆನ್ ಯಾನ್ ಸಾಗೋಳಿ ಮಲ್ತೊಂದು ಬರೊಂದಿತ್ತೆ. ಸಾಬೀತ್‌ಡ್ ಗೇಣಿನ್ಲಾ ಕೊರೊಂದು ಬೈದೆ. ಕರಿ ವರ್ಸ ಧನಿಕುಲು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಗೇಣಿನ್ ಇಮ್ಮಡಿ ಮಲ್ತೆರ್. ಆತೆನ್ ಸಂದಾಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಯಿಜಿ ಅಮ್ಮಾಜಿ. ಅಯಿಕ್ಕಾದ್ ಇಲ್ಲ್‌ದಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಧನಿಕುಲು ಮಸ್ತ್ ಪೋಡಿಗೆ ಕಟ್ಪಾದ್ ಜಾಗೆ ಬುಡುದು ಕೊರೊಡುಂದು ತಾಕೀತ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಮೂಜಿ ಕಂಡೊಳೆಗ್ ಬೇಲಿ ಪಾಡ್ದ್ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಅಯಿಕ್ ಸೇರ್ದಿನ ಕುಮ್ಕಿ ಭೂಮಿಗ್ಲಾ ಕಾರ್ ದೀಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಕಣಿಲಾ ತೋಡಾಯೆರ್.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಏರ್ ನಿನ್ನ ಧನಿ?

ಕಾಂತಪ್ಪೆ : ಗುಡ್ಡೆಮನೆ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಸೆಟ್ರ್ ಅಮ್ಮಾಜಿ

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಗಂಗಯ್ಯ, ಪೋದು ಮಲ್ಲಯ ಸೆಟ್ರೆನ್ ಲೆತ್ತೊಂದು ಬಲ

ಗಂಗಯ್ಯೆ : ಅಪ್ಪಣೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ

[ವಂತೆ ಪೊರ್ತುಡು ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ ಬರ್ಪೆ]

ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ : ಅಡ್ಡ ಬೂರ್ಯೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ದಾನೆ ಸೆಟ್ರೆ, ಈರೆನ ಒಕ್ಕೆಲ್‌ದಾಯೆ ಕಾಂತಪ್ಪನ ಸ್ವಾಧೀನೊಡು ಇತ್ತಿ ಭೂಮಿನ್ ಈರ್ ಬಲತ್ಕಾರೊಡು ಸ್ವಾಧೀನೊಗು ದೆತ್ತೊಂಡಾರ್‌ಗೆ?

ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಸೆಟ್ಟಿ : ಅಮ್ಮಾಜಿ, ಗೇಣಿ ವಂತೆ ಏರ್ಸಾಯ. ಆಯೆ ಕೊರ್ಜೆ. ಬೊಕ್ಕ ದಾನೆ ಮಲ್ಪುನೆ? ಪನೀತ್ ಪೋಡಿಯಾಯೆ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಗೇಣಿಗ್ಲಾ ಒಂಜಿ ಮಿತಿ ಇಜ್ಜಾ ಮಲ್ಲಯ ಸೆಟ್ರೆ? ಒರಾನೆ ಇಮ್ಮಡಿ ಮಲ್ಪುನೆ ನ್ಯಾಯನಾ? ಪಾಪ, ಬಡವೆರೆಡ ವಂತೆ ರಿಯಾಯ್ತಿ ಬೋಡಾ, ಬೊಡ್ಚಾ? ಈರೆಗ್ ಬೆನ್ನಿದ ಭೂಮಿ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಉಪ್ಪೊಡತ್ತಾ?

ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ : ದೇವೆರೆ ದಯೊಟು ಒಂಜಿ ಐನೂದು ಮುಡಿತ ಆಸ್ತಿ ಉಂಡು ಅಮ್ಮಾಜಿ

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅಂಚಾಂಡ ಈ ಬಡವನ ಮೂಜಿ ಕಂಡೊಳೆನ್ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಲ್ಪುನವು ಸರಿಯಾ? ಇತ್ತಿನೆನ್ ಪಟ್ಟ್‌ದ್ ಉಣ್ಬುನವತ್ತೆ ಧರ್ಮ? ಏರ್ಸಾಯಿನ ಗೇಣಿನ್ ವಂತೆ ತಗ್ಗಾಲೆ. ಆ ಕಂಡೊಳೆನ್ ಆಯಗ್

ಬುಡ್ದು ಕೊರ್ಲೆ. ಒಕ್ಕೆಲ್‌ದಾಕ್ಲೆನ್ ಪ್ರೀತಿಡ್ ತೂವೊನ್ಲೆ, ದಾನೆ ಪನ್ಪರ್?

ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ : ಆವು ಅಮ್ಮಾಜಿ. ದಾನ್ನೊ ಒಂಜಿ ಕೋಪೊಡು ಅಂಚ ಮಲ್ತ್‌ರ್ಯೆ.. ಮಾಪು ಮಲ್ಪುಲೆ. ಎಂಕ್ ಕಾಂತು ಏಪಲಾ ಬೋಡಾಯಿನಾಯೆನೇ...

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಎಡ್ಡೆ! ಊರುಡು ಮಾತೆರ್ಲ ಒಕ್ಲಟ್ಟ್‌ಡ್‌ತ್ತ್‌ಂಡನೇ ದೇವೆರ್ ಮೆಚ್ಚುನು..

[ಸೆಟ್ಟಿಲಾ ಕಾಂತಪ್ಪೆಲಾ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಲ್ಪುವೆರ್]

******

ನೋಟ – ಪದಿನೇಳ್

[ಕಡಲ್ದ ಬರಿ ಅಣ್ಣು ಕರೆಬಲೆ ಬೀಸೊಂದುಳ್ಳೆ. ಕಲ್ಯಾಣಿ ಮೆಲ್ಲ ಕೈತಡೆ ಬರ್ಪಳ್]

ಅಣ್ಣು : ಓ ಕಲ್ಯಾಣಿಯ? ಅರ್ತಿದ ಪೂವಾದ್ ಪೋಯ!

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಏರ್, ಯಾನಾ ಈರಾ? ಈರೆಗ್ ಏಪಲಾ ದಂಡ್‌ದ ಕಳದ ಆಲೋಚನೆ. ಬೇತೆ ಒವುಲಾ ನೆಂಪುಗು ಬರ್ಪುಜಿ!

ಅಣ್ಣು : ಆ ಕಡಲ ಕಳ್ವೆರ್ ಏಪ ಬರ್ಪೆರ್, ಏಪ ಕಾಳಗ ಆಪುಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಣ್ಯೆರೆ ಅಪುಜಿ. ದಂಡ್‌ಗ್ ಪೋವೊಡಾಯಿನ ಎಂಕ್ಲ ಮಾತ ಏಪಲಾ ತಯಾರಾದೆ ಇಪ್ಪೊಡಾಪುಂದು. ಇತ್ತೆ ವಂತೆ ಸಮಯೊಡ್ಡಿಂಚಿ ಪನೀತ್ ನೆಮ್ಮದಿ. ಅಂಚ ಕಡಲ್ದ ನೆಂಪಾಂಡ್.

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಎಂಕ್ ದಿನೊಕ್ಕು ಒರ ಕಡಲ ಬರಿಕ್ ಬತ್ತಿಜಿಂಡ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಸಮಾಧಾನನೇ ಇಜ್ಜಿ.

ಅಣ್ಣು : ಯಾನ್‌ಲಾ ಕೆಲವು ದಿನಾಂಡ್ ಬಲೆನ್ ಮುಟ್ಟಂದೆ...

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಸಾರ್‌ದ ಬಗೆ ದಾನಾಂಡ ಆಂಡ?

ಅಣ್ಣು : ಒಲ್ತು? ಇತ್ತೆ ನೀರ್ ಅನುಕೂಲವಾದಿಜ್ಜಿ. ಗಾಳಿ ನೀರ್ ಸಮಕಟ್ಟ್ ಇಜ್ಜಿಂಡ ಮೀನ್ ಕರೆಕೇ ಬರ್ಪುಜಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಅಂಚಾಂಡ ದಾಲಾ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್‌ಜಾ?

ಅಣ್ಣು : ಇಂದಾ 'ಕಳ್ಳಿ' ಖಾಲಿ

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಆಂಡ, ಒಂಜಿ ಮೀನ್ ಬಲೆಕ್ ಬೂರ್ದು ಒದ್ದಾಡೊಂದುಂಡತ್ತಾ?

ಅಣ್ಣು : ಓಲು, ಓಲು? ಯಾನ್ ತೂತುಜತ್ತ?

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ವಾ ಬೆಪ್ಪೆ ಈರ್? ಈತ್ ಮಲ್ಲ ಮೀನ್ ಬಲೆಕ್ ಬೂರ್ನವು ಗೊತ್ತಾವಂದೆ ಪೊಂಡ?

ಅಣ್ಣು : (ಆಳೆನ ಕೆನ್ನೆಗೊಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಪೆಟ್ಟ್ ಕೊರ್ದ್ದ್) ಓ! ಇಂದು ಇತ್ತ್‌ನವುಲಾ ಗೊತ್ತಾಯಿಜಿ, ಬತ್ತ್‌ನವುಲಾ ಗೊತ್ತಾಯಿಜಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಇತ್ತೆ ಗೊತ್ತಾಂಡತ್ತ?

ಅಣ್ಣು : ಆಂಡ ನಂಬುನೆ ಎಂಚ? ಕೆಲವು ಮೀನ್ ಬಲೆಕ್ ಬೂರುವ. ಆಂಡ, ಬಲೆತ್ತ ಕಣ್ಣ್ ಪರಿತ್ತ್‌ದ್ ಪುಸುಕ್ಕನೆ ಜಾರ್ದ್ ಪೋಪ. ಅವುಪ್ಪಡ್ ಬಲ, ಕುಳ್ಳು [ಬಲೆನ್ ಪೊಯ್ಯೆದ ಮಿತ್ತ್ ದೀದ್ ಕುಳ್ಳುವೆ. ಮುಟ್ಟೊಡೇ ಕಲ್ಯಾಣಿಲಾ ಕುಳ್ಳುವಲ್.]

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಅವು ಪೂರಾ ಸರಿ; ತಮಾಸೆ ಇಯಾರು. ನನ ದುಂಬುದ ಸಂಗತಿ ದಾದ?

ಅಣ್ಣು : ಈ ದಾದ ಪನ್ಪ?

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಯಾನ್ ಪನ್ಪುನೆ ದಾದ? ಈರ್ ಈರೆ ಇಲ್ಲಲ್ ಈ ವಿಚಾರ ಪಾತೆರಿಯರ?

ಅಣ್ಣು : ಎಂಚಲಾ ಒಂಜಿ ದಿನ ಅಪ್ಪೆಡ ಪೀಟಿಕೆ ಪಾಡ್ಯೆ. ಆರೆನ ಮಲ್ಲ ವಿರೋಧ ಇಜ್ಜಿಂದಾಂಡಲಾ, ಜಾತಿದ ಕಟ್ಟ್ ಪೊಳಿಪ್ಪುನೆ ಎಂಚಂದ್ ಪೋಡಿವೆರ್. ಎನ್ನ ಪಲಿನ ಒಪ್ಪಿಗೆಲಾ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್‌ಜಿ. ಅಕ್ಲೆನ್ ಎಂಚ ಒಪ್ಪಾವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಪುಜಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಯಾನ್ ಧೈರ್ಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಪ್ಪೆಡ ಪಂಡೆ. ಆರ್ ಎನನ್ ಬಾಯಿಗ್ ಬತ್ತಿ ಲೆಕ್ಕ ನೆರ್ದ್ ರಂಬಾರೂಟಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಣನೀರ್ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಅಮ್ಮೆರೆಗ್ಲಾ ತೆರಿಪಾಯೆರ್. ಅಮ್ಮೆರ್ ಪುಣ್ಕೆದ ಅಡರಡ್ ಎನ್ನ ಬೆರಿಪೊಡಿ ಮಲ್ತೆರ್. ದೈವೊದ ಆಜಲಾ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ನನ ದಾದ ಮಲ್ಪೊಡುಂದೇ ತೆರಿಪುಜಿ. ಈರೇ ಸಾದಿ ತೋಜಾವೊಡು ಆತೆ.

ಅಣ್ಣು : ಸಾದಿ ಸೊಲಬ ಇಜ್ಜಿ ಕಲ್ಯಾಣಿ. ಒಂಜೋ ನಮ ದೂರಾವೊಡು ಅಥವಾ ಊರುಡ್ದೇ ದೂರ ಪೋವೊಡು.

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಆಂಡ, ನಮ್ಮ ಉಳ್ಳಾಲ ಸೀಮೆನ್ ಬುಡ್ದು ದೂರ ಪೋಪುನಾಂಡಲಾ ಓಡೆಗ್? ಎಂಚ? ಆ ಜಾತಿ ಈ ಜಾತಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಈ ಭೇದೊನು ವಾ ಪುಣ್ಯಾದಿಗೆರ್ ಮಲ್ತೆರಾ ದಾನ್ನ? ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆರ್ ಒತ್ತುಜೆರ್ಡ ಎಂಕ್ ಈ ಕಡಲೆ ಗತಿ!

ಅಣ್ಣು : ಅಂಚ ಪಣಡ ಕಲ್ಯಾಣಿ. ಅಂಚಿನ ಸಂದರ್ಬ ಬತ್ತ್ಂಡ ನಮ ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ಈ ಕಡಲ್‌ಗೇ ಶರಣು ಆಕ. ಆಯಿಕ್ ದುಂಬು ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪುಗ.

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಅಂಚ ಈರ್ ಧೈರ್ಯ ಪಂಡಾರ್ಡ ಯಾನ್ ಬದ್ಕುವೆ.

ಅಣ್ಣು : ಎಂಕ್ ಒಂಜಿ ಸಾದಿ ಮಾತ್ರ ತೋಜುಂಡು ಕಲ್ಯಾಣಿ. ಈ ವಿಚಾರೊನು ನಮ ಮಾರಾಣಿಯೆರೆನ ಕಾರ್‌ಗ್ ಬೂರ್ದು ಅರಿಕೆ ಮಲ್ಪೊನುಗ. ಆರ್ ಪೇರ್‌ಡ್ ಬೋಡಾಂಡ ಪಾಡಡ್. ನೀರ್‌ಡ್ ಬೋಡಾಂಡ ಪಾಡಡ್! ನಮ್ಮ ಬಾಳ್ವೆನ್ ಆರ್ ಬೆಳಗಾವೆರ್‌ಂದ್

ಎಂಕ್ ತೋಜುಂಡು.

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಅವು ಸರಿಯಾಯಿನ ಪಾತೆರ. ಅಮ್ಮಾಜಿನೇ ಸಾದಿ ತೋಜಾವೆರ್ ತೂಕ. ಅಲೆ, ಏರೋ ಬರೊಂದುಳ್ಳೆರ್, ಅಗಪ್ಪುಗನ?

ಅಣ್ಣು : ಸರಿ, ಪೋಯಿ ಈ ದಾಲ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ದೆತ್ತೊಂದು ಬೇಸರ್ ಮಲ್ತೊನಡ.

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಆವು.

[ಪೋಪೆರ್]

******

ನೋಟ – ಪದಿನೆಣ್ಮ

[ಕಾಮರಾಯನ ಗುಟ್ಟುದ ಇಲ್ಲ್. ಕಾಮರಾಯೆಲಾ ಆಯನ ತೈನಾತಿಳುಲಾ ಪಾತೆರೊಂದುಳ್ಳೆರ್]

ನರಸಿಂಗೆ : ಯುವರಾಜೆರ್ ಕೇಂಡರಾ?

ಕಾಮರಾಯೆ : ತೂಲ ನರಸಿಂಗ ಎನನ್ ಯುವರಾಜೆರ್‌ಂದ್ ಲೆಪ್ಪಡ! ಅವು ಯೆನನ್ ಮಕ್ಕಾರ್ ಮಲ್ತಿ ಲೆಕ್ಕನೇ ಕೇನುಂಡು. ಅತ್ತಂದೆ ಬಜೀ ಯುವರಾಜೆ ಆದ್ ಒರಿಯುನ ಇಚ್ಚೆಲಾ ಎಂಕಿಜ್ಜಿ. ಆಪುಂಡ ಅರಸುವೇ ಆಪೆ!

ನರಸಿಂಗೆ : ಆಯಿಕ್ ಅಲ್ಮಾನ ದಾಯೆ? ಇನಿ ಅತ್ತ್ ಎಲ್ಲೆ ಅವು ಈರೆಗ್ ಬರ್ಪಿನ ಯೋಗನೇ ಅತ್ತಾ? ಅವುಪ್ಪಡ್, ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ರಾಣಿನ ಪ್ರಜಾಹಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊದ ವಿವರ ಪೂರಾ ತೆರಿಂಡೆ?

ಕಾಮರಾಯೆ : ಪೂರಾ ಗೊತ್ತುಂಡುಂಯ! ಮಾತಾ ಆರಂಭ ಶೂರತ್ವ! ಪೊಸ ಮದಿಮ್ಮಾಳ್ ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ಕಂಡಣ್ಯನ ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತಿನಪಗ, ಸುರುಸುರುಟು ಮಾತಾ ಕೆಲಸೊನು ಉಲ್ಲಾಸೊಡು ಮಲ್ಪುಜಾಳ? ದಾಯೆ? ಇಲ್ಲದಕುಳೆನ್ಲಾ ತೂಪಿನಾಕ್ಲೆನ್ಲಾ ಮೆಚ್ಚಿಸಾಯೆರೆ?

ಮಾದಪ್ಪೆ : ಅವು ಆತೇ ಸೈ! ಆಂಡ ಜನ ಭಾರೀ ಕೊಂಡಾಡುನೆನ್ ಕೇಂಡೆ?

ಕಾಮರಾಯೆ : ಇಂದಾ ಮಾದಪ್ಪ, ಇಂದು ಅಂಡೆ ದುರ್ಸುದ ಬಿರ್ಸ್! ಅವು ಕಣ್ಣ್ ಕಳೆಯುಲೆಕ್ಕೊ ಸರ್ರಂದ್ ಅಕ್ಕಾಸೊಗು ಪಾರುಂಡು. ಪೊತ್ತುದು ತಿರ್ತ್ ಬೂರ್ನವು ಏರೆಗ್ಲ್ ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ.

ನರಸಿಂಗೆ : ಸರಿಯಾದ್ ಪಂಡರ್. ಎಲ್ಲೆ ಈರ್ ಪಟ್ಟೊಗು ಬತ್ತಾರ್ಡ ಪ್ರಜೆಕುಳೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿ ಕೆಲಸೊಳೆನ್ ಇಂದೆಕ್ ಪತ್ತ್ ಪಾಲ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆದ್ ತೋಜಾವುಜಾರ?

ಕಾಮರಾಯೆ	: ಕಂಡಣ್ಯಡ್ದ್ ದೂರ ಪೋಯಿ, ಪೊಣ್ಣು ಪುಣಿ ಇಜ್ಜಂದಿ ಕಂಡದಂಚನೆ! ಅಂಚಿನಾಳ್ ಎಂಚಿತ್ತಿ ಬಡಿವಾರ ತೋಜಿಪಾಂಡ ದಾನೆ? ಅಯಿಕ್ ಲೋಕೊಡು ಮರ್ಯಾದಿ ಉಂಡ? ಇಂಬಾಳೆನ ರಾಪಾಟ ಏತ್ ದಿನಾಂದ್ ಯಾನ್‌ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಪಾಡ್ವೆ. [ಆತಾನಗ ಒರಿ ಊಳಿಗದಾಯೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ವೈಸರಾಯೆರ್ ಬೈದೆರ್ಂದ್ ಪನ್ಪೆ]
ಕಾಮರಾಯೆ	: ಓ, ಬತ್ತೆರಾ? [ಗಡಿಬಿಡಿಟ್ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಬಾಕಿಲ್ದಾಡೆ ಪೋದು ಕೈಕುರ್ಕಾದ್] ಬರೊಡು ಬರೊಡು ಘನವಂತ ವೈಸರಾಯಿ ಸಾಹೆಬೆರ್. (ಆಸನ ತೋಜಾದ್) ಕುಳ್ಳುಲೆ..... ಮಾತ ಕುಶಲ ಅತ್ತ?
ವೈಸರಾಯೆ	: ಹಂದ್, ಕಾಮ್‌ರೇ.. ಈರ್ ಎಂಚ ಉಳ್ಳರ್..
ಕಾಮರಾಯೆ	: ಕ್ಷೇಮೊಡು ಉಳ್ಳ. ತನ್ಕುಳು ಬತ್ತಿನವು ಬಾರೀ ಸಂತೋಸಾಂಡ್.
ವೈಸರಾಯೆ	: thanks ಈರ್ ನಮ friend ಆಯಿನವು ಎಡೆ ಆಂಡ್, ಎಡೆ ಆಂಡ್
ಕಾಮರಾಯೆ	: ಬಲಾಢ್ಯೆರ್ನ ಸ್ನೇಹ ಬದ್ಕ್‌ದ ಭಾಗ್ಯ ಅತ್ತೆ?
ವೈಸರಾಯೆ	: ಹಂದ್ ಹಂದ್, good good ಈರ್ ನಮ ಪರವಾದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನವು very good ಈರ್ ಕುಡ್ಲದ ಹರಸು ಆಪರ್, ಹಂದ್,
ಕಾಮರಾಯೆ	: ಕುಡ್ಲದ ಅರಸುಳಾದ್ ಎನ್ನ ಮಾಮಣ್ಣೆ ಉಳ್ಳೆರ್. ಆರೆನ ಆರೋಗ್ಯಲಾ ಸದ್ಯೊಗು ಎಡ್ಡೆ ಉಂಡು.
ವೈಸರಾಯೆ	: ಮಿಸ್ಟರ್ ಕಾಮುರೇ. ಈರ್ ಬಾರಿ ಬುದ್ದಿದಾರ್! ಈರೆಗ್ ಅಡ್ಡಿ ಇತ್ತಿನೆನ್ ದೂರ ಮಲ್ಪುನವು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್. ಈರೆಗ್ ವಾ ಸಾಯ ಬೋಡು, ಹೆಂಕುಲು ಕೊರುಪ.
ಕಾಮರಾಯೆ	: ಯಾನ್ ಅರಸು ಆಪಿನೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಆ ಉಳ್ಳಾಲ ರಾಣಿನ ಸೊರ್ಕುನು ಪೊಳಿಪೊಡು. ಆ ವಿಚಾರ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪುವೆ.
ವೈಸರಾಯೆ	: ಮಿಸ್ಟರ್ ಕಾಮ್‌ರೇ, ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ರಾಣಿ ನಿಕ್‌ಲೆಗ್ ಮಲ್ಲ ಆದ್ ತೋಜುವಲ್. ಎಂಕ್‌ಲೆಗ್ ಆಲ್ ಲೆಕ್ಕೊಗಿಜ್ಜಿ. ಆಲ್ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಮೀನ್.
ಕಾಮರಾಯೆ	: ಸರಿಯಾದ್ ಪಂಡರ್. ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಸುಂಕ ಕೊರ್ಪಿನೆಕ್ ಆಳೆನ ವಿರೋಧ. ನಿಕುಳೆನಂಚಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜನಾಂಗದಾಕ್ಲೆನ ಬಲಾಢ್ಯೆರ್ನ ಸ್ನೇಹ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಪಡೆಪಿನ ಬುಡುದು ಪಗೆನ್ ಕಟ್ಟೊನುನ ಆಳೆನ ಮೂರ್ಖತನೊಕು ದಾದ ಪಣೊಡುಂದು ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ.
ವೈಸರಾಯೆ	: ಅಯಿಕ್ ತಕ್ಕ ಜಂಬರ medicin ನಮಡ ಉಂಡು Don't worry.
ಕಾಮರಾಯೆ	: ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಸಂದುನ ಸುಂಕದ ವಿಚಾರ ವಾದ ವಿವಾದ ಆದ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ

ಕಂಡಣ್ಣ್ಯನ್ ಬುಡ್ದು ಸೆಡವುಡು ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಪೋತೊಲು.

ವೈಸರಾಯೆ : ಹಂದಾ? ವಾ ಸೊರ್ಕುರ್!!!

ಕಾಮರಾಯೆ : ಮಾದಪ್ಪಾ ಓಲುಂಡು, ವೈಸರಾಯಿ ಸಾಹೇಬ್ರೆಗ್ ನಮ ಊರ್ದ ವಿಶೇಷ ಪಾನಕ ಕೊಂಡು ಬಲ್ಲ. ಇಂದೆತ ರುಚಿ ತೂಲೆ ವೈಸರಾಯ್ ಸಾಹೇಬ್ರೆ... ಇಂದು ಈರೆಗಾತ್ರನೇ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತಿನವು.

ವೈಸರಾಯೆ : ಹಂದ್... ಬಾರಿ ರುಚಿ... ನಿಕ್ಕ್ ಎಡ್ಡೆ ಹಾವಡ್. wonderful, good good, thank you!

(ಪಾನ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆರ್]

******

ನೋಟ – ಪದಿನೊರುಂಬ

[ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿ ಅಣ್ಣು ಬೊಕ್ಕ ಕಲ್ಯಾಣಿಯೆರೆನ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆರೆನ್ ಲೆಪುಡಾದ್ ಮದ್ಮೆದ ವಿಚಾರ ಪಾತೆರುವೆರ್]

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಇತ್ತೆ ವಿಚಾರ ಪೂರ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ತೆರಿದುಂಡು. ಅಣ್ಣು ಬೊಕ್ಕ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಮಾತ ಸಂಗತಿ ಎನಡ ಪನ್ತೆರ್. ಮದ್ಮೆಗ್ ಅನುಕೂಲ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರೊಡುಂದು ಅರಿಕೆ ಮಲ್ತೊಂಡೇರ್. ಇತ್ತೆ ನಿಕ್ಲು ದಾದ ಪನ್ಪರ್?

ಅಣ್ಣುನ ಅಪ್ಪೆ : ಅಮ್ಮಾಜಿ, ಮಗನ ಆಸೆಗ್ ವಿರೋಧ ಪನ್ಪುನೆ ಅತ್ತ್. ಆಂಡ ಜಾತಿದ ಮಂದೆ ಇಂದೇನ್ ಒತ್ತೊನುಜಿ. ಅತ್ತಂದೆ ಪೊಣ್ಣುನ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಭಾಸೆ, ಪದ್ಧತಿ, ದೈವ ದೇವೆರ್ ಪೂರಾ ಬೇತೆ. ಆಕ್ಲೆನವು ಮಲ್ಯಾಳಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಪೊಣ್ಣುನ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆರ್ ದಾದ ಪನ್ಪೆರ್?

ಪೊಣ್ಣುನ ಅಮ್ಮೆರ್ : ಇಂದು ಪೂರಾ ಆಟಿನ ಪೋಪಿನ ಸಂಗತಿ ಅತ್ತ್ ಅಮ್ಮಾಜಿ. ಜಾತಿದ ಕಟ್ಟ್‌ನ್ ಏರೆಗಾಂಡ್ಲ ಮೀರ್ಯೆರೆ ಆಪುಂಡ? ಎಂಕ್ಲು ಬಡಪತ್ತ್‌ದಾಕ್ಲಂದ್... ಆಂಡ ಮರ್ಯಾದಿ ಮಲ್ಲ! ಮದ್ಮೆ ಪಂಡ ದಾನೆ ಜೋಕುಲಾಟಿಕೆನ? ಎಲ್ಲೆ ಎಂಕ್ಲೆನ ಜಾತಿಡ್ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಪಾಡ್ಯೆರೆ ಇಯಾರು. ಇಂದೇನ್ ಪೂರಾ ದಾಯೆ ಒಯ್ತ್ ಪಾಡೊನೊಡು? ಎಂಕಂತು ಇಂದೆಕ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಜ್ಜಿ. ಕಲ್ಯಾಣಿಗ್ ಬೇತೆ ಆಣನ್ ತೂದು ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ಪುವ.

ಕಲ್ಯಾಣಿ ಅಪ್ಪೆ : ಇಂಬಾಳೆಗ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಬುದ್ಧಿ ದಾಯೆ ದೇವೆರ್ ಕೊರ್ಯೆರಾ? ಎಂಕ್ಲು ನನೊರಿಯಗ್ ಮೋಣೆ ತೋಜಪಾವುನೆ ಎಂಚ

ಅಮ್ಮಾಜಿ?

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ಲೊಲ್ಲೆ. ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನ ಕಯ್ಪೆ ಕಸಂಕೆ ದೂರ ಮಲ್ಪುಲೆ. ಈ ದಾದ ಪಣ್ಪ ಅಣ್ಣು?

ಅಣ್ಣು : ಯಾನ್ ಅಪಗನೇ ಅರಿಕೆ ಮಲ್ತೊಂದೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ, ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಆ ಸೋಮನಾಥ ದೇವೆರೆ ಸದ್ರ್‌ಡ್ ಅಪಗನೇ ಮದ್ಮೆ ಆತ್‌ಂಡ್?

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅಂಚಾಂಡ, ನನ ಒರಿದಿನವು ಪಿದಯಿಡ್ ನಡಪುನ ಒಂಜಿ ಆಚರಣೆ ಮಾತ್ರ! ಕಲ್ಯಾಣಿ ಈ ದಾದ ಪಣ್ಪ?

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಯಾನ್ ದಾದ ಪಣೊಡು? ಆರೆನ್ ಬುಡ್ದು ಯಾನ್ ಬದ್ಕಯೆ!

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಕೇಂಡರತ್ತ? ದೇವೆರೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ್ ಮೊಕ್ಲು ಕಂಡನಿ ಬುಡೆದಿ ಆತಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಸಂಗತಿಡ್ ಜಾತಿ ವಿಚಾರ ಅಡ್ಡ ಬರ್ಪಿನವು ಸಾಜನೇ. ಆಂಡ ಇಂಚಿನ ಸಂದರ್ಬೊಡು ವಂತೆ ತಾಳ್ಮೆ ಸಬುರು ವಹಿಸೊನೊಡು.

ಕಲ್ಯಾಣಿ ಅಮ್ಮೆ : ಮನೆತನೊಗು ಆಪಿನ ಅಪನಾಲೀಸ್‌ನ್ ಎಂಚ ತಡೆಯುನೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ? ಅತ್ತಾಂದೆ ಯಾನ್ ಒಂಜಿ ಕುಟುಮೊದ ಗುರ್ಕಾರೆ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : (ಇರ್ವೆರೆನ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆರಡ) ನಿಕ್ಲೆನ ಜೋಕ್ಲು ಸುಕ ಸಂತೋಸುಡು ಬಾಳೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಆಸೆ ಉಂಡತ್ತಾ? ಅಣ್ಣುನ ಕೈ ಪತ್ತುನವು ತತ್‌ಂಡ ತಾನ್ ಕಡಲ್‌ಗ್ ಲಾಗಿವೆಂದ್ ಪನ್ಪಳ್ ಕಲ್ಯಾಣಿ. ಇಂದೆಕ್ ದಾದ ಪನ್ಪರ್? –[ವಂತೆ ಪೊರ್ತು ಮೌನ)...– ಇಂದು ದಾಲಾ ದುಂಬು ಆವಂದಿ ಸಂಗತಿ ಅತ್ತ್. ದುಂಬು ಗಾಂಧರ್ವ ವಿವಾಹ ಪಂಡ್‌ದ್ ಏತೊ ಮದ್ಮೆ ಆತ್‌ನವು ಉಂಡು. ಅವು ಆಣ್ ಪೊಣ್ಣು ಪರಸ್ಪರ ಒತ್ತೊಂದು ಆಪಿನ ಮದ್ಮೆ.

ಪೊಣ್ಣನ ಅಪ್ಪೆ : ಆಳೆಗ್ ಇಂಬ್ಯೆರ್ ದೈವದ ಆಜಲಾ ಪಾಡ್‌ದಿತ್ತೆರ್ ಅಮ್ಮಾಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ತೂಲಪ್ಪೆ, ವಾ ದೈವೊಲಾ ದೇವೆರ್ಲಾ ಪ್ರೀತಿಗ್ ಅಡ್ಡ ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಇಜ್ಜಿ. ದೈವೊಗು ತಪ್ಪು ಕಾಣಿಕೆ ಕೊರಿಯರ್ಡ ಆಂಡ್. ನನೊಂಜಿ ಪಾತೆರ, ಈ ಜಾತಿ ಮತ ಮಾತ ನಮ ಮನುಷ್ಯೆರ್ ಉಂಡು ಮಲ್ತಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಅವು ಬ್ರಹ್ಮಶಾಸನ ದಾಲಾ ಅತ್ತ್. ಇಂದೆನ್ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಪಂದೆ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಬದ್ಕುನವು ಮುಖ್ಯ. ಈ ವಿಚಾರೊಡು ಚರ್ಚೆ ಬೊಡ್ಚಿ. ಆಣ್ – ಪೊಣ್ಣನ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆರ್ ಮಲ್ಲ ಮನಸ್ಸ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊರೊಡು.

ಕಲ್ಯಾಣಿನ ಅಮ್ಮೆ : ನಾಡ್‌ದ ಅಪ್ಪೆ ಪಂಡಿನ ಪಾತೆರೊಗು ಎಂಕ್ಲೆನ ಅಡ್ಡ ಪಾತೆರ ಇಜ್ಜಿ.

ಆಣ್ಣುನ ಅಪ್ಪೆ : ಅಮ್ಮಾಜಿನ ಅಪ್ಪಣೆದಂಚನೇ ನಡತೊನುವ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅಣ್ಣು ಎಂಚಿತ್ತಿ ವೀರ ಸೈನಿಕೆಂದ್ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತು. ಆಯನ ಮಿತ್ತ್ ಎಂಕ್ ಭಾರೀ ಅಭಿಮಾನ. ಕಲ್ಯಾಣಿ ನಮ್ಮ

ಅರಮನೆತ ಊಳಿಗ್‌ದಾಳೆನ ಮಗಳ್. ಎಂಕ್ ಎಡ್ಡೆ ಪೊಲಬು
ಇತ್ತಿನ ಪೊಣ್ಣು. ಎಡ್ಡೆ ಗುಣತಾಲ್. ಮೊಕ್ಲೆನ ಬದ್ಕ್ ಬಂಗಾರ
ಆವಡ್! ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಯಸ್‌ಗ!
[ಅಣ್ಣು – ಕಲ್ಯಾಣಿ ಮಾರಾಣಿನ ಕಾರ್‌ಗ್ ಪುಡಾಡುವೆರ್]

****

ನೋಟ – ಇರ್ವ

[ಮೊಗವೀರ ಸಮಾಜೊದ ಜವಂದಿ ಪೊಣ್ಣು ಪೂವಮ್ಮ ಮೀನ್‌ದ ಕುರುವೆ ತುಂಬೊಂದು ಪೋಪಳ್. ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿಲಾ ಆಯನ ತೈನಾತಿಲುಲಾ ಆಳೆನ ಎದುರುಗು ಬರ್ಪೆರ್]

ಚಂದಯ್ಯೆ : ಆ ಮರಕಲ್ದಿ ಪೊಣ್ಣು ಮೀನ್ ತುಂಬೊಂದು ಬಲಿಪುನ ಪೊರ್ಲು ತೂಲಗೆ?

ಸಂಕಯ್ಯೆ : ತಕಪಕ ತಕಪಣಂದ್ ಕುದ್ರೆ ಬಲ್ತಿ ಲೆಕ್ಕೊ ಬಲಿಪುವಳ್.

ಓಬಯ್ಯೆ : ವಂತೆ ಕಪ್ಪಾಂಡಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಬೊಂಬೆದ ಲೆಕ್ಕೊ ಉಳ್ಳಾಲ್.

ಚಂದಯ್ಯೆ : ಬೊಂಬೆ ದಾಯೆಗ್ ರಂಭೆನೇ! (ಆಳ್ ಬರ್ಪಿನೆನೆ ತೂವೊಂದು) ಓಯ್ ಮೀನ್‌ದ ಅಕ್ಕಾ, ದಾಯೆ ಅಂಚ ಬಲಿಪುವ? ಎಂಚಿನ ಮೀನ್?

ಪೂವಮ್ಮ : ಮೀನ್ ಬಂಗುಡೆ ವಂತೆ ಬೆರಕೆ ಮೀನ್ಲಾ ಉಂಡು.

ಚಂದಯ್ಯೆ : ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಬೆರಕೆದವುಲಾ ಆಪುಂಡು. ಬಂಗುಡೆ ಆಂಡ ಬುಕ್ಕೊಲಾ ಎಡ್ಡೆ. ಮೀನ್ ಎಡ್ಡೆ ಉಂಡ?

ಪೂವಮ್ಮ : ಜೂವ ಜೂವ ಮೀನ್! ಇತ್ತೆ ಕಡಲ ಬರಿಟ್ ಪಟ್ಟೆ ಬಲೆತ ಓಡ ಬತ್ತಿನಾತೆ. ಬೋಡಾ?

ಸಂಕಯ್ಯೆ : ತೂಕ! ಕುರ್ವೆಗ್ ಕೈ ಕೊರ್ದು ತಿರ್ತ್ ಜಾಪೆರ್). ಪೂವಮ್ಮ ಮೋನೆದ ಬೆಗರ್ ಒಚ್ಚೊನುವಲ್, ಅಕುಲು ಮಾತ ಆಳೆನೇ ಕಣ್ಣ್ ಅಗೆಲ್ತ್‌ದ್ ತೂಪೆರ್. ಆಳೆಗ್ ವಂತೆ ಸಂಕೋಚ ಆಪುಂಡು].

ಪೂವಮ್ಮ : ಏತ್ ಬೋಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಮೀನ್?

ಚಂದಯ್ಯೆ : [ಆಳೆನ್ಲಾ ಕುರುವೆನ್ಲಾ ತೂವೊಂದು] ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಇಡೀ ಕುರ್ವೆನೇ ಬೋಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್

ಪೂವಮ್ಮ : ಲೇಸ್ ಮಿನಿ ಉಂಡ?

ಸಂಕಯ್ಯೆ : ಅಂದಂದ್ ಒಂಜಿ ಕುಲೆಕ್ ಬಳಸುನ ಕಾರ್ಯ ಉಂಡು.

ಪೂವಮ್ಮ : ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಓಲಾಂಡ್?

ಚಂದಯ್ಯೆ : ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ತಲಪಾಡಿಡಾಂಡ್. ಎಂಕ್ಲೆನ ಕುಟುಮದ ಇಲ್ಲ್ ಮುಲ್ಪ ಅಡ್ಕಡ್. ಅಂಚ ದೈವಕಾರ್ಯೊಗ್‍ಂದ್ ಬೈದ. ಹಾಂ ಇಡೀ ಕುರ್ವೆಗ್ ಏತಾಪುಂಡು?

ಪೂವಮ್ಮ : ನಿಕ್ಲೆಗ್ ತೆರಿಪುಜ? ಕೊರ್ಲೆ?

ಚಂದಯ್ಯೆ : ಆವಡ್, ಒಂಜಿ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ರ್‌ವನ? ಮೀನ್‌ನ್ ಎಂಕ್ಲೆ ಇಲ್ಲ ಮುಟ್ಟ ಕೊಂಡರ್ಪರ್ನಾ?

ಪೂವಮ್ಮ : ಆವಡ್. [ಕುರ್ವೆನ್ ತುಂಬೊಂದು ಅಕ್ಲೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಡಪುವಲ್ ಮರೊಕುಲು ಒತ್ತೊತ್ತಾದ್ ಇತ್ತಿನ ಜಾಗೆಗ್ ಬರ್ಪೆರ್. ಏಕಾಂತ ಜಾಗೆ]

ಚಂದಯ್ಯೆ : ಮುಲ್ಪ ಕುರ್ವೆನ್ ವಂತೆ ಜಾಲ..

ಪೂವಮ್ಮ : ಮುಲ್ಪ ದಾಯೆ?

ಚಂದಯ್ಯೆ : ಅಮಸರ ಇಜ್ಜಿ. ವಂತೆ ಮುಲ್ಪ ಕುಳ್ಳುದು ಪಾತೆರ್ಗ. ಬಚ್ಚಿರೆ ತಿನ್ಕ. ಪಾಪ ನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಆಯಾಸ ಆತ್‌ಂಡ್. ಮೋಣೆಡ್ ಪೂರಾ ಬೆಗರ್ ಜಪ್ಪುಂಡು.

ಪೂವಮ್ಮ : ಹರದಾರಿ ನಡತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಆಯಾಸ ಆಪುಜಿ ಎಂಕ್.

ಚಂದಯ್ಯೆ : ಆವಡ್, ಆಯಾಸ ಆಯಿಜಿಂಡಲಾ ಚಿಂತೆ ಇಜ್ಜಿ. ಇಂದಾ ಮೀನ್‌ದ ಪಣವು ಇತ್ತೆನೆ ಕೊರ್ಪೆ. ಕುರ್ವೆ ಜಾಲ. (ಬಲಾತ್ಕಾರೊಡು ಜಾಪಾವೆ) ಪಣ್ಲೆಕ್ಕೊ ನಿನ್ನ ಪುದರೆಂಚ?

ಪೂವಮ್ಮ : ಮೀನ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಎನ್ನ ಪುದರ್ ದಾಯೆ?

ಚಂದಯ್ಯೆ : ಪರಿಚಯೊಗು ಕೇಂಡೆ ಆತೆ

ಪೂವಮ್ಮ : ಎಂಕ್ ಪರಿಚಯ ಬೊಡ್ಚತ್ತಾ?

ಚಂದಯ್ಯೆ : ಸಣ್ಣಯ, ಸಂಕಯ್ಯ...

ಸಂಕಯ್ಯೆ : ತೂಲಪ್ಪೆ, ಇಂಬೈರ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ನರಮಾನಿ ಅತ್ತ್. ಮಲ್ಲ ಮಡಸ್ತನ ದಾರ್. ಆರೆಗ್ ಬೆಂದ್ ತಿನ್ಪಿನ ಬಡವೆರ್ ಪಂಡ ಬಾರೀ ಕರುಣೆ.

ಪೂವಮ್ಮ : ಈ ಪಾತೆರ ಮುಲ್ಪ ದಾಯೆ?

ಓಬಯ್ಯೆ : ಈ ಬೀಸ ಬೀಸ ನಡತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಪಿನ ಪೊರ್ಲುನು ತೂದು ಬಾರೀ ಮೆಚ್ಚಿಯೆರ್. ಈರ್ ಇಂಚ ಪಜಿಮೀನ್ ತುಂಬುನ ಕಷ್ಟ ತೂದು ಆರೆನ ಮನಸ್ಸ್ ಕರಗ್‌ಂಡ್. ಅಂಚ ಸುಕದುಕ್ಕ ಪಾತೆರ್ಯೆರೆ ಕುಳ್ಳುನೆ.

ಪೂವಮ್ಮ : ಎನ್ನ ಕಸ್ಬೊಗು ಒದಗ್‌ನಾಕುಲಾ ನಿಕುಲು? ನಿಕ್ಲೆನ ಕಣ್ಣ್ ಮೋಣೆ ನಿಕ್ಲೆನ ಹಣೇಬರವು ಪನ್ಪುಂಡು. ಥೂ ನಿಕ್ಲೆನ ಮೋಣೆಗ್ ತೂ ದೀಂಯೆರೆ!

ಚಂದಯ್ಯೆ : ನಿಕ್ಕ್ ಕೋಪ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಬುಕ್ಕೊಲ ಪೊರ್ಲುನು ತೋಜುವ. ಇಂದಾ, ಇಂಚಿ ಕೇಣ್ [ಕೈಪತ್ಯೆರೆ ಪೋಪೆ]

ಪೂವಮ್ಮ : ಕೈ ಪತ್ಯೆರೆ ಬರ್ಪರ್ನಾ? ತೂಯಿನಾಕ್ಲೆ ಪೊಣ್ಣುಳೆಗ್ ಜೊಲ್ಲೆ ಅರಿಪುನ

ನಾಯಿ! [ಅಕ್ಲು ಬುಕ್ಕೊಲ ಆಳೆ ಮಿತ್ತ್ ಕೈ ಪಾಡ್ಯೆರೆ ಬರ್ಪೆರ್. ಆಳ್ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡ್ದ್ ಕೈಟ್ ಮೀನ್‌ನ್ ಗೋರು ಗೋರುದು ಅಕ್ಲೆ ಮೋಣೆಗ್ ದಕ್ಕುವಳ್]. ಈತೆ ಇಯಾರುವ ಪಾಳೆಡೇ ಕೊರೊಡಾ? [ಹಾಕ್ಯೆರೆ ಪೋಪಳ್ ಆತಾನಗ ಆಲೀಖಾನ್ ಬೊಕ್ಕ ಆಯನ ತೈನಾತಿ ಅಡೆಗ್ ಪಾರ್ದ್ ಬರ್ಪೆರ್. ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿಗ್ಲಾ ಬಾಕಿದಾಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಹಾಕುವೆರ್].

ಆಲೀಖಾನ್ : ಓ ಇಂದು ಏರ್? ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ?. ದಾನೆ ಈರೆನ ಸವಾರಿ ಮೂಲು? ಈರೆನ ಧನಿ ಆ ಕಾಮರಾಯೆರೆನ್ ಬುಡ್ದು ಈಡೆಗ್ ಬೋಂಟೆಗ್ ಬತ್ತರಾ? ನಿಕ್ಲೆನ ಸೀಮೆದ ಪೊಣ್ಣುಳೆ ಸರ್ತಿ ಪೂರಾ ಮುಗಿಂಡೊಡೊ?

ಚಂದಯ್ಯ : ಪೊಕ್ಕಡೆ ಪನೀತ್ ಕುಸಾಲ್ ಪಾತೆರ್ನೆಕ್ ಈತ್ ಮಾತ ಕಿತಾಪತಿ ಮಲ್ಪೊಡಾ? ದಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಬುಡುಲೇ ಸಾಯೇಬ್ರೆ. ನನ ದುಂಬು ಈಡೆಗ್ ತರೆಪಾಡ್ದ್‌ಲಾ ಜೆಪ್ಪುಜಿ.

ಆಲೀಖಾನ್ : ಗೂಢಚಾರಿಕೆದ ಒಟ್ಟುಗು, ಬಡವೆದಿ ಪೊಣ್ಣುಳೆ ಮಿತ್ತ್ ಕೈ ಪಾಡುನ ನಿನ್ನಂಚಿನಾಯನ್ ಅಂಚನೆ ಬುಡುಂಡ ಎನ್ನನೇ ದ್ರೋಹ ಆವು? ಅಂದಯ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಮೆಗ್ದಿ ಪಲಿ ಇಜ್ಜೆರಾ? ನಿಕ್ಲೆನ್ ಪೆದ್ದಿನಾರ್ ಪೊಣ್ಣತ್ತ? ಪೊಂಜೆವೆಗ್ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊರಿಯೆರೆ ತೆರಿಯಂದಿ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಏತ್ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊರುಂಡಲಾ ಕಡಮೆನೆ. ಸದ್ಯೊಗು ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಮುಲ್ಪನೇ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗ್ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಮಾರಾಣಿಯೆರೆಡ ಕೇಂಡ್‌ದ ಬುಕ್ಕೊ ಬೋಡಾಂಡ ಬುಡುಪೆ. [ಆಕ್ಲೆನ್ ಮುಟ್ಟೊಡೇ ಇತ್ತಿನ ಮರೊಕ್ಲೆಗ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಪಾಡ್ವೆರ್

******

ನೋಟ – ಇರ್ವತ್ತೊಂಜಿ

[ಬಂಗರಸುನಡೆಗ್ ಕಾಮರಾಯೆ ಬರ್ಪೆ]

ಬಂಗರಸು : ದಾನೆಪ್ಪಾ ಕಾಮರಾಯ? ಕಾರ್‌ಬಾರ್ ಜಾಸ್ತಿ ಆಂಡಾ ದಾನೆ? ತೂಯೆರೆನೇ ಇಜ್ಜ?

ಕಾಮರಾಯೆ : ಊರ್ದ್ಯಾಕುಲೆನ ಸುಕದುಕ್ಕ ವಿಚಾರಣೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಸುತ್ತೊಂದುಪ್ಪುವೆ.

ಬಂಗರಸು : ಎಡ್ಡೆ!

ಕಾಮರಾಯೆ : ಮಾಮಾಜಿ ವಂತೆ ಬೇಸರ್‌ಡ್ ಉಳ್ಳೆರ್ಂದ್ ಕೇಂಡೆ. ಮಾರಾಣಿಯೆರ್

ಬುಡ್ದು ಪೋಯಿನವು ಚಿಂತೆಗ್ ಕಾರಣ ಆದುಪ್ಪೊ!

ಬಂಗರಸು : ಈ ದಾಲಾ ಪಣ್ ಕಾಮರಾಯ. ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿ ಪಿದಡ್ದ್ ಪೋಯಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಸೀಮೆದ ಪೊಲುಸೇ ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕಾತ್ಂಡ್.

ಕಾಮರಾಯೆ : ಅಂಚಂದ್ಂಡ ಸೀಮೆದ ಭಾಗ್ಯಸಿರಿ, ಅಬ್ಬಕ್ಕಾಂದ್ ಪನ್ಪುನೆನ ಈರ್?

ಬಂಗರಸು : ಅಂದ್ ದಾಯೆ? ಇಡೀ ಸೀಮೆನೇ ಪನ್ಪುಂಡು.

ಕಾಮರಾಯೆ : ಅಂದ್, ಬುಡೆದಿ ಪನ್ಪಿನ ಅಭಿಮಾನ ಮೋಕೆ ಬುಡುದು ಪೋಪುಂಡಾ?

ಬಂಗರಸು : ಅಂಚತ್ತ್ ಆಳ್ ವಿದ್ಯಾವತಿ, ಬುದ್ಯಂತೆದಿ ಮಾತಾ ನಿಜ. ಆಂಡ ಆಳೆನ ಅಭಿಮಾನ ಗರ್ವ ವಂತೆ ಹೆಚ್ಚಾಂಡ್ ಆತೆ. ಅಯಿನ್ ಎಣ್ಣ್‌ನಾಗ ಮಾತ್ರ ಕೋಪ ಏರುಂಡು.

ಕಾಮರಾಯೆ : ಕೋಪ ಬರ್ಪುಂಡತ್ತ ಸದ್ಯೊಗು? ಈರೆನ್ ಜೂವಪ್ಪ ಕೆರಿಲೆಕ್ಕೊ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಈರೆನ್ ಧಿಕ್ಕಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಯಿನ ಆ ಗರ್ವಿಷ್ಠೆನ ಗರ್ವ ಜಪ್ಪಾವುನ ಸಾದಿ ತೂಪುನ ಬುಡ್ದು ಪೊಕ್ಕಡೆ ಕುಳ್ಳುದಾರತ್ತ?

ಬಂಗರಸು : ಸಾದಿ ನಾಡುವೆಂದ್ ಈಯೇ ಒತ್ತೊಂದಿತ್ತತ್ತ?

ಕಾಮರಾಯೆ : ನಮ್ಮ ಚಂದಯ್ಯನಾಕ್ಲು ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಸಂಗತಿಳೆನ್ ಪಿನ್ಯೆರೆಂದ್ ಅಂಚಿ ಪೋದಿತ್ತೆರ್. ಮೊಕ್ಲು ಗೂಢಚಾರೆರ್ಂದ್ ಅಂದಾಜಿ ಮಲ್ತಿನ ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಕಡೆತಾಕ್ಲು ಮೊಕ್ಲು ಅಲ್ತ ಪೊಣ್ಣುಳೆನ್ ಒಯ್ಪೆರೆ ಪೋಯೆರ್ಂದ್ ಅಪವಾದ ಪಾಡ್ದ್ ಆಕ್ಲೆನ್ ಮರೊಕ್ಕು ಕಟ್ಟ್‌ಪಾಡ್ದ್ ಹಾಕ್‌ದ್ ಅಪಮಾನ ಮಲ್ತೆರ್‌ಗೆ. ನನಲಾ ಆಕ್ಲೆನ್ ಬಂಧನೊಡ್ದು ಬುಡ್ತುಜೆರ್.

ಬಂಗರಸು : ಅಕುಳೆನ್ ಬುಡೊಡುಂದು ಓಲೆ ಬರೆಪಾಗ

ಕಾಮರಾಯೆ : ಆತ್ ಸೊಲಬೊಡು ಆ ರಾಣಿ ಬುಡ್ಪಳಾ? ಹಠತನೊಕ್ಕು ಹಠತನೊನೇ ಮರ್ದ್! ಆಳೆನ್ ಅಟ್ಟೆಮುಟ್ಟೆ ಬಿಗಿದ್ ಈರೆ ಪಾದೊಗು ಬೂರಾಯೆರೆ ಸದ್ಯೊಗು ಆಪದ್ಭಾಂಧವೆರಾಯಿನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ಸಾಯ ದೆತೊನುನವೇ ಎಡ್ಡೆಂದ್ ಎನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಬಂಗರಸು : ದೂರದ ಮಾರಿ ದೂರೊಡೇ ಉಪ್ಪಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಒರೊರ ಎಣ್ಣುವೆ. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಮಹಾ ಚತುರೆರ್. ಧೂರ್ತೆರ್. ಏಪ ದಾದ ಮಲ್ಪುವೆರ್ಂದ್‌ದ್ ಪಣ್ಯೆರೆ ಆಪುಜಿ.

ಕಾಮರಾಯೆ : ಅವು ಪೂರಾ ಆಕ್ಲೆಗ್ ಆವಂದಿನಾಕ್ಲು ಪನ್ಪಿನ ಕಟ್ಟ್‌ಕತೆ ಮಾಮಾಜಿ.

ಬಂಗರಸು : ಇಕ್ಕೇರಿದ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ನಾಯಕೆರೆಗ್ಲಾ ಸುಲ್ತಾನ ಅದಿಲ್‌ಶಹೆರೆಗ್ಲಾ ಯುದ್ಧ ಆಯೆರೆ ಪಿತೂರಿ ಮಲ್ತಿನಾಕ್ಲೇ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ಂದ್ ಪಣ್ಪೆರ್.

ಕಾಮರಾಯೆ : ಅವು ಪೂರಾ ಅಪಪ್ರಚಾರ. ಅಕ್ಲೆ ಪುದಾರ್ ಹಾಳ್ ಮಲ್ಪೆರೆ

ಪೇಚಾಡುನಾಕ್ಲೆನ ಕೆಲಸ. ಎಂಚಿತ್ತಿ ಪ್ಯಣ್ಯಾದಿಗೆರೆ ಮಿತ್ತ್‌ಲಾ ಅಪನಾಲೀಸ್ ಮಲ್ಪುನಾಕ್ಲು ಉಳ್ಳೆರ್. ಅವುಪ್ಪಡ್ ಇಕ್ಕೇರಿದ ನಾಯಕೆರೆಗ್ಲಾ ಅದಿಲ್‌ಶಾಹೆರೆಗ್ಲಾ ಬೊಕ್ಕ ರಾಜಿ ಪಂಚಾತಿಕೆ ಆಂಡತ್ತ್?

ಬಂಗರಸು : ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶೊಡು ತನ್ಕುಳೆ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸೆರೆ ಅವಕಾಶ ಕೊರ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಇಕ್ಕೇರಿದ ಅರಸು ವೆಂಕಟಪ್ಪ ನಾಯಕೆರ್ ಬರೆದ್ ತೆರಿಪಾದೆರ್. ನಮಲಾ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಡ ಮಸ್ತ್ ಸಲಿಗೆಡ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಇಕ್ಕೇರಿದಾಕ್ಲೆಗ್ ಕಣ್ಣ್ ಕೆಂಪಾಯೆರೆ ಇಯಾರು.

ಕಾಮರಾಯ : ಉಳ್ಳಾಲೊದ ರಾಣಿ ಈರೆಗ್ ಶರಣಾಯೆರೆ ಬೇತೆನೇ ಒಂಜಿ ಸಾದಿ ಉಂಡು. ಇಂಚ ಮಲ್ಪುಗ...
[ಗುಟ್ಟುಡು ಕೆಬಿಟ್ ಪನ್ಪೆ ಸೊರ ಇಜ್ಜಂದಿ ಅಭಿನಯ].

******

ನೋಟ – ಇರ್ವತ್ತರಡ್ಡ್

(ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿನ ಎರಮನೆ. ವಿಚಾರ ಚಾವಡಿ. ಪ್ರಧಾನಿ, ದಳವಾಯಿ, ಕರಣಿಕೆ, ಆಲಿಖಾನ್ – ಇಂಚಿತ್ತಿನಾಕ್ಲು ಉಳ್ಳೆರ್]

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತರ್ ಆಲೀಖಾನ್! ಮುಲ್ಪ ಏರ್ ವಾ ಮತ ಪಣ್ಪಿನವು ಮುಖ್ಯ ಅತ್ತ್. ಅಂಚಿತ್ತಿ ನೀಚರೆಗ್ ತಕ್ಕಂತಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಆವಂದೆ ಪೋಂಡ, ಊರುಡು ಮಾನವಂತೆದಿ ಪೊಣ್ಣುಲು ಅಂಚೆಂಚಿ ಪೋಪುನವು ಕಷ್ಟ ಆವು.

ಆಲಿಖಾನ್ : ದಾನ್ಯೋ ಎನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಲ್ತೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅಕಲಕುಲು ತನ್ಕುಳೆ ಕರ್ತವ್ಯೊನು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾದ್ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಮಾತಾ ಕೆಲಸ ಪೊರ್ಲಾಪುಂಡು.

ಪ್ರಧಾನಿ : ಅಂದಾಯಿನ ಪಾತೆರ ಅಮ್ಮಾಜಿ

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಪೊಣ್ಣುಲೆನ ಮಾನ ಒರಿಪಾಯೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ತನ್ಕುಳೆನ ಪ್ರಾಣೊನೆ ಮುಡಿಪಾದ್ ದೀದ್ ಸೊರ್ಗೊಗು ಸಂದಿನಾಕ್ಲೆ ನೆಂಪುಗು ಉಂತಾದಿನ ಏತೋ ವೀರಕಲ್ಲ್‌ಲುಲಾ, ಮಾಸ್ತಿಕಲ್ಲ್‌ಲುಲಾ ನಮ್ಮ ನಾಡ್‌ಡುಂಡು.

ದಳವಾಯಿ : ಅಂದ್ ಅಮ್ಮಾಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಆಲೀಖಾನರೆನ ಕರ್ತವ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಎಂಕ್ ಭಾರೀ ಮೆಚ್ಚಿಕೆ ಆಂಡ್.

ಇನಿಡ್ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಆರೆಗ್ ಸೈನ್ಯೊಡು ಮಿತ್ತ್‌ದ ಸ್ಥಾನ ಕೊರ್ಪೆ.

ಆಲೀಖಾನ್ : ಮಲ್ಲ ಅನುಗ್ರಹ ಅಮ್ಮಾಜಿ. ಎನ್ನ ಉಸುಲು ಉಪ್ಪುನೇಟ ನಾಡ್‌ದ ಅಭಿಮಾನೊಗಾತ್ರ ಹೋರಾಟ ಮಲ್ಪುವೆ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಭಾರೀ ಎಡ್ಡೆ ಆಂಡ್.

ಪ್ರಧಾನಿ : ಮಾರಾಣಿಯೆರೆನ ಪರಾಂಬರಿಕೆಗ್ ರಡ್ಡ್ ಓಲೆಲು ಉಂಡು ಅಮ್ಮಾಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಏರೆನ ಪ್ರಧಾನಿಳೆ?

ಪ್ರಧಾನಿ : ಒಂಜಿ ಇಕ್ಕೇರಿದ ಅರಸು ವೆಂಕಟಪ್ಪ ನಾಯಕರೆನ. ಬುಕ್ಕೊಂಜಿ ಕುಡ್ಲದ ಬಂಗರಸೆರ್ನವು.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಆವಡ್, ಓದುಲೆ

ಪ್ರಧಾನಿ : ಕರಣಿಕೆರೆ, ಓಲೆ ಓದುದು ಪನ್ಲೆ.

ಕರಣಿಕೆ : ಉಳ್ಳಾಲ ಸೀಮೆದ ಚೌಟ ಮಾರಾಣಿಯೆರಾಯಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಯೆರೆನ ಪರಾಂಬರಿಕೆಗ್ ಇಕ್ಕೇರಿ ಸಂಸ್ಥಾನೊದ ಮಹಾಪ್ರಭು ವೆಂಕಟಪ್ಪ ನಾಯಕೆರ್ ಬರೆಪಾಯಿನ ನಿರೂಪ...
ದಾನೆಂದ್‌ಂಡ ತನ್ಕುಳೆನ ಓಲೆ ಕೈ ಸೇರ್‌ದ್ ವಿಷಯೊಲು ತೆರಿಂಡ್. ತನ್ಕುಳೆನ ಓಲೆಡ್ ಸೂಚನೆ ಮಲ್ತಿಲೆಕ್ಕೊ ಇಕ್ಕೇರಿ ಸಂಸ್ಥಾನೊದ ಅಂಚನೆ ಉಳ್ಳಾಲ ಸೀಮೆದ ವಿಶ್ವಾಸ ಸಂಬಂಧೊಲು ಈ ದುಂಬುದ ಲೆಕ್ಕೊನೇ ನಡಪ್ಯರೆ ವಾ ಅಡ್ಡಿಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಪರಕೀಂಯೆರಾಯಿನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ನಡಪಾವುನ ಅನ್ಯಾಯ ಅಕ್ರಮೊಲು ಎಂಕ್ಲೆನ ಗಮನೊಗುಲಾ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ತಕ್ಕ ಕಾಲೊಡು ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೈಕೊಣುನ ಇರಾದೆ ಉಂಡು. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಏರ್‌ಲಾ ಕಪ್ಪ ಕೊರ್ಪಿನ ಪ್ರಮೇಯ ಇಜ್ಜಿ. ಅಗತ್ಯ ಸಂದರ್ಭೊಡು ತನ್ಕುಳೆಗ್ ಸಹಕಾರ ಕೊರ್ಯೆರೆ ತಯಾರಾದುಳ್ಳ.
ಇಂಚ ವಿಶ್ವಾಸದೊಟ್ಟುದ ನಮಸ್ಕಾರ
ಮಹಾಪ್ರಭು ವೆಂಕಟಪ್ಪ ನಾಯಕ

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಓಲೆದ ಒಕ್ಕಣೆ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಮಸ್ತ್ ಸಮಾಧಾನ ಆಂಡ್. ಇಕ್ಕೇರಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಂಚಿತ್ತಿ ಪ್ರಬಲ ರಾಜ್ಯೊದ ವಿಶ್ವಾಸ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ನಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಬಲ ಹೆಚ್ಚಾಂಡ್‌ಂದೇ ಪಣೊಳಿ.

ಪ್ರಧಾನಿ : ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆದ ಸಾಮುದ್ರಿ ಅರಸುಳೆನ ಓಲೆ ಬೇಗನೇ ಬರುಂದು ಎಣ್ಣುವೆ.

ದಳವಾಯಿ : ಅಂಚನೆ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಭೈರವ, ಅಜಿಲ, ಸಾವಂತ, ಅರಸುಲುಲಾ, ಮಂಜೇಶ್ವರ ಕುಂಬಳೆ ಅರಸುಲುಲಾ ನಂಕ್ ಎಂಚಲಾ ಅನುಕೂಲವಾದೇ ಉಳ್ಳೆರ್.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಈ ಒಕ್ಕಟ್ಟ್, ಸ್ನೇಹೊಳೆನ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಲ್ಪುನವು ಅಗತ್ಯ.

ಉಪ್ಪಡ್, ಆ ನನೊಂಜಿ ಓಲೆದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದಾದಗೆ?

ಕರಣಿಕೆ : [ಓದುವೆ]

ಉಳ್ಳಾಲ ಮಾಗಣೆದ ರಾಣಿಯೆರಾಯಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿಯೆರೆಗ್ ಕುಡ್ಲ ಸಂಸ್ಥಾನೊದ ಮಹಾರಾಜೆರ್ ವೀರ ನರಸಿಂಹ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸುಲು ಬರೆಪಾಯಿನ ನಿರೂಪ ...

ದಾನೆಂದ್'ಂಡ. ಸಾಂಪ್ರತ ಎಂಕುಳೆ ಪ್ರಜೆಕುಳಾಯಿನ ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ ಬೊಕ್ಕ ಆರೆನ ಒಟ್ಟುಗಿತ್ತಿನ ಇರ್ವೆರ್ ದೈವಕಾರ್ಯೊಗಾತ್ರ ತನ್ಕುಳೆ ಊರುಗು ಬತ್ತ್‌ದುಪ್ಪುನಾಗ ಆಕ್ಲೆನ್ ನಿಷ್ಕಾರಣವಾದ್ ಬಂಧನ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಮರೊಕ್ಕು ಕಟ್ಟ್ ಪಾಡ್ದ್ ಅಪಮಾನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಚಿತ್ರ ಹಿಂಸೆ ಕೊರ್ತಾರ್'ಂದಲಾ, ಅಕುಳೆನ್ ಬಂಧನೊಡು ದೀಪಾದರ್'ಂದ್'ಲಾ ತೆರಿದ್ ಬೈದ್'ಂಡ್. ಈ ರೀತಿ ಈರ್ ಮಲ್ಪಾಯಿನವು ನ್ಯಾಯೊಗು ವಿರೋಧವಾದುಂಡು. ಈ ಕೂಡ್ಲೆ ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ರೆನ್'ಲಾ ಆರೆ ಒಟ್ಟುಗಿತ್ತಿನಾಕ್ಲೆನ್ಲ ಬಂಧನೊಡ್ದು ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸಾಬೀತ್'ಡ್ ಕುಡ್ಲಗ್ ಕಡಪುಡ್ದು ಕೊರೊಡು. ಒಂಜಿ ವೇಳ್ಯೆ ತತ್ತ್'ಂಡ ಪರಿಣಾಮೊಗು ತನ್ಕುಳೇ ಉತ್ತರವಾದಿಯಾದುಳ್ಳಾರ್.

ಇತಿ

ವೀರ ನರಸಿಂಹ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸು

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಓಹೊ, ತಡ್ಪೆ ಬೊಟ್ಟುದು ಎಲಿ ಗಿಡರುನ ಸಾಹಸ! ಈ ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ ಕಾಮರಾಯಿನ ತೈನಾತಿ ಪಂಡ್'ದ್ ಗೊತ್ತು. ಆಂಡಲಾ ಆಯಗ್, ನಾಲ್ ಬುದ್ಧಿದ ಪಾತೆರ ಪಂಡ್'ದ್ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತೊಳಿಂದ್ ಇತ್ತೆ. ಇತ್ತೆ ಈ ಓಲೆ ಬತ್ತಿನೆಡ್ದಾವರ ಬೇಗೊಡು ಬುಡಿಯೆರೆಲಾ ಆಪುಜಿ. ಕೆಲವು ದಿನ ನಮ್ಮ ಬಿನ್ನೆರಾದೇ ಇಪ್ಪಡ್.

ಪ್ರಧಾನಿ : ಆವಡ್ ಅಮ್ಮಾಜಿ.

[ಆತಾನಗ ಒರಿ ಸೈನಿಕೆ ಬರ್ಪೆ]

ಸೈನಿಕೆ : ಅಡ್ಡ ಬೂರ್ಯೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ದಾನೆ ವಿಶೇಷ?

ಸೈನಿಕೆ : ನಮ್ಮ ಉಳ್ಳಾಲೊಡ್ದು ಅರಬೀ ದೇಶೊಗು ಪೋದಿತ್ತಿ ಪತ್ತೇಮಾರಿನ್ ಕಡಲ್'ದ ನಡುಟು ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ವಶೊಕ್ಕು ದೆತ್ತೊಂಡೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ಸುದ್ದಿ ಬೈದ್'ಂಡ್ ಅಮ್ಮಾಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅಂದಾ, ತೂಕ ಕರಣಿಕೆರೇ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆದ ಸಾಮಾದ್ರಿ ಅರಸುಳೆಗ್ ನನೊಂಜಿ ಅಮಸರೊದ ಓಲೆ ಬರೆಲೆ...

ಕರಣಿಕೆ : ಅಪ್ಪಣೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ ...

******

ನೋಟ – ಇರ್ವತ್ತ ಮೂಜಿ

[ಪುಲ್ಯೆಕೊಲುದ ಸಮಯ ಮಯಮಯ ಬೊಲ್ಪು. ಕಡಲ್‌ದ ಕರೆಕ್ ಮೋಣೆ ಪಾಡ್ದ್ ಬರ್ಪಿನ ಇರ್ಲ್ ಬಲೆತ ಓಡವೊಂಜೆನ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆ ಪತ್ತೆ ಮಾರಿ ಬೆರಿಪತ್ತೊಂದು ಬರ್ಪುಂಡು]

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆ : ಏಯ್, ಓಡ ಉಂತಾಲೆ, ಉಂತಾಲೆ.

ಬಲೆತಾಕ್ಲು : ದಾಯೆ ಉಂತಾವೊಡು?

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆ : ದಾಯೆಂದ್ ಪನೊಡಾ ಬದ್ಮಾಷ್! ಓಲು, ನಿಕುಲು ಪತ್ತಿನ ಮೀನ್? ಪೂರಾ ಇಂಚಿ ಕೊರುಲೆ ಹುಂ ಬೇಗ, ಬೇಗ

ಬಲೆತಾಕ್ಲು : ಅಯ್ಯ್ಯಾ, ಬಂಜಿದ ಗುಜರ್ಮೆಗಾತ್ರ ಕಡಲ್‌ಡ್ ಬೆನ್ಯೆರೆ ಬೈದ. ಇಂದು ಎಂಕ್ಲ್ ಬಂಜ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪತ್ತಿನ ಮೀನ್. ಬೋಡಾಂಡ ನಾಲ್ ಎಡ್ಡೆ ಮೀನ್ ಕೊರ್ಪ. ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ತೊಂದರೆ ಮಲ್ಪಡೆ.

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆ : ನಾಲ್ ಮೀನ್! ಆತೆನ? ಒಂಜಿ ಒರಿಯಂದೆ ಪೂರಾ ಕೊರೊಡು

ಬಲೆತಾಕ್ಲು : ಒಂಜಿ ವೇಳ್ಯ ಕೊರುಜಿಂಡ?

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆ : ಇಂದಾ, ಕಯಿಟ್ ದಾದ ತೂಯನಾ? (ಬಂದೂಕು ತೋಜಾವೆ)

ಬಲೆತಾಕ್ಲು : ಎಂಚಿನಾಂಡ್ಲಾ ಉಪ್ಪಡ್, ಕಡಲ್ದ ಜೋಕುಲು ಎಂಕುಲು ಪೋಡಿಪುನಕುಳತ್ತ್!

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆ : ಏಯ್ ಬದ್ಮಾಷ್ ಮುಲ್ಪ ಮೀನ್ ಪತ್ತ್ಯೆರೆ ನಿಕುಲೆಗ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊರುನೆ ಏರ್? ನಿಕುಲೆನ ಅಮ್ಮನ ಕಡಲಾ ಇಂದು?

ಬಲೆತಾಕ್ಲು : ಬೊಕ್ಕ ನಿನ್ನ ಅಮ್ಮನವಾ? ಸುದೆ ನೀರ್‌ಗ್ ದೊಣ್ಣಪ್ಪ ನಾಯ್ಕನ ಅಪ್ಪಣೆದ ಗಾದೆಯಾಂಡತ್ತ?

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆ : ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿದ್ ಮೀನ್‌ನಿಂಚಿ ಕೊರು.

ಬಲೆತಾಕ್ಲು : ಮೀನ್ ಮುಟ್ಟುಂಡ ಜಾಗ್ರತೆ!

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆ : ದಾದ ಬದ್ಮಾಷ್ [ಬಲೆತಾಕ್ಲೆನ್ ಬಲಾತ್ಕಾರೊಡು ದೆರ್ತ್‌ದ್ ನೀರ್‌ಗ್ ಪಾಡ್ದ್ ಓಡೊಡಿತ್ತಿ ಮೀನ್‌ನ್ ಮಾತ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಪತ್ತೆಮಾರಿಗ್ ಪಾಡೊಂದು ಪೋಪೆರ್. ಬಲೆತಾಕ್ಲು ನೀಂದೊಂದು ಓಡ ಬಡ್ತ್‌ದ್ ಬಜಿ ಕೈಟ್ ಕರೆಕ್ ಬರ್ಪೆರ್.]

******

ನೋಟ – ಇರ್ವತ್ತನಾಲ್

[ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿ ಕಡಲ ಬರಿಕ್ ಮೊಗವೀರೆರೆ ಓಡದ ಕಡವುದ ಕೈತಡೆ ಬೈದಳ್. ಒಟ್ಟುಗು ಊಳಿಗದಾಕ್ಲು, ಅಂಗರಕ್ಷಕೆರ್, ಕಡಲ ಪಡೆತ ದಲಾಯ್ತಿ ರಾಮ ಬಲಿಪೆಲಾ, ಬೇತೆ ರಡ್ಡ್ ಜನ ಗುರಿಕಾರನಾಕ್ಲು ಉಳ್ಳೆರ್.]

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ನಮ್ಮ ಪತ್ತೆ ಮಾರಿಲೆನ ಕೆಲಸ ಎಡ್ಡೆಡ್ ನಡಪುಂಡತ್ತೆ?

ರಾಮಬಲಿಪೆ : ಕೆಲಸ ತುರ್ತುಡು ನಡತ್ತೊಂದುಂಡು ಅಮ್ಮಾಜಿ. ನಂಕ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಪತ್ತೆಮಾರಿ ಕಟ್ಟುನ ಬಿರ್ಸೆರೆನ್ ತೆನ್ಕಾಯಿಡ್ದ್ ತರ್ಪುಡಾದ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಆಯಿನಾತ್ ನಮ್ಮ ಪತ್ತೆವಾರಿಲೆನ ಸಂಖ್ಯೆನ್ ಬೇಗನೇ ಎಚ್ಚಿಸಾವೊಡು. ವ್ಯಾಪಾರೊಗ್ಲಾ ಆಪುಂಡು. ಸಮಯ ಬತ್ತ್ಂಡ ಆ ಕಡಲ ಕಳ್ವೆರೆಗ್ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಒಡ್ಡಿಯೆರೆಲಾ ಆಪುಂಡು.

ರಾಮಬಲಿಪೆ : ಅರಬ್ಬಿಸ್ತಾನದಾಕ್ಲ್ ಒಂಜಿ ಐವ ಓಡೊಲು ಬೋಡುಂದು ಕೇಳಿಕೆನ್ ದುಂಬುದೀತೆರ್. ಮುಂಗಡ ಪಣವು ಕೊರೊಳಿಂದ್‌ಲಾ ಪನ್ತೆರ್. ಮಾರಾಣಿಯೆರ್ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊರುಂಡ, ಆ ಕೆಲಸೊನುಲಾ ಒಟ್ಟುಗೆ ಮಲ್ಪಾವೊಳಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಎಡ್ಡೆ ಅಲೋಚನೆ, ದುಂಬೊತ್ತುಲೆ.

ಪೂವಗುರಿಕಾರೆ : ಅಮ್ಮಾಜಿಯೆರೆಡ ಅರಿಕೆ ಮಲ್ಪುನ ಸಂಗತಿ ಒಂಜಿ ಉಂಡು.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ದಾದ ಪಣ್ಲೆ.

ಪೂವ ಗುರ್ಕಾರೆ : [ಒಂಜಿ ಓಡೊನು ತೋಜಿಪಾದ್] ಇಂದೆ ಆ ಓಡ ಕೋಡೆ ಕಡಲ್‌ಗ್ ಪೋದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಇಂದೆಟ್ ಪೋಯಿನಕ್ಲು ಬದ್ಕ್‌ದ್ ಬತ್ತಿನವು ಆ ಪಿಲಿಚಾವುಂಡಿ ಬಂಟೆ ಗುಳಿಗೆ ದೈವೊಲೆ ದಯೊಟುಂದು ಪನೊಡಾತೆ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ದಾನಾಂಡ್? ಸುಳಿಗಾಳಿಯಾ? ಅಥವಾ ಅರಸು ಮೀನ್‌ದ ಉಪದ್ರೊನ?

ಗುರ್ಕಾರೆ : ಅವ್ವತ್ತ್ ಅಮ್ಮಾಜಿ. ಇಂದೇ ಮೊಕುಲೆ ಕೋಡೆ ಆ ಓಡೊಡು ಪೋಯಿನಕುಲು. ಅಣ್ಣು ಕೋಡೆ ಆತಿನೆನ್ ಪಣ್.

ಅಣ್ಣು : ಅಡ್ಡ ಬೂರ್ಯೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ. ಮುರಾನಿ ಬಯ್ಯಡ್ ಎಂಕುಲು ಬುಡು ಬಲೆಕ್ ಪೋದಿತ್ತ. ಅಂಚ ಪೋಯಿನಕುಲು ಕೋಡೆ ಪುಲ್ಯಕ್ಕೊಲಗು ಚುಮು ಚುಮು ಬೊಲ್ಪುಗು ಕರೆ ಪತ್ತುನೆಟಿತ್ತ. ಓಡೊಡು ಮೀನ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆತಾನಗ ಆ ಪರಂಗಿದಾಕ್ಲು ಅಡ್ಡ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಬಾರೀ ಗಲಾಟೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಏರೆ ಅಮ್ಮನ ಕಡಲ್, ಏರೆಡ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಮೀನ್ ಪತ್ಯಾರ್? ಪಂಡ್‌ದ್ ಜೋರುಮಲ್ತೆರ್. ಮೀನ್ ಪೂರ

ಅಕ್ಲೆನ ಪತ್ತೆ ಮಾರಿಗ್ ದೊರಿಪೊಡುಂದು ಪೋಡಿ ಕಟ್ಟಾಯೆರ್. ಬಂದೂಕು ತೋಜಾಯೆರ್. ಎಂಕುಲು ಪೋಡಿತ್ಜಿ. ಆಯಿನಾತ್ ಅಡ್ಡ ತಲಿತ್ತ.. ಹೊಯಿ ಕೈ ಆಂಡ್.. ಕೆಲವೆರೆಗ್ ಗಾಯೊಲಾ ಆಂಡ್. ಅಕ್ಲು ಮಸ್ತ್ ಜನ ಇತ್ತೆರ್. ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಕಡಲ್‌ಗೆ ನೂಕುದು ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಮೀನ್ ಪೂರಾ ಒಯ್ತ್‌ಕೊಣಯೆರ್. ಎಂಕ್‌ಲ್ ಎಂಚಲಾ ಓಡ ಪತ್ತೊಂದು ಕರೆಕ್ ಬತ್ತ ಅಮ್ಮಾಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಏರೆಗ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯ ಆತಿಜತ್ತ?

ತಿಮ್ಮೆ : ವ್ಯಾಪಾರೊದ ಪತ್ತೆಮಾರಿಡಿತ್ತಿ ಸೀದಿಯಬ್ಬನ್ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ಮಲ್ತ್ ಕೆರಿಯೆರ್ಗೆ.. ಅಮ್ಮಾಜಿ ಇಂಚಾಂಡ ನನ ದುಂಬುಗು ಕಡಲ್‌ಡ್ ಮೀನ್‌ದ ಕಸಬು ಮಲ್ಪುನೆ ಎಂಚ? ಎಂಕ್ಲೆನ ಬುಡೆದಿ ಜೋಕ್ಲೆನ ಬಂಜಿದ ಪಡಿ ಮಲ್ಪುನೆ ಎಂಚ? ಎಂದ್‌ದ್ ತೋಜುಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಆ ನೀಚ ಪರಂಗಿದಾಕ್ಲು ನಿಕ್ಲೆನ ಉಣ್ಪುದ ಕರೊಕು ಕಲ್ಲ್ ಪಾಡಿಯೆರ? ಇಂದೆನ್ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನ ಬಂಜಿ ಪೊತ್ತುಂಡು. ನಿಕುಲು ಎಂಕುಲು ನಂಬುನ ದೈವ ದೇವೆರ್ ಆಕ್ಲೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಮಲ್ಪಯೆರ್. ನಿಕ್ಲು ಮಾತಾ ಪೋಡಿಪಡೆ. ಆಕ್ಲೆಗ್ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ಪುಗತ್ತೆ ದಳವಾಯಿಲೆ? ಕೋಡೆ ಧೈರ್ಯೊಡು ಹೋರಾಟ ಮಲ್ತಿನ ಮೊಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತ ಕೋಡೆ ಆತಿನ ನಷ್ಟ ಕಷ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರ ಧನ ಕೊರ್ಪಿನ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಲ್ಪುಲೆ.

ರಾಮ ಬಲಿಪ : ಆವಡ್ ಅಮ್ಮಾಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಕಡಲ್‌ನ್ ಕಾಪುನೆಕಾತ್ರನೆ ಒಂಜಿ ವಿಶೇಷ ದಳೊನು ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪೊಡಾಪುಂಡು. ಇಂದೆಕ್ ಮನಸ್ಸ್ ಕೊರ್ಲೆ ಗುರ್ಕಾರ್ಲೆ. ಇಂದೆಟ್ ನಮ್ಮ ಮೊಗವೀರ ಜವಣ್ಯೆರ್ ವಂತೆ ಜಾಸ್ತಿ ಉಮೇದ್ ಕೊರ್ದು ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪೊಡಾಪುಂಡು.

ಪೂವಗುರ್ಕಾರೆ : ಉಳ್ಳಾಲ ಮಾತ್ರತ್ತ್, ನಮ್ಮ ಪದಿನಾಲ್ ಪಟ್ಣದ ಜವಾಣ್ಯೆರ್, ಬೋಡುಂದಾನಗ ಓಡ ಪತ್ತೊಂದು ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಲ್ಪೊಳಿ ಅಮ್ಮಾಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಭಾರೀ ಸಂತೋಷಾಂಡ್. ನಿಕ್ಲೆಡ ಇಪ್ಪುನ ಒಕ್ಕಟ್ಟ್ ಮಾತೆರ್ಲ ಮೆಚ್ಚೊಡಾಯಿನವು. [ಆತಾನಗ ಪ್ರಾಯೊದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಪೊಂಜೊವು ಒರ್ತಿ ಬಲ್ಲೊಂದು ಬರ್ಪಳ್]

ಪಾತುಮ್ಮ : ಯಾ ಅಲ್ಲಾ ಎನ್ನ ಸೀದಿಯಬ್ಬೆ ಓಳುಲ್ಲೇ? ಎನ್ನ ಸೀದಿಯಬ್ಬನ್ ನಾಡ್‌ದ್ ಕೊರ್ಲೆ! ಎನ್ನ ಸೀದಿಯಬ್ಬಾ ಎನ್ನ ಸೀದಿಯಬ್ಬಾ [ಪೊಯ್ಯೆಡ್ ಕುಳ್ಳುದು ಕಡಲ್‌ದಂಚಿ ತೂವೊಂದು ಮುರೆಡೊಂದು ಪೊಯ್ಯೆನ್ ತನ್ನ ತರೆಕ್ ಬಿರ್ಕೊನುವಲ್]

ರಾಮ ಬಲಿಪ : ಆರೆನ ಮಗೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರೊದ ಪತ್ತೆಮಾರಿಡ್ ಪೋದಿತ್ತೆ.

ಮುರಾನಿದ ಪತ್ತೆ ಮಾರಿದ ಆಕ್ರಮಣೊದ ಪ್ರಕರಣೊಡು ಹೋರಾಟ ಮಲ್ತಿನಾಕ್ಲೆಡ್ ಇಂಬ್ಯೆರೆನ ಮಗೆ ಸೀದಿಯಬ್ಬೆಲಾ ಇತ್ತೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ. ಇಂಬ್ಯನ್ ಆ ಪರಂಗಿದಾಕ್ಲು ಚಿತ್ರ ಹಿಂಸೆ ಮಲ್ತ್ ಕೆರಿಯೆರ್‌ಗೆ. ಆಯನ ಇಲ್ಲದಕ್ಲೆಗ್ ಪರಿಹಾರಧನಲಾ ಕೊರ್ತುಂಡು. ಆಂಡ ಪೋಯಿ ಜೂವ ಬರಾಂದತ್ತೆ? ಇಂಬೆರಂತೂ ಪಾಪ, ದುಕ್ಕೊಡು ಮರ್ಲೆದಿಲಾದ್ ತಿರ್ಗೊಂದುಳ್ಳೆರ್.

ಪಾತುಮ್ಮ : [ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ರಾಣಿನ್ ತೂದು ಬಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್] ಎನ್ನ ಸೀದಿಯಬ್ಬನ್ ಕೊರ್ಲೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ. ಎನ್ನ ಸೀದಿಯಬ್ಬನ್ ನಾಡಾದ್ ಕೊರ್ದು ಪುಣ್ಯ ಕಟ್ಟೊನ್ಲೆ. ಎಂಕ್ ಬೇತೆ ದಾಲಾ ಬೊಡ್ಚಿ. ಎನ್ನ ಒರಿಯೆನೆ ಮಗೆ ಸೀದಿಯಬ್ಬೆ ಎಂಕ್ ಬೋಡು. ಎನ್ನ ಸೀದಿಯಬ್ಬೆ ಬೋಡು!

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಪಾತುಮ್ಮನ ಮೆಯ್ ಮುಟ್ಟುದು ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ತೊಂದು, "ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ತೊನ್ಲೆ ಅಪ್ಪೆ. ಪೆದ್ದಿ ಅಪ್ಪೆನ ಉಡಲ್‌ದ ಸಂಕಡ ಎಂಕ್‌ಲಾ ಅರ್ಥ ಆಪುಂಡು. ಈರೆ ಮಗೆ ಸೀಮೆದ ಅಭಿಮಾನೊಗಾತ್ರ ತನ್ನ ಜೂವೊನು ಅರ್ಪಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆ. ಆಯೆ ಪುಣ್ಯಾದಿಗೆ" ಈರೆಗ್ ಎಂಚ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ಪೊಡುಂದು ಎಂಕ್ ತೆರಿಯಂದ್. ಆ ದೇವೆರೇ ಈರೆಗ್ ಸಬುರು ಕೊರೊಡಾತೆ.

ಪಾತುಮ್ಮ : ಎನ್ನ ಸೀದಿಯಬ್ಬೆ, ಎನ್ನ ಸೀದಿಯಬ್ಬೆ..... [ಬುಳಿಪುವಳ್]

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಈರೆನ ಮಗನ್ ಅಲ್ಲಾ ದೇವೆರ್ ತನ್ನ ಕೈತಡೆ ಲೆತ್ತೊಂಡೆ. ಈರೆಗ್ ಬೇತೆ ಆಧಾರ ಏರ್ಲಾ ಇಜ್ಜೆರ್‌ಂದ್ ತೆರಿಯೊಂಡೆ. ಎನನೇ ಈರೆ ಮಗಳ್‌ಂದ್ ತೆರಿಯೊನ್ಲೆ!

ಪಾತುಮ್ಮ : ಮಗಳತ್ತ್..... ಮಗಳತ್ತ್..... ಎನ್ನಪ್ಪೆ ..... ಎನ್ನಪ್ಪೆ [ಕಂಟೆಲ್ ಕಟ್ಟುಂಡು)

******

ನೋಟ – ಇರ್ವತ್ತೈನ್

[ಎಲ್ಯ ಜವಂದಿ ತಿರುಮಲಾ ಬೊಕ್ಕ ಚೆಲುವರಾಯೆರ್ ಯುದ್ಧವಿದ್ಯೆದ ದಿನೊತ ಪಾಠೊನು ಮುಗಿತ್‌ದೆರ್. ಆತಾನಗ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿ ಬರ್ಪಳ್]

ಗುರು : ನಮಸ್ಕಾರ ಅಮ್ಮಾಜಿ. ಈ ದಿನೊತ ಅಭ್ಯಾಸ ಇತ್ತೆ ಮುಗಿಂಡಾತೆ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಆವಡ್; ಎಂಚ ಉಂಡು ಜೋಕ್ಲೆನ ವಿದ್ಯೆದ ಪ್ರಗತಿ? ಇಂಚೊಗು

ಮೊಕ್ಲೆ ಕಡೆಕ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊರ್ಯೆರೆ ಪುರುಸೊತ್ತೇ ಆಪುಜಿ!

ಗುರು : ಇರ್ವೆರ್‌ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಮನಸ್ಸ್ ದೀದ್ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ಪುವೆರ್ ಅಮ್ಮಾಜಿ. ಪ್ರಗತಿ ತೃಪ್ತಿಕರಾಂದ್ ಪಣೊಲಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಆವಡ್, ಸಂತೋಷ ತನ್ಕುಳು ಪೋದು ಬಲೆ.

ಗುರು : ಅಪ್ಪಣೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ [ಪಿದಡುವೆರ್]

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಬಾಲೆಳೆ, ವಂತೆ ಫಲಾಹಾರ, ವಿಶ್ರಾಂತಿ ದೆತ್ತೊಂದು ಬುಕ್ಕೊ ಪನೀತ್ ಗ್ರಂಥ ಪಠನದಂಚಿಲಾ ಮನಸ್ಸ್ ಕೊರ್ಲೆ. ರಡ್ಡ್‌ಲಾ ನಂಕ್ ಅಗತ್ಯ.

ತಿರುಮಲಾ : ಸಾಧ್ಯ ಅಯಿನಾತ್ ಕಲ್ಪೊಡುಂದು ಮನಸ್ಸಾಪುಂಡು ಅಮ್ಮಾಜಿ. ಕಲ್ಪೊಡಾಯಿನ ವಿಷಯೊಲು ಏತ್‌ಂದ್ ಎಣ್ಣ್‌ನಾಗ ಅಚ್ಚೆರ ಆಪುಂಡು.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಜ್ಞಾನೊದ ಅನಂತ ಸಾಗರೊಡು ನಮ್ಮ ಪಡೆಯುನಿ ಪಂಡ ಒಂಜಿ ಬೊಗಸೆದಾತೆ ಬಾಲೆ. ಆಂಡಲಾ ಜ್ಞಾನೊದ ಬಾಜೆಲ್ ಏಪಲಾ ಉಪ್ಪೊಡು!

ಚೆಲುವರಾಯೆ : ಎನಡ್ದ್‌ಲಾ ಅಕ್ಕನೇ ಬಲ! ಆಳೆಗ್ ಒರ ಓದುಂಡನೇ ಬಾಯಿಪಾಠ ಬರ್ಪುಂಡು. ಎಂಕ್ ರಡ್ಡ್ ಸರ್ತಿ ಓದ್‌ಂಡಲಾ ತರೆಟ್ ಉಂತುಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅಯಿಕ್ ಬೇಸರ್ ಮಲ್ಪೊಡುಂದಿಜ್ಜಿ. ಒರ್ಯೊರ್ಯಡ ಒಂಜೊಂಜಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಅಯಿನ್ ಬುಳೆಪಾಂಡ ಇಯಾರುಂಡು. ಆಯುಧಾಭ್ಯಾಸೊಡು ಈ ದಾಲ ಪಿರ ಬೂರ್ದುಜ ಅತ್ತಾ?

ಚೆಲುವರಾಯೆ : ಅಂಚ ಇಜ್ಜಿ

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅಯಿಟ್ ಅಭ್ಯಾಸ ನಡೆಪಾದ್ ಪರಿಣತಿ ಪಡೆಲ
[ಊಳಿಗ್‌ದಾಳ್ ಪೇರ್, ಪಂದ್ರ್ ಕಣಪೊಲು]
ದೆತ್ತೊನ್ಲೆ ಬಾಲೆಳೆ.
[ಆತಾನಗ ಪೊಸ ಮದಿಮ್ಮಾಯೆ ಮದ್ಮಾಳ್ ಅಣ್ಣುಲಾ ಕಲ್ಯಾಣಿಲಾ ಬರ್ಪೆರ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿನ ಕಾರ್‌ಗ್ ಪುಡಾಡುವೆರ್]
ಅಬ್ಬಕ್ಕ [ಸಂಭ್ರಮೊಡು] ಓ, ಪೊಸ ಮದ್ಮಾಯೆ ಮದ್ಮಾಳ್! ಭಾರೀ ಸಂತೋಸು! ಎಡ್ಡೆ ಎರಕೊದ ದಂಪತಿಳಾದ್, ಪ್ರೀತಿ ಸಂತೋಸುಡು ದಿಂಜಕಾಲ ಬಾಳ್‌ಲೆ!

ಅಣ್ಣು : ತನ್ಕುಳೆನ ಆಶೀರ್ವಾದ ಅಮ್ಮಾಜಿ [ಇರ್ವೆರ್ನ ಕಣ್ಣ್‌ಲೆಡ್ಲಾ ಆನಂದ ಬಾಷ್ಪ]
[ಊಳಿಗದಾಳೆನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್] ವಿಮಲಾ, ಪೊಸ ಮದಿಮ್ಮಾಯ ಮದಿಮ್ಮಾಳೆಗ್ ಉಡಿಗೆರೆ ಕಣಲ

ವಿಮಲಾ : ಅಪ್ಪಣೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ [ಉಳಯಿ ಪೋಪಳ್]

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಎಂಚ ಮದ್ಮೆ ಪೊರ್ಲುಡು ನಡತ್‌ಂಡತ್ತಾ?

ಅಣ್ಣು : ಮಾರಾಣಿಯೆರೆನ ಅನುಗ್ರಹೊಟು ಪೊರ್ಲುಡೆ ನಡತ್‌ಂಡ್ ಅಮ್ಮಾಜಿ. ಸೋಮನಾಥ ದೇವಸ್ಥಾನೊಡು ಮದ್ಮೆ ಸರಳವಾದ್ ನಡತ್‌ಂಡ್. ದೇವೆರೆ ದಯೊಟು ದಾಲಾ ತೊಂದರೆ ಆತ್‌ಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಸಂತೋಸು...

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಮದ್ಮೆಗಾತ್ರ ಇರೆಡ ದೆತ್ತೊಂದಿನ ಬಂಗಾರ್ ನಗ ಕೊಂಡು ಬೈದ ಅಮ್ಮಾಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಆ ಹರಿವಾಣೊಡು ದೀಲೆ. ಅರಮನೆತ್ತ ಬಂಗಾರ್ ಪ್ರಜೆಕುಳೆನ ಉಪಕಾರೊಗ್ಲಾ ಬರೊಡುಂದು ನಮ್ಮ ಬಂಯಕೆ.

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಬಡವೆರೆಗ್ ಮಲ್ಲ ಉಪಕಾರ ಅಮ್ಮಾಜಿ [ಊಳಿಗದಾಳ್ ಉಡಿಗೆರೆದ ತಟ್ಟೆ ಕಣರ್ಪಳ್. ಅವೆನ್ ಇರ್ವೆರೆಗ್ಲಾ ಮೋಕೆಡ್ ಕೊರ್ಪಳ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ. ಅವೆನ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬುಕ್ಕೊರ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೆರ್.]

ಅಣ್ಣು : ನನ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಯಮ್ಮಾಜಿಯೆರೆನ ಮದ್ಮೆದ ಗೌಜಿನ್ ಎಂಕುಲು ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಗ ತೂಪಿಲೆಕ್ಕಾವೊಡು ಅಮ್ಮಾಜಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಅಂದ್ ಅಮ್ಮಾಜಿ. [ತಿರುಮಲಾ ನಾಚುವಳ್]

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ನಂಕ್‌ಲಾ ಆ ಆಸೆ ಉಂಡೇ ಉಂಡು. ಆಂಡ ಆಳೆಗ್ ನನಲಾ ಮದ್ಮೆದ ಪ್ರಾಯ ಆತ್‌ಜಿ. ಒಯಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ದೇವೆರ್ ಸಾದಿ ಜತ್ತ್ ತೋಜಪಾನಗ ಸುಗಮವಾದ್ ನಡಪು ತೂಕ! ಪಣ್ಲೆಕ್ಕೊ ಎಲ್ಲೊಂಜಿ ಪುರಾಲ್‌ದ ಜಾತ್ರೆಗ್ ಪೋಪಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಉಂಡು. ನಮ್ಮೊಟ್ಟಿಗೆ ನಿಕ್ಲ್‌ಲಾ ಬರೊಳಿ. ರಾಜ ರಾಜೇಶ್ವರಿ ಅಪ್ಪೆನ ಸನ್ನಿಧಿಡ್ ನಿಕ್ಲೆನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಂದಾಲೆ.

ಅಣ್ಣು : [ಸಂಬ್ರುಮೊಡು] ಅಪ್ಪಣೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಿ : [ಸಂಬ್ರುಮೊಡು] ಅಪ್ಪಣೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ.

*****

ನೋಟ – ಇರ್ವತ್ತಾಜಿ

[ಇರ್ಳ್ ಪುರಾಲ್‌ಡ್ ದೇವತಾ ಸೇವೆ ಪೂರೈಸ್‌ದ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿಲಾ ಪರಿವಾರದಕ್ಲುಲಾ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಓಡೊಡು ಪಿರ ಬರೊಂದುಳ್ಳೆರ್. ನನೊಂಜಿ ಓಡ ವಂತೆ ದೂರೊಡು ಕಾವೆಲ್‌ಗೆಂದ್ ಬರೊಂದುಂಡು. ಬಂಗರಸುನ ಕಡೆತಾಕ್ಲು ಒರಾನೆ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಇತ್ತಿನ ಓಡೊನು ವಶೊಕು ದೆತ್ತೊಂದು ಆಳೆನ್ ಬಂಧನ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ವಂತೆ ದೂರ ಲೆತೊಂದು ಪೋಪೆರ್. ಅಲ್ಪ ಬಂಗರಸು ಉಳ್ಳೆ]

ಬಂಗರಸು : [ತೆಲಿತೊಂದು] ಓ! ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಮಾರಾಣಿ ಇನಿ ಸನ್ನಿಧಿಗ್

ಬರ್ಪೆದಾರ?

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಕಂಡಣ್ಯನ ಕೈತಡೆ ಬರ್ಪುಜಿಂದ್ ಯಾನ್ ಶಪಥ ದಾಲಾ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಜಿ. ಆಂಡ, ದೇವೆರೆ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯೊಗು ಬತ್ತಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಬಂಧನ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸೊನು ಕುಡ್ಲದ ಮಾರಾಜೆರ್ ಮಲ್ಪಾದೆರ್ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಏರ್‌ಲಾ ನಂಬಯೆರ್.

ಬಂಗರಸು : ಎಂಕುಳೆ ಉದ್ದೇಶೊನು ಎಂಕುಲು ಎಂಚಾಂಡಲಾ ಮಲ್ತ್ ಮುಗಿಪುವ. ರಾಜತಂತ್ರೊಡು ಅಂಚಿತ್ತಿ ವಿಧಿ ನಿಷೇಧ ಇಜ್ಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಒಂಜನೆ ಮಾರ್ಯಾದಿದ ಅರಸುಲು ಇತ್ತೆ ಭಾರೀ ಮರ್ಯಾದಿದ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತಾರ್! ಈ ರೀತಿ ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಬುಡ್ದು ವಂಚನೆಡ್ ಮುತ್ತಿಗೆ ಪಾಡ್ದ್ ಬಂಧನ ಮಲ್ಪುನ ವಿದ್ಯೆನ್ ಆ ಕಡಲ ಕಳ್ವೆರೆಡ ಕಲ್ತಾರ್‌ಂದ್ ತೋಜುಂಡು.

ಬಂಗರಸು : ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆ ಸುದ್ದಿ ದಾಯೆ ಮುಲ್ಪ?

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಆ ಕುತಂತ್ರಿ ಕುದುಕೆ ಕಾಮರಾಯನ ಪಿತೂರಿಯ?

ಬಂಗರಸು : ಎನ್ನ ಬುಡೆದಿನ್ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬೇತೆಕ್ಲೆನ ಸಲಹೆ ದಾಯೆ?

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಬಲಾತ್ಕಾರೊಡು ಬಂಧನ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಏರಾಂಡಲ ಮೋಕೆದ ಬುಡೆದಿ ಆಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯನಾ? ಈರೆನ ಪ್ರಜಾವರ್ಗದಾಕ್ಲು ಈರೆನ ಆದರ್ಶೊನು ಅನುಸರಿಸೊಡ? ಮೀಸೆ ಇತ್ತಿನಾಕ್ಲೆನ ಪೌರುಷದ ಕೆಲಸನಾ ಇಂದು?

ಬಂಗರಸು : ಎಂಕ್ ಆದರ್ಶೊನು ಪಂಡ್ ಕೊರ್ಪೆರೆ ಬರಡ! ಪೊಣ್ಣು ಪೊಂಜೊವು ಏತಿತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಪೊಂಜೊವೇ! ಪೆರಡೆ ಕೆಲೆತ್‌ಂಡ ಪೂಂಜೆ ಆಪುಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಷಂಡತನದ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಯೆನನ್ ಪೊಣ್ಣುಂದು ಹಂಗಿಸುನ ಬದಲ್‌ಗ್ ಎನ್ನ ಕೈಕೊಂಜಿ ಕತ್ತಿನ್ ಕೊರ್ದ್ ತೂಲೆ.

ಬಂಗರಸು : ಕತ್ತಿನ್ ಕೊರ್ಪಿನೆತ್ತ ದುಂಬು, ನಿನ್ನ ಪರ್ತೆದ ನಾಲಯಿನ್ ಕತ್ತೆರೊಡು ಪಣ್ಪಿನ ಆಸೆ!

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ನಾಲಾಯಿಂಯೇ ದಾಯೆ? ಪರಾಕ್ರಮವಂತೆರಾಯಿನ ತನ್ಕುಳು ಎನ್ನ ಕಂಟೆಲ್‌ನ್‌ಲಾ ಕಡ್ಪೊಳಿ. ಯಾನ್ ಅಳ್ಕುನಾಳತ್ತ್.

ಬಂಗರಸು : ಕಂಟೆಲ್‌ನ್ ಒರಾನೆ ಕತ್ತೆರುಜಿ. ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಕೇರಿಡ್ ಕತ್ತೆರುವೆ!

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅಂಚನೆ ಮಲ್ಪುಲೆ! [ಆತಾನಗ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಕಡೆತಾಕ್ಲು ಒರಾನೆ ಬಂಗರಸುನ ಕಡೆತಾಕ್ಲೆ ಮಿತ್ತ್ ಬೂರುವೆರ್. ಮಾರಾಮಾರಿ ಆಪುಂಡು. ಯೇಕಾಯೇಕಿ ಇಂಚಾನಗ ಬಂಗರಸುಲಾ ತೈನಾತಿಳುಲಾ ಪಲಾಯನ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ತನ್ನ ಕಡೆತಾಕ್ಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ಓಡೊಡು ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಬರ್ಪಲ್]

******

ನೋಟ – ಇರ್ವತ್ತೇಳ್

[ಅಣ್ಣುನ ಇಲ್ಲ್. ತಿಮ್ಮೆ ಕಡಲ ಬರಿಡ್ದ್ ಬರ್ಪಿನಾಯೆ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಬರಿಟೆ ಪೋವುಂದುಳ್ಳೆ. ಕೈಟ್ ಬೀಸುನ ಬಲೆ, ಸೊಂಟೊಡು ಮೀನ್ ದಿಂಜಿನ ಪುರಿಬಲ್ಲ್‌ದ ಕಳ್ಳಿ ಉಂಡು]

ಅಣ್ಣುನ ಅಪ್ಪೆ : ದಾನೆ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಕಡಲ ಬರಿಕ್ ಪೋಯನ?

ತಿಮ್ಮೆ : ಅಂದಕ್ಕ ಬೀಸಣದ ಬಲೆ ಪತ್ತೊಂದು ಪೋದಿತ್ತೆ.

ಅಣ್ಣುನ ಅಪ್ಪೆ : ಕಜಿಪುದ ಬಗೆ ದಾನಾಂಡ ಆಂಡ?

ತಿಮ್ಮೆ : ಸಾರ್‌ದ ಮಟ್ಟ್‌ಗ್ ತೊಂದರೆ ಇಜ್ಜಿ

ಅಣ್ಣು : ನಮ್ಮ ತಿಮ್ಮಣ್ಣೆ ಬಲೆ ಪತ್ತೊಂದು ಪೋಂಡ ಬಜಿ ಕೈಟ್ ಬತ್ತಿನವು ಉಂಡಾ?

ತಿಮ್ಮೆ : ಹಹ್ಹ! ಇಂದೆ ನಿಕ್ಲ್ಲಾ ಒಂಜಿ ತೆಲ್ಪುದ ಸಾರ್ ಮಲ್ಪುಲೆ.

ಅಣ್ಣು : ಬೊಡ್ಚಿ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ. ಯಾನೇ ಬಲೆ ದೆತ್ತೊಂದು ಪೋವೊಡುಂದು ಇತ್ತೆ. ಆಂಡ ಪುಲ್ಯೆಕ್ಕಲೊಗು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಆಯಿಜಿ. ಇಂಬ್ಯಾಳ್‌ಲಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಮಲ್ತ್‌ಜಳ್.

ತಿಮ್ಮೆ : ಎಡ್ಡೆ ಕತೆ! ಪೊಸ ಮದಿಮಾಯೆ – ಮದಿಮ್ಮಾಳೆಗ್ ಪುಲ್ಯಕ್ಕೊಲುಗು ಎಚ್ಚರ ಆಪುನೆ ಎಂಚ? ಹೆಹ್ಹೆಹ್ಹೆ... ಇಂದೆ ನಾಲ್ ಕೊಡ್ಡಾಯಿ. [ಕಲ್ಯಾಣಿ ಉಳಯಿಡ್ದ್ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಚಟ್ಟಿ ಕಣರ್ಪಳ್]

ಅಣ್ಣುನ ಅಪ್ಪೆ : ಕುಳ್ಳುಲ ತಿಮ್ಮ , ಮುರಾನಿದ ಸಂಗತಿ ಗೊತ್ತಾಂಡತ್ತ?

ತಿಮ್ಮೆ : ಗೊತ್ತಾಂಡ್ ಅಕ್ಕ. ಅಣ್ಣುಲಾ ಕಲ್ಯಾಣಿಲಾ ಮಾರಾಣಿಯೆರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಪೋದಿತ್ತೆರತ್ತ? ಅತ್ತ್ ಆ ಬಂಗರಸುಳೆಗ್ ವಾ ಭ್ರಾಂತ್‌ಯೆ? ಅತ್ತ್ ಭಂಗಿ ಮಿನಿ ಮುಕ್ಕುವೆರಾ ದಾನ್ನಾ!

ಅಣ್ಣು : ಅವು ಪೂರಾ ಆರೆನ ಅರುವದೆ ಕಾಮರಾಯನ ಕುತಂತ್ರಂದ್‌ಲಾ ಪನ್ಪೆರ್. ಆಂಡ ಕಾಮರಾಯೆ ಅಲ್ಪ ಓಲ್ಲಾ ಇತ್ತಿಜೆರ್.

ತಿಮ್ಮೆ : ಅಂತೂ ಆ ಪುರಾಲ್‌ದಪ್ಪೆನ ದಯೆಟ್ ಮುಡಿತಿ ಪೂ ಬಾಡಂದೆ ಬತ್ತರತ್ತಾ, ಅವು ಮಲ್ಲೆ!

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಪುರಾಲ್‌ದಪ್ಪೆನ ಮೂರ್ತಿ ತೂವೊಡಾಯಿನವೆ! ಏತ್ ತೂಂಡಲಾ ಇಯಾರುಜಿ. ಅಂಚಿತ್ತಿ ಕಳೆ ದಿಂಜಿನ ಮಲ್ಲ ಮೂರ್ತಿ.

ತಿಮ್ಮೆ : ಅವು ಮಣ್ಣ್‌ದ ಮೂರ್ತಿಂದ್ ಪಣ್ಪೆರ್.

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಅಂದ್‌ಗೆ; ಕುಲ್ಲುನೆಡ್ದ್ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಂಡು. ಆತ್ ಎತ್ತರೊದ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಮೂರ್ತಿ ಓಲುಲಾ ಇಜ್ಜಿಗೆ.

ತಿಮ್ಮೆ : ಯಾನ್ ಕೆಲವು ವರ್ಸೊಗು ದುಂಬು ಪುರಾಲ್ದ ಚೆಂಡ್ ಉಚ್ಚಯೊಗು ಪೋದಿತ್ತೆ.

ಅಣ್ಣು : ಪಣ್ಲೆಕ್ಕೊ ಈ ಸರ್ತಿ ನಮ್ಮ ಸೋಮನಾಥ ದೇವೆರೆ ಉತ್ಸವೊಗು

ಕುಂಬಳೆ ಅರಸುಳೆನ ಕುಟುಮದಾಕ್ಲುಲಾ ಬರ್ಪೆರ್‌ಗೆ. ದಾದನೋ ಪರಕೆ ಬೂಟ್ಯೆರೆ ಬರ್ಪುನಿಗೆ

ತಿಮ್ಮೆ : ಅಂದ? ಬತ್ತೆರ್ಡ ನಮ್ಮ ಎರಮನೆಗ್ಲಾ ಬಿನ್ನೆರಾದ್ ಬರ್ಯೆರೆ ಇಯಾರು

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಕುಂಬಳೆ ಅರಸುಳೆಗ್ ಮದ್ಮೆದ ಪ್ರಾಯೊದ ಮಗೆ ಉಳ್ಳೆರ್‌ಗೆ.

ಅಣ್ಣುನ ಅಪ್ಪೆ : ಸಂದರ್ಪು ಕೂಡುದ್ದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಎಲ್ಯವಮ್ಮಾಜಿಗ್ ಮದ್ಮೆದ ಯೋಗಭಾಗ್ಯ ಒದಗ್ಯೆರ್‌ಲಾ ಇಯಾರು! ಅತ್ತಯ?

ಅಣ್ಣು : ಒದಗ್ಯೆರೆಲಾ ಇಯಾರು. ಅವು ಪೂರಾ ರುಣಾನುಬಂದ ಅತ್ತೇ? ಕಾಮರಾಯರೆಗ್ ಎಲ್ಯವಮ್ಮಾಜಿನ್ ಮದ್ಮೆ ಆಯೆರೆ ಮೂಂಕು ಮುಟ್ಟ ಮನಸ್ಸ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ. ಆಂಡ ಮಾರಾಣಿಯೆರ್ ಅಂಚಿತ್ತಿ ಪಾತೆರೊನು ದುಂಬೇ ತೆಗೆಲ್‌ಡೇ ಕಿಣ್ಕ್‌ದ್ ಬುಡಿಯೆರ್‌ಗೆ!

ತಿಮ್ಮೆ : ಬುಕ್ಕೊ ಕಾಮರಾಯಗ್ ಸ್ವಯ ಇತ್ತಿನಾಕ್ಲು ಪೊಣ್ಣು ಕೊರ್ವೆರಾ? ಆಯಗ್ ಅರೆಪರಬೆ ಆಪಿನಾತ್ ಪ್ರಾಯ ಆಂಡ್. ಗಿಡಿಕ್ ಗಿಳಿನ್ ಯೇರಾಂಡಲಾ ಕೊರ್ವೆರಾ? ಸರಿ, ಯಾನ್ ನನ ಬರ್ಪೆ. ಬಲೆನ್ ದೆಕ್ಕ್‌ದ್ ಮೀಯೊಡು.

******

ನೋಟ – ಇರ್ವತ್ತೆಡ್ಮ

[ಕುಂಬಳೆದ ರಾಜ ಪರಿವಾರ ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಎರಮನೆಗ್ ಪಲ್ಲೆಂಕಿಳೆಡ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಅರಸು, ರಾಣಿ ಅರಸು ಮಗೆ ರಾಮನಾಥೆ, ರಾಜಕುಮಾರಿ, ವಿನಯವತಿ ದುಂಬಾಯಿನಕ್ಲೆಗ್ ರಾಜಯೋಗ್ಯ ಸ್ವಾಗತ]

ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿ : [ಎದ್ಕೊಂದು] ಬರೊಡು, ಬರೊಡು ಕುಂಬಳೆದ ಅರಸು ಪರಿವಾರದಕ್ಲು! ಬಾರೀ ಸಂತೋಸಾಂಡ್. ದೂರದ ಪಯಣ ಅತ್ತ? ಬಚ್ಚಿದ್ ಉಪ್ಪೊಡು.

ಕುಂಬಳೆ ಅರಸು : ಆತೊಂಜಿ ಆಯಾಸ ಆತ್‌ಜಿ. ಪಯಣ ಹಿತವಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಒಪ್ಪೊರ್ತು ದುಂಬೇ ಬತ್ತಿನವು ಪೊರ್ಲಾಂಡ್

ಅರಸು : ಎಂಕ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ನಿಕುಳೆ ಸೀಮೆದ ವಿಶೇಷೊಳೆನ್ ತೂಪಿನ ಅವಕಾಶ ಆಂಡ್.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಎಂಕ್ಲೆ ಸೀಮೆಡ್ ಪಂಡೊಣುನಾತ್ ಮಲ್ಲ ವಿಶೇಷೊಲು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಜ್ಜಿ.

ಅರಸು : [ತೆಲಿತೊಂದು] ಅವು ಪೂರಾ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಗೊತ್ತುಂಡು.

ಮಾರಾಣಿಯೆರೇ ತನ್ಕುಳು ಮಲ್ಪಾವೊಂದಿತ್ತಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರ ಕೆಲಸೊಲು ಮಾತಾ ನಮ್ಮ ಗಮನೊಗು ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಈ ನಾಡ್ ನಂದನ ವನವಾದುಂಡು. ಎಂಕ್ಲು ತೂವೊಂದು ಬತ್ತ ಅತ್ತೆ? ಈ ವಿಚಾರೊಡು ಮಸ್ತ್ ಅಭಿಮಾನ ಮೂಡುಂಡು.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ತನ್ಕುಳೆನ ವಿಶ್ವಾಸ. ಎಲ್ಲೆ ಮುಟ್ಟ ಯೆಂಕ್ಲೆನ ಎರಮನೆಡ್ ಬಿನ್ನೆರಾದ್ ಉಪ್ಪೊಡುಂದು ಎಂಕ್ಲೆನ ಅರಿಕೆ. ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ಎಲ್ಲೆ ಪೋಂಡ ಇಯಾರು. ಪಗೆಲ್ ಪರಕೆ ಬೂಟುದು ಇರ್ಳ್‌ಡ್ ಉತ್ಸವ ತೂವೊಳಿ.

ಕುಂಬಳೆ ರಾಣಿ : ಎಲ್ಲೆದ ಉತ್ಸವ ವಿಶೇಷಾಂದ್ ಕೇಣ್‌ದ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅಂದ್ ಮಾರಾಣಿಯೆರೆ ಎಲ್ಲೆ ಆರಾಟ ಉತ್ಸವ. ಅಡ್ಕದ ಭಗವತಿ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡ್ದು ದೆಯ್ಯೊಂಗುಲು ಮೆರವಣಿಗೆಡ್ ಸೋಮನಾಥ ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ದೇವೆರೆ ಭೇಟಿ ಮಲ್ಪುನ ದೃಶ್ಯ ಬಾರೀ ಪೊರ್ಲು! ಉತ್ಸವದ ಅಕೇರಿಗ್ ಆರಾಟೊಗ್‌ಂದ್ ದೇವೆರ್ ನಮ್ಮ ಒಂರ್ಬ ಕೆದುದಾಡೆಗೇ ಬರ್ಪೆರ್. ಭಗವತಿಲುಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಉಪ್ಪುವೆರ್. ಸರಿ, ತನ್ಕುಳು ಇತ್ತೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯೊನ್ಲೆ. ಪ್ರಧಾನಿಳೆ ಅರಸು ಪರಿವಾರೊಗು ವಿಶ್ರಾಂತಿದ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಲ್ಪಾಲೆ. ತಿರುಮಲಾ ಮಾರಾಣಿಯೆರೆನ ಪರಿವಾರೊಗು ವಿಶ್ರಾಂತಿದ ಇಲ್ಲ್ ತೋಜಾಲ.

******

ನೋಟ – ಇರ್ವತ್ತೊರುಂಬ

[ಉಲ್ಲಾಸೊಗಾಪಿನ ಸಂಗೀತ. ಕುಂಬಳೆದ ಅರಸು ಮಗೆ ರಾಮನಾಥೆಲಾ ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಅರಸು ಮಗೆ ಚೆಲುವರಾಯೆಲಾ ಚದ್ರಂಗ ಗೊಬ್ಬುವೆರ್ ನನೊಂಜಿ ಬರಿಟ್ ತಿರುಮಲ, ವಿನಯವತಿಲಾ ಚೆನ್ನೆಮಣೆ ಗೊಬ್ಬುವೆರ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿ ಕುಂಬಳೆದರಸು, ಪ್ರಧಾನಿ ದುಂಬಾಯಿನಕುಲು ಪಾತೆರ ಕತೆಟ್ ಉಲ್ಲೆರ್]

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಸರಿ ಅರಸುಳೆ, ತನ್ಕುಳು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಲ್ಪುವರ್‌ಡ ಎಂಕ್ಲೆ ಅಡ್ಡಿ ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಈ ಸಂಬಂಧ ಎನ್ನ ಮಗಳೆ ಭಾಗ್ಯಂದೆ ಎಣ್ಣುವೆ.

ಕುಂಬಳೆ ಅರಸು : ಎಂಕ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ಆತೆ, ತನ್ಕುಳೆ ಲೆಕ್ಕಂತಿ ವೀರ ಮಾರಾಣಿಯೆರೆನ ಮಗಳೆನ್ ಮರ್ಮಳಾದ್ ಪಡೆಯುನವು ಪೆರ್ಮೆದ ಸಂಗತಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಪೂರಾ ಸೊಮನಾಥನ ಚಿತ್ತ! ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಈ ಸಂಬಂದೊಡ್ದಾದ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ರಡ್ಡ್ ಸೀಮೆಲು ಮುಟ್ಟ ಬರ್ಪುನವು ವಿಶೇಷ;

ಕುಂಬಳೆ ಅರಸು : ಅವು ನಿಜ ಮಾರಾಣಿಯೆರೆ, ತುಳುವ ಅರಸುಲು ಮಾತ ಒಕ್ಕಟ್ಟ್‌ಡಿತ್ತ್‌ಂಡ ಆ ಪರಕೀಯ ಪರಂಗಿದಾಕ್ಲು ಈ ಕರೆನಾಡ್‌ಡ್

ಬೀಲ ಮಡಿತ್ತ್‌ದ್ ಕುಳ್ವೆರ್!

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಎಂಕಂತೂ ಆ ನೀಚೆರ್ ಈ ಸೀಮೆಡ್ದ್ ಪೋಂಡನೇ ಸರಿಟ್ ನಿದ್ರೆ ಬೂರು!

ಕುಂಬಳೆಅರಸು : ಎಂಕ್ಲೆನ ಪೂರ ಸಹಕಾರ ಉಂಡೇ ಉಂಡು ಮಾರಾಣಿಯೆರೆ!

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ತನ್ಕುಳು ನಮ್ಮ ಮುಲ್ತ ಉತ್ಸವೊಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಕೃತಾರ್ಥೆರಾದ್ ಮಲ್ತರ್. ಬೇತೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದಾದ ಪಣೊಡು?...

[ಉತ್ಸವ ಬೊಕ್ಕ ಮದ್ಮೆದ ಸಂಭ್ರಮೊನು ವಾದ್ಯ ಸಂಗೀತದ ಸಂಕೇತೊಡು ಸೂಚನೆ ಮಲ್ಪೊಳಿ]

******

ನೋಟ – ಮುಪ್ಪ

[ಪೊಸ ಮದ್ಮಾಯೆ – ಮದ್ಮಾಳ್ ಆಯಿನ ರಾಮನಾಥೆ – ತಿರುಮಲಾ ಮೊಕ್ಲೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿ ಸೋಮನಾಥ ದೇವೆರೆ ಸನ್ನಿಧಿಗ್ ಬೈದೆರ್]

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ದೇವೆರೆ ಸನ್ನಿಧಿಡ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ಅರಿಕೆ. ಮಗಳ್ ತಿರುಮಲಾನ ಮದ್ಮೆ ದೇವೆರೆ ಅನುಗ್ರಹೊಡು ಪೊರ್ಲುಡು ನಡತ್ಂಡ್. ಮದ್ಮೆದ ಸಮಾರಂಭೊದ ಸಬಿನೆಂಪುಗಾತ್ರ ಈ ಜಲದ್ರೋಣಿನ್ ದೇವೆರೆ ಸನ್ನಿದಿಗ್ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಲ್ತೊಂದುಳ್ಳ. ಪೊಸ ಮದ್ಮಾಯ – ಮದ್ಮಾಳೆಗ್ ದೇವೆರ್ ಸರ್ವ ಎಡ್ಡೆಪುನು ಅನುಗ್ರಹ ಮಲ್ಪೊಡು. ಅಂಚೆನೇ ಸೀಮೆಗ್ ಕ್ಷೇಮೊನು ದಯಮಲ್ಪೊಡು.

[ಜಲದ್ರೋಣಿನ್ ಹರಿವಾಣೊಡು ದೀದ್ ಅರ್ಚಕರೆಡ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಮಾತೆರ್ಲ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಲ್ಪುವೆರ್ ಅರ್ಚಕೆರ್ ಶುಭಮಂತ್ರ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದ ಕೊರ್ಪೆರ್]

******

ನೋಟ – ಮುಪ್ಪತ್ತೊಂಜಿ

[ಅಣ್ಣು, ಇಲ್ಲ್‌ದ ಮುಂದಿಲ್ಡ ಕೈತಲ್ಡ ಮರೊಕ್ಕು ಬೀಸಣದ ಬಲೆನ್ ಅಕ್ಕ್‌ಡ್‌ದ್ ಪರಿದಿನ ಭಾಗೊನು ಪೊಲ್ಲೊಂದುಳ್ಳೆ. ಬರಿಟೇ ಕಲ್ಯಾಣಿಲಾ ಉಳ್ಳಾಳ್]

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಅಂತೂ ಮಗಳೆ ಮದ್ಮೆಗ್ಲಾ ಬತ್ತ್‌ಜೆರ್, ಬಂಗರಸುಲು ವಾ

ನರಮಾನಿಯಪ್ಪಾ?

ಅಣ್ಣು : ರುಣ ಬೋಡತ್ತಾ? ವಾ ಮೋಣೆಡ್ ಬರ್ಪುನೆ? ಮಾರಾಣಿಯೆರ್ ತಾನ್ ಪೋಯಿಜಿಂಡಲಾ ಕ್ರಮ ಪ್ರಕಾರ ಮದ್ಮೆದ ಹೇಳಿಕೆ ಮಲ್ಪಾದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಸ್ವತಃ ಪ್ರಧಾನಿಳೇ ಪೋತೆರತ್ತಾ?

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಇಂಚೊಗು ವಾರಾಣಿಯೆರೆನ್ ಬಂಗರಸುಲು ಬಂಧನ ಮಲ್ಪಂದೆ ಇತ್ತುದುಂಡ ವಾರಾಣಿಯೆರೇ ಸ್ವತಃ ಪೋದು ಲೆತ್ತುದುವೆರಾ ದಾನ್ನ?

ಅಣ್ಣು : ಲೆತ್ತಂಡಲಾ ಆರ್ ದಾಲ ಬರ್ಪಿನೆಟ್ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಆರೇ ನನೊರ ಬಾಸಿಂಗ ಕಟ್ಟಾದ್ ಮದ್ಮಾಯೆ ಆಯೆರೆ ತಯಾರಾದುಪ್ಪುನಗ ಮಗಳೆ ಮದ್ಮೆಗ್ ಎಂಚ ಬರ್ಪುನಿ?

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಪಂಡ, ಬುಕ್ಕೊರ ಮದ್ಮೆ ಆಪೆರಾ?

ಅಣ್ಣು : ಅಂಚ ಒಂಜಿ ಸುದ್ದಿ ಉಂಡು. ಬೈಲಂಗಡಿದ ಮೂಲ ವಂಶೊದ ಎರಮನೆಡ್ದ್ ಮದ್ಮೆ ಆಪೆರ್‌ಗೆ! ಈತ್ ಪೊರ್ತುಗೇ ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ಮುಗಿದಿಪ್ಪೆರೆಲಾ ಇಯಾರು.

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಈ ಅರಸುನಾಕ್ಲೆಗ್ ಬೇತೆ ದಾದ ಬೇಲೆ?

ಅಣ್ಣು : ಮಾತೆರೆನ್ಲ ಒಂಜೇ ತ್ರಾಸ್‌ಡ್ ತೂಕೊಡ್ಚಿ! ಲೋಕೊಡು ಎಡ್ಡೆ ಅರಸುಲುಲಾ ಉಳ್ಳೆರ್.

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಪಣ್ಲೆಕ್ಕೊ, ಆ ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿನ್ಲಾ ಆಯನ ತೈನಾತಿನಾಕ್ಲೆನ್ಲಾ ಅಮ್ಮಾಜಿ ಬಂಧನೊಡ್ದು ಬುಡಿಯೆರ್‌ಗೆ.

ಅಣ್ಣು : ಅಂದ್, ಮಗಳೆನ ಮದ್ಮೆದ ಶುಭಸಂದರ್ಭೊದ ನೆಂಪುಗಾತ್ರ ಆಕ್ಲೆಗ್ ನಾಲ್ ಬುದ್ಧಿದ ಪಾತೆರ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬುಡಿಯೆರ್‌ಗೆ.

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ದಾನಾಂಡ್ಲ ಕಂದೊಡಿ ತನ್ನ ನಂಜಿ ಬುಡ್ಯೆರೆ ಉಂಡಾ?

ಅಣ್ಣು : ಆಯಗ್ ತಕ್ಕಂದಿನ ತಮ್ಮನ ಮುಲ್ಪ ಅತ್‌ಂಡತ್ತ?

****

ನೋಟ – ಮುಪ್ಪತ್ತ ರಡ್ಡ್

[ಸೋಮೇಶ್ವರದ ಪಹರೆ ಗೋಪುರದ ಕೈತಳ್ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ನಾಯಕೆ, ಕುಂಞಾಲಿ ಮರಕ್ಕಾರ್ರ್, ಬೊಕ್ಕ ಆಲೀಖಾನ್ ಮೊಕ್ಲು ಪಾತೆರೊಂದುಳ್ಳೆರ್]

ತಿಮ್ಮಣ ನಾಯಕೆ : ಈರೆನ ವಿಚಾರೊಡು ಮಸ್ತ್ ಕೇಂಡೆ ಕುಂಞನಾಲಿ ಮರಕ್ಕಾರ್ರೇ, ಬೊಕ್ಕ ಆ ಕಡಲ ಕಳ್ವ ಪರಂಗಿದಾಕ್ಲೆಗ್ ಈರ್ ಸಿಂಹಸ್ವಪ್ನ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇಂಡ್‌ದ..

ಕುಂಞಾಲಿ : ಆ ವಂಚಕೆರಾಯಿನ ಪರಂಗಿದಾಕ್ಲು ಮಾತ್ರ ಎನನ್ ದರೋಡೆದಾಯೆಂದ್ ಪ್ರಚಾರ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಎಂಕ್‌ಲಾ ಸಾಬೀತ್‌ಡ್ ಬ್ಯಾರ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬರ್ಪುಂಡು. ಆಂಡ, ಆ ಪರಂಗಿದಾಕ್ಲೆಗ್ ಆಕ್ಲೆನ ವರಸೆಡೇ ಜವಾಬು ಕೊರೊಡಾಪುಂಡು!

ಆಲೀಖಾನ್ : ಮುಳ್ಳುನು ಮುಳ್ಳುಡೇ ದೆಪ್ಪೊಡತ್ತೆ?

ಕುಂಞಾಲಿ : ಎನ್ನ ಕಣ್ಣ ದುಂಬು ಇತ್ತೆಲಾ ತೋಜಿಲೆಕ್ಕಾಪುಂಡು ದಳವಾಯಿಳೆ, ದುಂಬು ಒರ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆದ ಪತ್ತೇಮಾರಿ ಅರಬ್ಬೀಸ್ಥಾನೊಡ್ದು ಪಿರ ಬತ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಯಿಟ್ ಯಾನ್ಲಾ ಇತ್ತೆ. ಆ ಪರಂಗಿ ರಕ್ಕಸೆರ್ ಮೂಜಿನಾಲ್ ಪತ್ತೇಮಾರಿಲೆಡ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಒರಾನೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಎಂಕ್ಲು ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಲ್ತ. ಎಂಕ್ಲೆಡ್ ಕೆಲವೆರೆನ್ ಗುಂಡು ಹಾಕ್‌ದ್ ಕೆರ್ಯೆರ್. ಎನ್ನ ಮೆಗ್ಯನಲಾ ಬುಕೊರಿಯುನಲಾ ಕೈಕಾರ್ ಕಡ್ತ್ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಎಂಕ್ಲೆನ ಪತ್ತೇಮಾರಿನ್ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸುಲಿಗೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಯಿಕ್ ಸೂ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಎಂಕ್ಲು ರಡ್ಡ್ ಜನ ನೀರ್‌ಗ್ ಬೂರಿನಾಕ್ಲು ಆಕ್ಲೆನ ಕಣ್ಣ್ ತಪ್ಪಾದ್ ಪತ್ತೇಮಾರಿದ ಬರಿಕ್ ಅಂಟಿಲೆಕ್ಕೊ ಪತ್ತೊಂದು ಎಂಚಲಾ ಜೂವ ಒರಿತೊಂದು ಬತ್ತ. ಆನಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಆ ಪರಂಗಿದಾಕ್ಲೆನ ಪುದರ್ ದೆತ್ತಿನಪಗನೆ ಎನ್ನ ನೆತ್ತೆರ್ ಕೊದಿಯುಂಡು.

ಆಲೀಖಾನ್ : ಅವು ಸಾಜನೇ

ಕುಂಞಾಲಿ : ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಮಾರಾಣಿಯೆರ್ ಭಾರೀ ನಿಯತ್ತ್‌ದಾರ್‌ಂದ್ ಕೇಣ್‌ದೆ. ಆಲೀಖಾನೆರ್ಲಾ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಪಂಡೆರ್. ಅಂಚಿನಾರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಆಯಿನಾತ್ ಸಕಾಯ ಮಲ್ಪುನವು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ.

ತಿಮ್ಮಣ ನಾಯಕೆ : ದುಂಬು ಮಲ್ಲಮ್ಮಾಜಿ ಕಾಲೊಡು ಕುಟ್ಟಿಪೋಕರೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಒರಿ ಮುಸ್ಲೀಮ್ ವೀರೆ ಮಲ್ಲ ಸಾಹಸ ಮಳ್ತ್‌ದಿತ್ತೆ. ಆಯೆಲಾ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆದ ಸಾಮುದ್ರಿ ಅರಸುಳೆನ ಮುಖಾಂತ್ರನೇ ಒದಗಿನಾಯೆ. ಒರ ದಾನಾಂಡ್ ಗೊತ್ತೇ? ಇರ್ಲ್‌ಡ್ ಏರೆಗ್ಲಾ ತೆರಿಯಂದಿಲೆಕ್ಕೊ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆ ಕೋಟೆಗ್ ಕುಟ್ಟಿಪೋಕರೆಲಾ ಒಟ್ಟುಗಿತ್ತ್‌ನಾಕ್ಲುಲಾ ಲೆಂಚಿ ದೀದ್ ಬಡ್ತಿಯೆರ್. ಉಳಯಿ ಇತ್ತಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಎಚ್ಚರಾದ್ ಕೈಕ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಳೆನ್ ಮೊಕ್ಲೆ ಮಿತ್ತ್ ದಕ್ಯೆರ್. ಮೊಕ್ಲು ಲೆಂಚಿಡ್ಡ್ ತಿರ್ತ್ ಬೂರುಂಡಲಾ ಬೊಳ್ಳಿ ದಿಂಜಿದ್‌ನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಲೆನ್ ತುಂಬೊಂದು ಪಾರ್ ಬತ್ತೆರ್‌ಗೆ!

ಕುಂಞಾಲಿ : ಕುಟ್ಟಿ ಪೋಕರೆನ ವಿಚಾರ ಯಾನ್ಲಾ ಕೇಣ್ಡೆ. ಆ ಕಡಲ ಕಳ್ವೆರೆಗ್ ಬುದ್ಧಿ ಕಲ್ಪಾಯೆರೆ ಎನಾಡ್ದ್ ತೀರಿನಾತ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪುವೆ.

******

ನೋಟ – ಮುಪ್ಪತ್ತಮೂಜಿ

(ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಳೆನ್ ತೂಯೆರೆ ಬೈದಲ್ ಎಡ್ಡೆ ಬುಳೆ ಬತ್ತಿನ, ಕಂಡೊಳೆನ್ ತೂದು ಸಮಾಧಾನ ಪಡೆಪಳ್. ಕೃಷಿತ ಬುದ್ಯಂತೆ ಸುಬ್ಬಪ್ಪಯ್ಯೆಲಾ ಉಳ್ಳೆ]

ಅಬ್ಬಕ್ಕ	: ಇತ್ತೆ ಎನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಸಮಾಧಾನ ಆಂಡ್. ಬುದ್ಯಂತೆರೆ ಈರ್ ನಮ್ಮ ಸೀಮೆದ ಕೃಷಿತ್ತ ವಿಷಯೊಡು ಆಸಕ್ತಿ ದೀದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ದಾರ್.
ಸುಬ್ಬಪ್ಪಯ್ಯೆ	: ಕೃಷಿಕೆರ್ನ ಸಹಕಾರನೇ ಕಾರಣ ಅಮ್ಮಾಜಿ. ಆಕ್ಲೆಗ್ ಯಾನ್ ಒಂಜೀತ್ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊರ್ತುನೆ ಅಂದ್
ಅಬ್ಬಕ್ಕ	: ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ದಾರ್. ಈ ಭೂಮಿ ಅಪ್ಪೆ ದಾಲಾ ಬರಡತ್ತ್ ಗೊಡ್ಡತ್ತ್. ಆಳೆನ ಸೇವೆ ಮಲ್ತಿನಾತ್ ಬುಳೆ ಭಾಗ್ಯ ಅನುಗ್ರಹ ಮಲ್ಪುವಳ್!
ಸುಬ್ಬಪ್ಪಯ್ಯೆ	: ಈ ಸರ್ತಿ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಅರಿ, ಬೆಲ್ಲ ಎಡ್ಡೆ ಮುಂಚಿನ್ ನಮ ಪರ ದೇಶೊಳೆಗ್ ಕಡುಪುಡ್ದು ಕೊರ್ಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆವು!
ಅಬ್ಬಕ್ಕ	: ಎಡ್ಡೆ! ಅನ್ಯ ದೇಶೊಳೆಡ ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಬಂಧೊನು ಬುಳೆಪಾಯರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಬರೊಡು. ಕೆರೆ, ಗುವೆಲ್ ತೋಡಾವುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ಪೊಡು ಬೋರು ಗುಡ್ಡೆಲೆಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ತರೊತ ದಯಿ ನಡೊಡು. ಕಾಡ್ ಎಚ್ಚಾಂಡ ನಾಡ್‌ಗ್‌ಲಾ ಹಿತ. ಆಯಿನಾತ್ ಭೂಮಿ ಪಚ್ಚೆಆದ್ ತೋಜಡ್. ಬುಲೆ ದಿಂಜಿನ ಕಂಡ, ಫಲ ದಿಂಜಿನ ಮರೊಕ್ಲೆನ್ ತೂನಾಗ ಬಂಜಿಗ್ ಪೇರ್ ಮಯ್ತಿನಾತ್ ಸಂತೋಸಾಪುಂಡು! ನಿಜವಾದ್ ಕಂಡದ ಕೆಸರ್‌ಗ್ ಜತ್ತ್‌ದ್ ನೇಜಿ ನಡ್ಕಂದ್ ಆಪುಂಡು!
ಸುಬ್ಬಪ್ಪಯ್ಯೆ	: ಅವು ಅಮ್ಮಾಜಿನ ಮಲ್ಲ ಮನಸ್ಸ್
ಅಬ್ಬಕ್ಕ	: ಅಂಚನೆ ಬುಳೆ ಬುಳೆಯೆರೆ ಬೆಂದಿನ ಕೃಷಿಕೆರೆಗ್‌ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಧಾರಣೆ ತಿಕ್ಕುಲೆಕ್ಕೊಲಾ ತೂವೊನ್ಲೆ
ಸುಬ್ಬಪ್ಪಯ್ಯೆ	: ಅಪ್ಪಣೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ

[ಕೃಷಿಕೆರ್ ಮಾರಾಣಿಯೆರ್ ಬತ್ತಿನೆನ್ ತೂದು ಬೊಂಡ ಪರ್‌ಂದ್ ಇತ್ಯಾದಿಳೆನ್ ಕಾಣಿಕೆಗೆಂದ್ ಪತ್ತೊಂದು ಬರ್ಪೆರ್]

******

ನೋಟ – ಮುಪ್ಪತ್ತನಾಲ್

[ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆ ಠಾಣ್ಯ ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಕಮಾಂಡರ್ ರೆಬಿರೋಲಾ ಬಾಕಿದಕುಲ್ಲಾ ಉಳ್ಳೆರ್. ಕಾಮರಾಯೆಲಾ, ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿಲಾ ಉಳ್ಳೆರ್]

ರೆಬಿರೋ : ಮಿಸ್ಟರ್ ಕಾಮ್‌ರೇ, ಈರೆನ ಮಾಮಿನ ಲೆಟರ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್.

ಕಾಮರಾಯೆ : ಆಲ್ ಮಾಮಿ ಅತ್ತ್, ಮಾರಿ!

ರೆಬಿರೋ : ಲೆಟರ್ ಕನಡಿ ಬಾಸೆಡ್ ಉಂಡು. ಓದುವರಾ ಮಿಸ್ಟರ್ ಕಾಮರಾಯರೇ

ಕಾಮರಾಯೆ : ಉಳ್ಳಾಲ ರಾಣಿನ ಓಲೆನ್ ಯಾನ್ ಮುಟ್ಟಯೆ! ನಮ್ಮ ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ರ್ ಬೋಡಾಂಡ ಓದುದು ಪನ್ಪೆರ್.

ರೆಬಿರೊ : ಮಿಸ್ಟರ್ ಚಂದಯ ಸೆಟರೇ, ಪ್ಲೀಸ್ ಈರ್ ರೀಡ್ ಮಲ್ಪುಲೆ.

ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ : ಆವು ದೊರೆಕುಳೆ.. (ಓದುವೆ]
ಕುಡ್ಲದ ಕೋಟೆಡ್ ಮೊಕ್ಕಾಂ ಮಲ್ತ್‌ದಿನ ಮಾನ್ಯ ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಸೇನಾನಿ ಆದುಪ್ಪುನ ರೆಬೆರೋ ದೊರೆಕುಳೆಗ್ ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಚೌಟ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ ಬರೆಪಾದ್‌ನ ಓಲೆ.
ಸಾಂಪ್ರತ – ಎಂಕ್ಲೆನ ಊರುದ ಉಳಯಿಲಾ ಸೀಮೆದ ಪಡ್ಡೆಯಿ ಅರುಟಿತ್ತಿ ಕಡಲ್‌ಡ್‌ಲಾ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿನ ರೀತಿಡ್ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಾಪಾರ ನಡಪಾಯೆರೆಗ್‌ಲಾ, ಮೀನ್ ಪತ್ಯೆರೆಲಾ ಎಂಕ್ಲು ಸ್ವತಂತ್ರೆರಾದ್ ಉಳ್ಳ. ಇಂದೆಕ್ ವಿದೇಶಿಯೆರಾಯಿನ ನಿಕುಳೆ ಅನುಮತಿ ಅನಗತ್ಯ ಪನ್ಪುನೆನ್ ನಿಕುಲು ತೆರಿಯೊಡು. ಎಂಕ್ಲೆನ ವ್ಯಾಪಾರದ ಪತ್ತೆಮಾರಿಳೆನ್ ಕಾರಣದಾಂತೆ ತಡೆತ್‌ದ್, ಸುಲಿಗೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಎಂಕ್ಲೆ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಸಾವು ಬೇನೆಳೆಗ್ ನಿಕುಳೆ ಜನೊಕ್ಲು ಕಾರಣವಾದುಳ್ಳೆರ್. ನಿಕ್ಲೆ ಕಡೆತಾಕ್ಲು ಬಲಾತ್ಕಾರೊಡು ಪತ್ತ್ ದೀತಿನ ಎಂಕ್ಲೆನ ಪತ್ತೆಮಾರಿಳೆನ್ ಪಿರ ಒಪ್ಪಾವೊಡತ್ತಂದೆ ಜೀವೊ ಕೊರಿನ ಎಂಕ್ಲೆನ ಜನೊಕ್ಲೆಗಾದ್ ಪ್ರತಿಯೊರಿಯನ ಪರವಾದ್ ಒಂಜೊಂಜಿ ಸಾವಿರ ಗದ್ಯಾಣಪಣವು ಪರಿಹಾರವಾದ್ ಕೊರೊಡು. ಈತೆನ್ ತುತೆರ್ೊಡು ಒದಗಾವರ್‌ಂದ್ ನಂಬುವ ...
ಇಂಚ ವಿಶ್ವಾಸೊಡು
ಚೌಟರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿ

ರೆಬಿರೊ : [ಹೊಹ್ಹೊಹೋ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆಲ್ತೊಂದು]
ಏಯ್ ಮಿಸ್ಟರ್ ಕಾಮರೇ, ನಿಕುಲೆ ಉಳ್ಳಾಲ ರಾಣಿ ಎಡ್ಡೆ ಇಂಟೆಲಿಜೆಂಟ್ ಉಲಾಲ್! ಪತ್ತೆಮಾರಿ ರಿಟರ್ನ್ ಮಲ್ಪೊಡು!

ಸೈತಿನ ಒರಿಯನ ಮಿತ್ ಒಂಜಿ ಸಾವಿರ ಗದಿಯನ ಪನವು ಕೊರೊಡು! ಹಹ್ಹಹ್ಹ .. poor woman, dream ತೂಲ! ಈ ಲೆಟರ್‌ಗ್ ಎಲೆ ಸರಿಯಾದ್ ಉತರ ಕೊರುಕಾ ಮಿಸ್ಟರ್ ಕಾಮರೇ. This time ಈ ಉಲಾಲ ರಾಣಿನ್ ಕಲಾಸ್ ಮಲ್ತ್ ಬುಡುಕಾ ಕಾಮರೇ, now let us have a party!
[ಪಾನಗೋಷ್ಠಿ, ನಲಿಕೆಲು ನಡಪುಂಡು]

*****

ನೋಟ – ಮುಪ್ಪತ್ತೈನ್

[ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿ ತುರ್ತಾದ್ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಮುಖೆರೆ ಸಭೆ ಲೆಯ್ಡಾಳ್]

ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿ : ಹಿರಿಯರೆ, ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಮುಖೆರೆ,
ನಮ್ಮ ಸೀಮೆಗ್ ಪರದೇಶೀಯೆರಾಯಿನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಡ್ದ್ ಅಪಗಪಗ ಆವೊಂದುಪ್ಪಿನ ಅನ್ಯಾಯೊಳೆ ಬಗೆಟ್ ನಿಕುಲು ಮಾತಾ ತೆರಿದಾರ್. ಇತರ ದೇಶೊಳೆಡ ನಮ ನಡಪಾವುನ ವ್ಯಾಪಾರೊಗ್ಲಾ ಅಕುಳೆಡ್ದ್ ತೊಂದರೆ ಬರೊಂದುಂಡು. ವ್ಯಾಪಾರದ ಪತ್ತೇವಾರಿಳೆನ್ ದರೋಡೆ ಮಲ್ಪುನವುಲಾ ಪತ್ತೇಮಾರಿದ ನಮ್ಮ ಕಡೆತಾಕ್ಲೆನ್ ಚಿತ್ರ ಹಿಂಸೆ ಮಲ್ಪುನವುಲಾ ಆ ಕಡಲ ಕಳ್ವ ಪರಂಗಿದಾಕ್ಲೆನ ಹವ್ಯಾಸವಾದುಂಡು. ಇಂಚೊಗು ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರೊದ ಪಡವುನು ವಶ ಮಲ್ತೊಂದೆರ್. ಪರಿಹಾರ ಕೇಂಡಲಾ ಕೊರಾಂದೆ ಉಡಾಪೆ ಮಲ್ತ್ ತಿಗಲೆ ಒಡ್ಡುದು ಉಂತುದೆರ್. ಈ ಪರಕೀಯೆರೆನ್ ನಮ್ಮ ಸೀಮೆಡ್ದ್ ಗಿಡಪಂದೆ ನಂಕ್ ಬೇತೆ ಸಾದಿಯಿಜ್ಜಿ. ನಂಕ್ ಶಾಂತಿಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ನಮ್ಮ ಊರುದ ಮಾನ ಅಭಿಮಾನೊಳೆನ್ ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪುನ ಜವಾಬುದಾರಿ ನಮ್ಮ ಮಾತೆರೆನವು. ಈ ನಾಡ್‌ದ ವೀರಪುತ್ರೆರಾಯಿನ ನಿಕುಳೆನ ಸಹಕಾರ ಇಪ್ಪುನ ಎಂಕ್ ಆ ಕಡಲ ಕಳ್ವೆರೆನ ಭಯ ಇಜ್ಜಿ. ಇಕ್ಕೇರಿದ ಅರಸುಳಾಯಿನ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ನಾಯಕೆರೆ ಅಂಚನೆ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆದ ಸಾಮುದ್ರಿ ಅರಸುಳೆನ ಸಹಕಾರ ನಂಕ್ ಒದಗುನ ನಂಬೊಳಿಗೆ ಉಂಡು.
ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಶೂರೆರೇ, ನಾಡ್‌ಗಾದ್ ಧೈರ್ಯವಾದ್ ಏಕ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಹೋರಾಟ ಮಲ್ಪುಲೆ. ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಜಯ ಆವಡ್! ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಪವಿತ್ರ ವೃಷಭಾಂಕಿತ ಬಾವುಟ ಏಪಲಾ ಅಕ್ಕಾಸೊಡು ರಾವೊಂದು ಉಪ್ಪಡ್! ಜೈ ಸೋಮನಾಥ, ಜೈ ಸೋಮನಾಥ!

[ಜೈ ಸೋಮನಾಥಾ, ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಜಯ ಆವಡ್, ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೆಯ್ಯೊರೆಗ್ ಜಯ ಆವಡ್ ಪನ್ಪಿನ ಘೋಷಣೆಲು ಮುಗಲ್ ಮುಟ್ಟುಂಡು. ಯುದ್ಧ ಸೂಚಕ ಸಂಗೀತ ಕೊಂಬು ಕಹಳೆ]

*****

ನೋಟ – ಮುಪ್ಪತ್ತಾಜಿ

[ಯುದ್ಧದ ದೃಶ್ಯೊಲು ಸಾಮುದ್ರಿ ಅರಸುಲೆನ ಪತ್ತೇಮಾರಿಲಾ ಉಂಡು. ಕುಂಞಾಲಿ ನೌಕಾತಂತ್ರೊಡು ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆ ಪತ್ತೆಮಾರಿಲೆಗ್ ಮುತ್ತಿಗೆ ಪಾಡುವೆರ್. ಭಯಂಕರ ಯುದ್ಧ ಆಪುಂಡು. ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಸೈನಿಕೆರ್ ವೀರಾವೇಶೊಡು ಕಾದುವೆರ್. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆ ಕೋಟೆಗ್ ಮುತ್ತಿಗೆ ಪಾಡುವೆರ್. ರೆಬೆರೊ ಪಲಾಯನ ಮಲ್ಪುವೆ.

'ಜೈ ಸೋಮನಾಥಾ! ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಜಯ ಆವಡ್, ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೆಯ್ಯಾರೆಗ್ ಜಯ ಆವಡ್" ಪನ್ಪಿನ ಘೋಷ ಮೊಳಗುಂಡು. ಸೈನಿಕೆರ್ ವಿಜಯೊದ ಉತ್ಸಾಹೊಡು ಕುಡ್ಲದ ಸೂರೆ ನಡಪಾವೆರ್]

******

ನೋಟ – ಮುಪ್ಪತ್ತೇಳ್

[ಸೋಮೇಶ್ವರದ ಕಾಪೆಲ್ ಗೋಪುರೊದ ಕೈತಳ್ ಅಣ್ಣುಲಾ ಆಲೀಖಾನ್‌ಲಾ ಪಾತೆರೊಂದುಳ್ಳೆರ್]

ಅಣ್ಣು : ಕಡಲ್‌ದ ಕಾಳಗೊಡು ನಮ ಕುಂಞಾಲಿಯೆರೆನ ಕೆಲಸೊನೇ ಕೆಲಸ ಅತ್ತೆ ಆಲೀಕಾನೆರೆ?

ಆಲೀಖಾನ್ : ಜೂವೊಗು ಜೂವ ಕೊರ್ಪಿನಾಯೆ ಕುಂಞಾಲಿ ಆಯನ್ ಕಡಲ್ ಕಳ್ವೆಂದ್ ಆ ಪರಂಗಿದಾಕ್ಲು ಪ್ರಚಾರ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಆಕ್ಲೆನ ಪತ್ತೇಮಾರಿಳೆನ್ ಬುಡುದು ಬೇತೆಕ್ಲೆನ. ವಾ ಪಡವುಲೆನ್ಲಾ ಆಯೆ ಲೂಟಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಜೆ. ಕುಡ್ಲಡ್ ಸೂರೆ ಮಲ್ತಿನೆನ್ ಆಯೆ ತಾನ್ ದೀವೊಣಂದೆ ಊರುಗು ಪೂರ ಪಟ್ಟ್‌ದೆ.

ಅಣ್ಣು : ಈತ್ ಸೊಲಬೊಡು ಆ ಪರಂಗಿದಾಕ್ಲು ಸೋಲುವೆರೆಂದದ್ ಎಂಕಂತೂ ನಂಬೊಳಿಗೆ ಇಜ್ಜಿ.

ಆಲೀಖಾನ್ : ನಮ್ಮ ಓಡದ ಪಡೆತ್ತ ಮುತ್ತಿಗೆದ ರೀತಿ ಅಂಚ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮೀನ್‌ದ ತೆಪ್ಪೊಗು ಓಡೊಲು ಮುತ್ತಿಗೆ ಮಲ್ತ್‌ಲೆಕ್ಕೊ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಅಣ್ಣು : ಆಂಡ, ಗಾಯ ಆಯಿನ ಪಿಲಿ ಅಂಚನೆ ಕುಳ್ಳುವಾ?

ಆಲೀಖಾನ್ : ಕಂಡಿತ ಇಜ್ಜಿ. ಆಂಡ ಆಕುಲು ಬುಕ್ಕೊರ ಉಳ್ಳಾಲೊದ ವಿಷಯೊಗು ಬರೋಡ್ಡ ಮೂಜಿ ಮೂಜಿ ಸರ್ತಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪೊಡಾವು!

ಅಣ್ಣು : ಅವು ನಿಜ

ಆಲೀಖಾನ್ : ದಾನೆ ಕಡಲ್ ಜೋರಾತ್ಂಡ್ ಒರಾನೆ ಗಾಳಿಲಾ ಬದಲಾತ್ಂಡ್. ಕಾರ್ ತಿಂಗೊಲುಗು ನನಲಾ ಕೆಲವು ದಿನ ಉಂಡು. ಇತ್ತೆನೇ ಮುಗಾಲ್ ದಿಂಜಿದ್ಂಡ್ ಅಕ್ಕಾಸೊಡು?

ಅಣ್ಣು : ಗಾಳಿಲಾ ಜೋರುಂಡು [ಬೆಗರ್ ಒಚ್ಚೊನುವೆ] ಈ ಸರ್ತಿ ಮರಿಯಾಲ ವಂತೆ ಬೇಗ ಸುರುವಾಪುಂಡಾ ದಾನ್ನ?

ಆಲೀಖಾನ್ : ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಎಡ್ಡನೇ ಆಂಡ್. ಬರ್ಸ ಮಿನಿ ಸುರುವಾಂಡ ಆ ಪರಂಗಿದಾಕ್ಲೆನ ಪತ್ತೆಮಾರಿ ಪಡೆಕ್ ಇಂಚಿಗ್ ಬರ್‍ಯೆರೆ ಕಷ್ಟ ಆವು.

ಅಣ್ಣು : ಆತೆತ್ತ? ಉಳಯಿ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ತಯಾರಿ ಮಲ್ತೊನೊಳಿ.

******

ನೋಟ – ಮುಪ್ಪತ್ತೆಣ್ಮ

[ಪಗೆಲ್ – ಬಂಗರಸುನ ಎರಮನೆ ಬಂಗರಸುಲಾ ಕಾಮರಾಯೆಲಾ ಪಾತೆರೊಂದುಳ್ಳೆರ್]

ಬಂಗರಸು : ಈ ಅಪಗಪಗ ಪೊಣ್ಣು ಪೊಂಜವೆಡ್ ದಾನಾಪುಂಡು ಪಂಡ್ದ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ರಾಣಿನ್ ಸಸಾರ ಮಲ್ತೊಂದು ಪಾತೆರೊಂದು ಇತ್ತತ್ತ? ಇತ್ತೆ ತೂಯನಾ?

ಕಾಮರಾಯೆ : ನಕ್ಕುರುಲಾ ಒರೊರ ಜಿಡೆ ದೆರ್ಪುಂಡು! ಮಾಮಾಜಿ ಅಂಚಂದ್ ಅವು ಜಿಡೆ ಇತ್ತಿ ಮರಿ ಆವ? ಇಂಬಾಳೆನ ರಾಪಾಟ ಏತ್ ದಿನ?

ಬಂಗರಸು : ಏತ್ ದಿನಲಾ ಆವಡ್, ಅಂಚಿತ್ತಿ ಕಡ್ತ್‌ಗಾರ್ಕೆದ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ್ ಒರೊಕು ಪಿರ ಪಜ್ಜೆ ಪಾಡುಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತಳತ್ತ?

ಕಾಮರಾಯೆ : ಅಡಿ ತತ್ಂಡ ಆನೆಲಾ ಬೂರ್ದು ಪೋಪುಂಡುಗೆ. ದಾನ್ನೋ ವಂತೆ ಎಚ್ಚರ ಕಡಮೆಯಾದ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ತೊಂದರೆ ಆಂಡ್.

ಬಂಗರಸು : ನಮ್ಮ ಕುಡ್ಲನ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣ್‌ದ ಎದುರುಗೇ ಸೂರೆ ಮಲ್ಪೊಡಾಂಡ ಆಳೆಗ್ ಧೈರ್ಯ ಏತ್ ಬೋಡು!

ಕಾಮರಾಯ : ಅದೃಷ್ಟೊದ ಕೈ ಮೇಲಾನಗ ಒರೊರ ಇಂಚಾದ್ ತೋಜುಂಡು ಅವು ದಾಲಾ ಸ್ಥಿರವಾಯಿನ ಪಾತೆರ ಅತ್ತ್! ಕಪ್ಪೆ ಲಾಗಿಂಡಲಾ ಅವು ಕುದ್ರೆ ಆವಂದತ್ತ್? ಇಂಬಳೆನ ಮೆರೆಪಾಟ ಏತ್ ದಿನ?

ಬಂಗರಸು : ಆಳ್ ನಮ್ಮ ಮೂಂಕು ಕೊಯಿದ್ ಕನ್ನಡಿ ತೋಜಂಯಳತ್ತ್? ಮದ್ಮೆದ ಬೆರಿಕ್ಕೆ ಇಂಚಾವೊಡ?

ಕಾಮರಾಯೆ : ಅಯಿನೇ ಯಾನ್‌ಲಾ ಪನ್ಪುನೆ? ಆಳ್ ಕುಡ್ಲನ್ ಸೂರೆ ಮಲ್ತಿನವು ವಾ ನ್ಯಾಯ? ಇಂದು ಈರೆನ್ ಬುಕ್ಕೊಲಾ ಹಂಗ್‌ಸಾಯೆರೆ ಮಲ್ಪಾವುನ ಕೆಲಸ ಅತ್ತ್? ಇಂದೆಕ್ ತಕ್ಕ ಪಡಿನ್ ಆಕ್ಲೆಗ್ ಕೊರೊಡೇ

ಬಂಗರಸು : ಇತ್ತೆ ದಾದ ಮಲ್ಪುಗ ಕಾಮರಾಯ?

ಕಾಮರಾಯ : ನಂಕಾಯಿನ ನಷ್ಟೊಗು ಪರಿಹಾರ ಕೇಣ್‌ಗ. ಕೊರ್ಜಿಂಡ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆ ಸಕಾಯ ದೆತ್ತೊನುಗ. ಉಳ್ಳಾಲೊನು ಸುಡುಸೂಕರಿ ಮಲ್ಪುಗ. ಈ ವಿಚಾರೊಡು ಪ್ರಧಾನಿಳೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಣ್ಯರೆ ಪೋವೊಡ್ಚಿ.

ಬಂಗರಸು : ಅಂಚ ಪಣ್ಪನ? ಸರಿ, ಓಲೆ ಬರೆಪಾಗ..

******

ನೋಟ – ಮುಪ್ಪತ್ತೊರುಂಬ

[ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆದ ಮಂದಿರ. ಪ್ರಧಾನಿ, ದಳವಾಯಿ, ಕರಣಿಕೆ, ದುಂಬಾಯಿನಕ್ಲು ಉಳ್ಳೆರ್. ತೆಡಿಲ್ ಮೆಂಚಿ, ಬರ್ಸೊದ ಸೂಚನೆ]

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಸರಿ, ಓದುಲೆ ಕರಣಿಕೆರೆ

ಕರಣಿಕೆ [ಓದುವೆ]

ಉಳ್ಳಾಲ ಮಾಗಣೆದ ಚೌಟರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿಯೆರೆಗ್ ಕುಡ್ಲ ಸಂಸ್ಥಾನೊದ ಮಹಾಪ್ರಭು ವೀರನರಸಿಂಹ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸುಲು ಬರೆಪಾಯಿನ ನಿರೂಪ

ಸಾಂಪ್ರತ, ಈರ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಕಾರಣದಾಂತಿನ ದ್ವೇಷೊಡು ಎಂಕುಳೆ ರಾಜ್ಯೊದ ಪ್ರಜೆಳೆಗ್ ಬಗೆಬಗೆತ ಹಿಂಸೆ ಕೊರ್ದು ದಿಂಜ ಸಂಪತ್ತೆನ್ ಅಕುಳೆಡ್ದ್ ಸೂರೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಈರೆನ ಸೀಮೆಗ್ ಕೊಂಡು ಪೋತಾರ್. ಈ ಅಕ್ರಮೊನು ಎಂಕುಲು ಬಲವಾದ್ ಖಂಡನೆ ಮಲ್ಪುವ. ಇಂದೆಕ್ಕ್ ಪರಿಹಾರವಾದ್ ಇರ್ವತ್ತೈನ್ ಸಾವಿರ ಗದ್ಯಾಣ ಪಣವುನು ಬೇಗೊಡೇ

ಒಪ್ಪ್ಯಾವೊಡು... ತತ್ತ್‌ಂಡ, ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಮುತ್ತಿಗೆ ಪಾಡ್ದ್ ಸುಡು ಸೂಕರಿ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಬೊಕ್ಕ ದೂರ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಇಂಚ, ಸದುತ್ತರೊನು ಎದುರು ತೂವೊಂದುಪ್ಪಿನ ವೀರ ನರಸಿಂಹ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸು

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : [ಮೆಲ್ಲನೆ ತೆಲ್ತ್‌ದ್] ಇಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಲ್ತಿನವೇ! ಪ್ರಧಾನಿಳು ದಾದ ಪನ್ಪರ್?

ಪ್ರಧಾನಿ : ಬಂಗರಸುಲೆನ ದ್ವೇಷ ಸಾಧನೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತ್‌ನಾವೇ. ಪೆಟ್ಟ್ ತಿಂದಿನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಪ್ರತೀಕಾರೊಗು ಮನಸ್ಸ್ ಮಲ್ಪುನೆಲಾ ಸಾಜನೇ. ನಮ ಸರಿಯಾಯಿನ ತಯಾರಿಡ್ ಇಪ್ಪುನ ಎಡ್ಡೆ.

ದಳವಾಯಿ : ನಮ್ಮ ಓಡದ ಪಡೆನ್ ನನಲಾತ್ ಬಲವಾದ್ ಕಟ್ಟುನ ಪ್ರಯತ್ನೊಡುಳ್ಳ. ಅಮ್ಮಾಜಿ ಕೆಲವು ಪತ್ತೇಮಾರಿಳೆನ ಕೆಲಸ ಅರ್ಧೊಡು ಉಂಡು. ಬೇಗೊನೆ ಮುಗಿಪ್ಪೊಡು.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಇಕ್ಕೇರಿದ ಪ್ರಭು ವೆಂಕಟಪ್ಪ ನಾಯಕೆರೆನ ಬೆಂಬಲದ ಸೂಚನೆ ಈತ್ ಪೊರ್ತುಗೇ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಸಾಮುದ್ರಿ ಅರಸುಳೆ ಪತ್ತೇಮಾರಿಳು ಬರ್ಪ.. ಅಳುಕೊಡುಂದಿಜ್ಜಿ. [ಪಿದಯಿ ತೆಡಿಲ್ ಮೆಂಚಿದ ಅಬ್ಬರೊ] ತೆಡಿಲ್ ಮೆಂಚಿದ ಆರ್ಭಟ ಜೋರಾತ್‌ಂಡ್. ದುಂಬುಗು ನಮ್ಮ ಮಣ್ಣ್‌ಗ್ ಮಂಗಳೊದ ಬರ್ಸ ದೊರಿಯಡ್. ಪಂಡ್‌ದ್ ಸೋಮನಾಥ ದೇವೆರೆನ್ ನಟ್ಟೊನುಗ!

******

ನೋಟ – ನಲ್ಪ

[ಮೂಜಂಜ ಪೊರ್ತು. ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿ ಗ್ರಂಥವೊಂಜೆನ್ ಮೌನವಾದ್ ಪಠನ ಮಲ್ತೊಂದುಳ್ಳಲ್ ಉಲಿಗೊದಾಲ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ "ಪ್ರಧಾನಿಳು ಬೈದೆರ್ ಅಮ್ಮಾಜಿ" ಎಂದ್ ಪನ್ಪಳ್]

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಬರಡ್

ಪ್ರಧಾನಿ : [ಬೇಸರ್‌ದ ಮೋಣೆಡ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಉಂತುವೆ]

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಕುಳ್ಳುಲೆ ಪ್ರಧಾನಿಳೆ

ಪ್ರಧಾನಿ : ಕುಳ್ಳಂದೆ ಮೌನೊಡು ಉಂತೊಂದೇ ಉಳ್ಳೆ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ದಾನಾಂಡ ವಿಶೇಷ ಉಂಡಾ ಪ್ರಧಾನಿಳೆ?

ಪ್ರಧಾನಿ : ಎಂಚ ಪಣಡ್ ಅಮ್ಮಾಜಿ? ಅಶುಭವಾರ್ತೆನ್ ಪಣ್ಪುನ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅವು ದಾದ ಪ್ರಧಾನಿಳೆ? ಪಣಿಯೆರೆ ಅಳ್ಕೊಡ್ಚಿ.

ಪ್ರಧಾನಿ : ಪಣಂದೆ ಮುಚ್ಚಿದ್ ದೀಯೆರೆ ಆಪುಂಡೆ? ಅಮ್ಮಾಜಿ ಈರೆ

		ಕಂಡಣಿ ಕುಡ್ಲದ ಬಂಗರಸುಲು ಜಿನಪಾದ ಸೇರ್ಯೆರ್‌ಗೆ! ಅಮ್ಮಾಜಿ
ಅಬ್ಬಕ್ಕ	:	ದಾನೆ! [ಉದ್ವೇಗೊಡು ಮನಸ್ಸ್ ಕಲಡ್‌ದ್ ವಂತೆ ಪೊರ್ತುಜಿ ಮರಕಟ್ಟಿಲೆಕ್ಕ ಉಂತುದು ನಿಧಾನವಾದ್] ಏಪ ಪ್ರಧಾನಿಳೆ? ದಾದ ನಡತ್‌ಂಡ್?
ಪ್ರಧಾನಿ	:	ಕೋಡೆಗೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ! ಮರಣದ ರೀತಿ ಬೊಕ್ಕ ಕಾರಣ ತೆರಿದ್ ಬೈದ್‌ಜಿ. ಬೈಲಂಗಡಿತ ಕಾಳಗೊದ ಸಂದರ್ಭೊಡುಂದು ಸುದ್ದಿ.
ಅಬ್ಬಕ್ಕ	:	ನಡತ್‌ದೇ ಪೋಂಡಾ? [ಉದ್ದೊಗು ಉಸುಲು ಬುಡ್ದು] ಕಡೇಕ್‌ಲಾ ವಿರಸೊನು ದೀಯೊಂದೇ ಅಗತ್ತೆರ್! [ಆತಾನಗ ಮಗೆ ಚೆಲುವರಾಯೆ ಬರ್ಪೆ.) ಬಾಲೆ, ವಿಷಯ ತೆರಿಂಡಾ? ನಿನ್ನ ಅಮ್ಮೆರ್ .... [ಎಂದ್‌ದ್ ಮಗನ ಕೈನ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಬುಳಿಪುವಾಲ್.. ಚೆಲುವರಾಯಗ್ಲಾ ಬುಳಿಪು ಒತ್ತೊಂದು ಬರ್ಪುಂಡು...... ತೆಡಿಲ್ ಮೆಂಚಿದ ಅಬ್ಬರ ಅಂಚನೇ ಉಂಡು]

******

ನೋಟ – ನಲ್ಪತ್ತೊಂಜಿ

[ಅಣ್ಣುನ ಇಲ್ಲ್. ಆಯೆ, ಆಯನ ಅಪ್ಪೆ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಪಾತೆರೊಂದುಳ್ಳೆರ್]

ಅಣ್ಣುನ ಅಪ್ಪೆ	:	ಬಂಗರಸುಳೆನ್ ಏರ್ ಕೆರ್ದುಪ್ಪು ಮಗ?
ಅಣ್ಣು	:	ಸರಿಯಾದ್ ಪಣ್ಯೆರೆ ಆಪುಜಿ ಅಪ್ಪೆ. ಕೆಲವು ವಿಧೊಟು ಪನ್ಪೆರ್ ಬೈಲಂಗಡಿದ ಮೂಲ ವಂಶೊದ ರಾಣಿನ್ ಅರಸುಲು ಇಂಚೊಗು ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ಇತ್ತೆರತ್ತ?
ಕಲ್ಯಾಣಿ	:	ಅಂಚ ಮದ್ಮೆ ಆಯಿನವು,, ಬೆಂಗ್‌ಡ್ ನಮ್ಮ ಮಾರಾಣಿಯೆರೆನ್ ಹಂಗಿಸಾಯರೆನೇ ಆದುಪ್ಪೊಡು!
ಅಣ್ಣು	:	ಆದುಪ್ಪು ಆಂಡ ಈತ್ ಪೊರ್ತುಗೇ ಕಂಡಣಿ ಬುಡೆದಿಯೆರೆ ನಡುಟು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯೊ ಬೈದ್‌ಂಡ್‌ಗೆ!
ಕಲ್ಯಾಣಿ	:	ದಾಯೆಗ್‌ಗೆ?
ಅಣ್ಣು	:	ಒವ್ವೋ ಒಂಜಿ ನೋಂಪಿಗ್ ಕಂಡಣಿ ಬುಡೆದಿ ಕುಳ್ಳುನ ಸ್ಥಾನೊದ ವಿಚಾರೊಡು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಂಯೊ ಬತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ. ಒಂಜಿ ಮನೆತನೊದ ರಾಣಿಯಾಯಿನಾರ್ ಅರಸುಳೆನ ದತ್ತ ಮೆಯಿಟ್ ಕುಳ್ಳಯೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಹಟ ಪತ್ಯೆರ್‌ಗೆ
ಕಲ್ಯಾಣಿ	:	ಕಂಡಣಿ ಬುಡೆದಿಯೆರೆ ನಡುಟೊಂಜಿ ಯೆತ್ವಾಸ ದಾಯೆಗಪ್ಪಾ?
ಅಣ್ಣು	:	ಒವ್ವೇ ಸಮಾಧಾನೊಗು ಬರಂದೆ ರಾಣಿ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಪೊಯೆರೆಗೆ.

ತನ್ನ ಊರುದ ಬಸದಿಡ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೋಂಪಿ ಮಲ್ಪುನೆಂದ್ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಲ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಅಪನಾಲೀಸ್ ಆಯಿನ ಅರಸುಲುಲಾ ಸೈನ್ಯ ಪತ್ತೊಂದು ಪೋದು ರಾಣಿನ ಸೊರ್ಕುರ್ಸಿ ಸಿರ್ಕಾಯೆರೆಂದ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಬತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಆ ಸಂದರ್ಪೊಡು ರಾಣಿನ ಕಡೆತಾಕ್ಲು ಅರಸುಲೆನ್ ಕತ್ತಿಡ್ ಕಡ್ತ್‌ದ್ ಕೆರಿಯೆರ್‌ಗೆ.

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಪಂತ ಪೌರುಷ ಎಂಚೆಂಚಿತ್ತಿ ಕತೆ ಮಲ್ಪಾದ್ ಬುಡ್ತುಂಡಪ್ಪ!

ಅಣ್ಣು : ಇಂದು ಒಂಜಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನನೊಂಜಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಮರಾಯೆನೇ ಸಂದರ್ಪೊ ತೂದು ಪಿರವುಡ್ದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕತ್ತಿ ಪಾಡ್‌ದ್ ಕೆರ್ಯೆಂದ್‌ಲಾ ಪಣ್ಪೆರ್. ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿ ದೇವೆರೆಗ್ ಗೊತ್ತು!

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಕಾಮರಾಯೆ ಎಂಚಲಾ ಕೆಸರ್‌ದುಳಯಿದ ಮುದಳೆ! ಆಯನ್ ನಂಬ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ!

ಅಣ್ಣು : ಅಂತೂ ಬಂಗರಸುಲೆನ ಕತೆ ಅಂಚಾಂಡ್. ಕುಡ್ಲದ ಎರಮನೆಟ್ ಇತ್ತೆ ಕಾಮರಾಯೆನವೇ ಕಾರ್‌ಬಾರ್!

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ನನ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಆಯನ ಕೈ ತಡೆಪುನಾಕ್ಲು ಏರ್? ತೌಡು ಮುಕ್ಕುನಾಯೆ ಪೋದು ಉಮಿ ಮುಕ್ಕುನಾಯೆ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್!

ಅಣ್ಣು : ಈ ಕಾಮರಾಯೆ ಎಂಚಲಾ ಆ ಪರಂಗಿದಾಕ್ಲೆನ ತಗ್ಮೆ! ಇಂಬ್ಯೆ ಇಪ್ಪುನ ಮುಟ್ಟ ನಂಕ್ ಆಯನ ತಂಟೆ ತಕ್ರಾರ್ ತಪ್ಪಂದ್! ಆಂಡ ನಮ ದಾಲ ಪೋಡ್ಯೊಡುಂದು ಇಜ್ಜಿ.

ಕಲ್ಯಾಣಿ : ಮಾರಾಣಿಯೆರೆನ ಕರಿಯಣಿ ಭಾಗ್ಯ ಕಡಿನೆನ್ ಎಣ್ಣ್‌ನಗ ಮಾತ್ರ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಸಂಕಡ ಆಪುಂಡು.

ಅಣ್ಣು : ಅದೃಷ್ಟೊದ ಆಟ ತೂಯಿನಕ್ಲು ಏರ್?

****

ನೋಟ – ನಲ್ಪತ್ತರಡ್ಡ್

[ಕುಡ್ಲದ ಎರಮನೆ ಕಾಮರಾಯೆ, ಚಂದ್ರಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ, ನರಸಿಂಗೆ, ಮಾದಪ್ಪೆ ಸಂಬ್ರಮೊಡುಲ್ಲೆರ್.]

ಕಾಮರಾಯೆ : ಗಾವು ಏರೊಂದುಂಡು ಬರ್ಸ ಮಿನಿ ಬರುವ? ಮಾಮಾಜಿನ ಸಾವುಗು ಮಿನಿ ಅಡ್ಡಿ ಆಪುಂಡೋ ದಾನ್ನ?

ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ : ಅಯಿಕ್ ದಾನಾವೊಡು? ಮಲ್ಲ ಚಪ್ಪರ ಪಾಡ್‌ಂಡಾಂಡ್. ಆಂಡ ಸದ್ಯೊಗು ಬರ್ಸ ಬರ್ಪುನ ಅಂದಾಜಿ ಇಜ್ಜಿ. ಬತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಒಂತೆ ಒಂತೆ ಬತ್ತ್ ಪೋವು.

ಕಾಮರಾಯೆ	: ಅವು ಆತೆ! ಅಂತೂ ಮಾಮಾಜಿನ ಸಾವು ಎಡ್ಡೆಗಡದ್ದ್ಡ್ ನಡಪ್ಪೊಡು ದಾನ ಧರ್ಮ ಧಾರಾಳವಾದ್ ನಡಪ್ಪೊಡು. ದಾದ ಪನ್ಪರ್ ಚಂದಯ್ಯ ಚೆಟ್ರೆ?,
ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ	: ಬಜೀ ಸೆಟ್ಟಿಂದ್ ಲೆತ್ತ್‌ಂಡ ಯಾನ್ ಮಿನಿ ಓಕೊಣಾಯೆ!
ಕಾಮರಾಯೆ	: ಅಮಸರ ಮಲ್ಪೊಡ್ಚಿ ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ರೆ, ಅತ್ತತ್ತ್ ಪ್ರಧಾನಿಳೆ! ವಂತೆ ಸಬುರು ಮಲ್ಪುಲೆ ಮಾಮಾಜಿಂಯೆರೆನ ಸಾವು ಸಾಲ್ಯ ಕರಿಯಡ್.ಬೊಕ್ಕ ಮಾತಾ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಳೆನ್ ಬೋಡಾಯಿ ಲೆಕ್ಕ ಪಟ್ಟೊನೊಳಿ.
ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ	: ಅವು ಸರಿ, ಬೆಯ್ತಿ ಮುಟ್ಟ ಕಾಪ್‌ನಾಯಗ್ ತಣಿಯು ಮುಟ್ಟ ಕಾಪ್ಯೆರೆ ಆಪುಜಾ? ಅತ್ತೇ ನರಸಿಂಗೆರೆ?
ನರಸಿಂಗೆ	: ಅವು ಅಂದ್, ರಾಯೆರೆ ನಂಕ್ ವಚನ ಕೊರ್ನೆನ್ ಮದಪ್ಪೆರೆ ಉಂಡಾ?
ಮಾದಪ್ಪ	: ಮದೆತ್‌ಂಡಲಾ ನೆಂಪು ಮಲ್ಪೆರೆ ನಂಕ್ ತೆರಿಯಂದಾ?
ಕಾಮರಾಯೆ	: ನಿಕ್ಲು ದಾಲ ಪೋಡ್ಯೊಡುಂದಿಜ್ಜಿ. ಮಾತಾ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಲ್ಪುಗ! ಮಾಮಜಿನ ಕಾರ್ಯವೊಂಜಿ ಗೌಜಿಡ್ ನಡತ್ತ್ ಬುಡಡ್.
ಮಾದಪ್ಪ	: ಸಂದಿನ ಆರೆಗ್ ಗೌರವ ಕೊರಿಲೆಕ್ಕಲಾ ಆಂಡ್, ನಂಕ್ ಸಂತೋಸುದ ಉಚ್ಚಯಲಾ ಆಂಡ್!
ಕಾಮರಾಯೆ	: ಅಂದಂದ್, ನಮ್ಮ ಸಂತೋಸುನು ಬಾಕಿದಾಕ್ಲೆ ಎದ್ರ್, ತೋಜಪಾವೊಡ್ಚಿ ಮಾರಾಂಯ್ರೆ!
ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ	: ಆತ್‌ಲಾ ಸ್ವಯ ಇಜ್ಜಾ ಎಂಕ್ಲೆಗ್?
ಕಾಮರಾಯೆ	: ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆ ಬೆಂಬಲವೊಂಜಿ ನಂಕ್ ಸ್ಥಿರವಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ ಸುಖೊಟು ಕಾಲ ಕರಿಪೊಳಿ! ಒಯಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಬೊಕ್ಕಸೊನು ಒರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಲ್ಪೊಡು.
ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ	: ಅಂದ್, ಅವು ಮುಖ್ಯ!
ಕಾಮರಾಯೆ	: ಎಲ್ಲೆ ತೂವೊಣುಗ!

******

ನೋಟ – ನಲ್ಪತ್ತಮೂಜಿ

[ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿನ ಎರಮನೆದ ರಹಸ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆದ ಇಲ್ಲಲ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿಲ, ಪ್ರಧಾನಿ, ದಳವಾಯಿ, ಕಡಲ ಪಡೆತ ಗುರ್ಕಾರೆ ರಾಮಬಲಿಪೆ ಆಪ್ತಾಲೋಚನೆಡ್ ಉಲ್ಲೆರ್]

ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿ	: ಬರ್ಸ ಸುರುವಾವೆರೆ ದುಂಬು ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಪಾಠ

ಕಲ್ಪಾವೊಡು; ದಾದ ಪನ್ಪೆರ್?

ಪ್ರಧಾನಿ : ಅಂದ್ ಅಮ್ಮಾಜಿ, ಅಕುಲು ಅವ್ವೆನ್ ಮದಪ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ!

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ದಾನಾಂಡ್ಲ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದರ?

ಪ್ರಧಾನಿ : ನಮ ಕಡಲ ಪಡೆತ ಗುರ್ಕಾರ್ರ್ ಒಂಜಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ದಾದ ಅವು ರಾಮ ಬಲಿಪ್ಪೆರೆ?

ರಾಮಬಲಿಪೆ : ಆ ಪರಂಗಿ ಪಡೆತಾಕ್ಲು ಪತ್ತೇ ಮಾರಿಲೆನ ಕೊಲ್ಲಾಯಿ ಪಾಡ್‌ದ್ ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಮುತ್ತಿಗೆ ಪಾಡ್ಯೆರೆಂದ್ ಎಣ್ಣೊಂದುಪ್ಪೊಡು. ಆಕ್ಲೆನ ಚಲನವಲನ ತೂವೊಂದು ನಮ್ಮ ಕಡಲ ಪಡೆತಾಕ್ಲು ಸಂದ್ ತೂದು ಒರಾನೆ ಆಕ್ಲೆ ಪತ್ತೆಮಾರಿಳೆಗ್ ಮುತ್ತಿಗೆ ಪಾಡ್ದ್ ಅವೆನ್ ಸುಡು ಸೂಕರಿ ಮಲ್ಪೊಡು.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಆವಡ್, ಭಾರೀ ಜಾಗ್ರತೆಡ್ ಬೇಲೆ ಆವೊಡು!

ರಾಮಬಲಿಪೆ : ಆವು ಅಮ್ಮಾಜಿ..

******

ನೋಟ – ನಲ್ಪತ್ತನಾಲ್

(ಅಮಾಸೆದ ಕತ್ತಲೆ ಕಡಲ ಬರಿಟ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿನ ಕಡೆತ ಕಡಲ ಪಡೆತಾಕ್ಲೆನ ಗುಟ್ಟುದ ಚಲನವಲನ.. ಪತ್ತ್,ಪತ್ತೊಂಜಿ ಓಡೊಲೆಡ್ ಕಡಲ ಪಡೆತಾಕ್ಲು ಸುದ್ದಿಸೋವು ಇಜ್ಜಂತೆ ಪರಂಗಿದಾಕ್ಲೆನ ಪತ್ತೇಮಾರಿಳೆನ್ ಆಕ್ರಮಣ ಮಲ್ಪೆರೆಗಾದ್ ಪಿದಡ್‌ದೆರ್. ಒಂಜಿ ಓಡೊಡು ಮಾರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿಲಾ ಉಳ್ಳಲ್. ಓಡೊಡು ನೂದುಗಟ್ಲೆ ತಾರೆದ ಮಡಲ್ದ ತೂಟೆ. ನೂದು ಗಟ್ಲೆ ಸೂಟೆಲೆನ್ ಪೊತ್ತಾದ್ ಪರಂಗಿ ಪತ್ತೆಮಾರಿಳೆ ಕಡೆಕ್ ಒರಾನೆ ದಕ್ಕುವೆರ್. ಸುರುಕ್ಕು ಗೊತ್ತಾವಂದೆ, ಬೊಕ್ಕ ಒರಾನೆ ಅಂದಾಜಾಪುಂಡು. ಪರೆಂಗಿ ಪಡೆಕ್ ಗಡಿಬಿಡಿ ಆಪುಂಡು. ಹಾಹಾಕಾರ ಲಕ್ಕುಂಡು. ಪರಂಗಿದಾಕ್ಲೆನ ಪತ್ತೇಮಾರಿದ ಪಾಯಿಲು ಸೂ ಬೂರ್ದು ಪೊತ್ತುಂಡು. ಕೆಲವು ಪತ್ತೆಮಾರಿಳೆಗ್‌ಲಾ ಸೂ ಸೋಂಕುಂಡು. ಅವು ಪೊತ್ತುನಗ ಪರಂಗಿ ಪಡೆತ ಕೆಲವೆರ್ ನೀರ್‌ಗ್ ಲಾಗಿದ್ ಜೂವ ಕಳೆಯೋನ್ವೆರ್. ಕೆಲವೆರ್ ಮದ್ಯಪಾನದ ಅಮಲ್‌ಡೇ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಪರಂಗಿ ಪಡೆತಾಕ್ಲೆಗ್ ಮಲ್ಲ ಗಾಸಿ ಆಪುಂಡು. ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿನ ಕಡೆತಾಕ್ಲು 'ಸೋಮನಾಥದೇವೆರೆಗ್ ಜಯ ಆವಡ್' 'ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೆಯ್ಯಾರೆಗ್ ಜಯ ಆವಡ್' 'ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಜಯ ಆವಡ್' ಪಂಡ್‌ದ್ ಘೋಷಣೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಪರಂಗಿಳೆನ ರಡ್ಡ್‌ಮೂಜಿ ಪತ್ತೆಮಾರಿಳು ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿನ ಕಡೆತಾಕ್ಲೆನ ತೂತ ಬಾಣೊದ ಬಾಯಿಡ್ದ್ ಎಂಚಲಾ ತಪ್ಪಾದ್ ಬಲಿಪುವ. ಉಳ್ಳಾಲೊದ ವೀರ ಸೈನಿಕೆರ್ ಘೋಷಣೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಕರೆಕ್ ಬರ್ಪೆರ್.)

******

ನೋಟ – ನಲ್ಪತ್ತಾಜಿ

[ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿನ ಎರಮನೆ ಮಾರಾಣಿಲಾ ಪ್ರಧಾನಿ, ದಳವಾಯಿನಕುಲುಲಾ ಉಳ್ಳೆರ್]

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಗ್ರೇಯಿಪಂದಿನಂಚಿತ್ತಿ ಮಲ್ಲ ಯುದ್ಧ ಆದ್ ಪೋಂಡು. ನಮ್ಮ ವೀರ ಸೈನಿಕೆರ್ ಜೂವೊನು ಒತ್ತೆ ದೀದ್ ಪೊರುಂಬಾಟ ಮಲ್ತೆರ್. ಮಸ್ತ್ ಪರಕೀಂಯ ಸೈನಿಕೆರೆನ್ ಕೆರ್ಯೆರ್. ಕೆಲವೆರ್ ವೀರಮರಣೊನ್ಲಾ ಪಡೆಯೆರ್. ನಮ್ಮ ಭಾರೀ ವಿಶ್ವಾಸೊದ ಮಲ್ಲ ಪರಾಕ್ರಮಿ ಅಣ್ಣುನ ವೀರಮರಣೊನ್ಲಾ ಆಯನ ಬುಡೆದಿ ಕಲ್ಯಾಣಿನ ಸಹಗಮನೊನುಲಾ ಮದಪ್ಯೆರೆನೇ ಆಪುಜಿ!

ಪ್ರಧಾನಿ : ಅಂದ್ ಅಮ್ಮಾಜಿ ಅಯಿಟ್ಲಾ ಅಣ್ಣು ಸೋಮನಾಥ ದೇವೆರೆ ಬಾಕಿಲ್ದ ಮುಟ್ಟು ಕಲ್ಲ್‌ದಲ್ಪನೇ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣೊನು ಕೊರಿಯೆ. ಆ ಪರಂಗಿದಾಕ್ಲು ದೇವಸ್ಥಾನೊನೇ ಗಾಸಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಬತ್ತೆರ್. ಅಣ್ಣುಲಾ ಆಯನ ಜತೆತಾಕ್ಲುಲಾ ಅಯಿಕ್ ಅವಕಾಶ ಕೊರಿಜೆರ್.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಅಣ್ಣುಗ್ಲಾ ಕಲ್ಯಾಣಿಗ್ಲಾ ಯೋಗ್ಯವಾಯಿನ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಲ್ಪೊಡು. ದೇವಸ್ಥಾನೊದ ಬಾಕಿಲ್‌ದಲ್ಪನೆ ಅಣ್ಣು ವೀರಮರಣ ಪಡೆಯಿನೆಡ್ಡಾವರ ದೇವಸ್ಥಾನೊದ ಅಂಗಣೊಡೇ ಈ ದಂಪತಿಳೆಗ್ ತಕ್ಕ ಸ್ಮಾರಕ ಉಂತಾವೊಡುಂದು ಎನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಪ್ರಧಾನಿ : ಎಡ್ಡೆ ಮದಿಪು ಅಮ್ಮಾಜಿ. ವೀರಕಲ್ಲ್ ಸತೀ ಕಲ್ಲ್‌ಲೆನ್ ಉಂತಾಗ!

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಗ ಈ ಕೆಲಸ ಆವೊಡು

ಪ್ರಧಾನಿ : ಅಪ್ಪಣೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ.

******

ನೋಟ – ನಲ್ಪತ್ತೇಳ್

[ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿ ಮಿತ ಪರಿವಾರದೊಟ್ಟುಗು ಸೋಮನಾಥ ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ಬೈದಳ್ ಪ್ರಧಾನಿಲಾ ಉಳ್ಳೆ]

ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿ : ಪ್ರಧಾನಿಳೆ, ಸೋಮನಾಥ ದೇವೆರ್ ನಮ್ಮ ಸೀಮೆದ ದೇವೆರ್. ಈ ದೇವ ಸನ್ನಿದಿಗ್ ಯಾನ್ ಬರ್ಪಿನವು ಪೊಸತ್ ದಾಲಾ ಅತ್ತ್. ಈಡೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಒಂಜಿ ಪೊಸ ಚೈತನ್ಯ ಜೂವೊಗು ಮೂಡುಂಡು. ಸುರುಕು ಯೆನ್ನ ಅಮ್ಮಾಜಿ ಒಟ್ಟುಗು ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತೆ. ಅಪಗ ಎಂಕ್ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯ. ಬುಕ್ಕೊ ಎಂಕ್ ಮದ್ಮೆ ಆಯಿನ ಪೊಸತ್ತ್‌ಡ್, ಬಂಗರಸುಲುಲಾ ಯಾನ್‌ಲಾ ದೇವೆರೆಗ್ ಪರಕೆ

ಸೇವೆ ಸಂದಾಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರಸಾದ ದೆತ್ತೊಣ್ಯರೆಂದ್ ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತ. ಮಗಳ್ ತಿರುಮಲಾನ ಮದ್ಮೆದ ಸಬಿನೆಂಪುಗಾದ್ ದೇವೆರೆಗ್ ಬೊಳ್ಳಿದ ಜಲದ್ರೋಣಿ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊರ್ದು ಪ್ರಸಾದ ಪಡೆದಿತ್ತೆ... ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಡ ಸುರುತ್ತ ಯುದ್ಧ ಆಪಿನೆಕ್ ದುಂಬು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರಸಾದ ದೆತ್ತೊಂಡಿನವು ಈರೆಗ್‌ಲಾ ನೆಂಪುಂಡತ್ತೆ ಪ್ರಧಾನಿಳೆ?

ಪ್ರಧಾನಿ : ನೆಂಪುಂಡು, ಅಮ್ಮಾಜಿ ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ಎರಮನೆದ ವತಿಡ್ದ್ ಪೊಸ ಕೊಡಿಮರಲಾ, ಕೊಡಿಲಾ ಒಪ್ಪ್ಯಾನಗ ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತಾರ್.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ನಮ್ಮ ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಮಾನ ಅಭಿಮಾನ ಒರಿತ್ ಕೊರಿನಾರ್ ಸೋಮನಾಥ ದೇವೆರ್. ಈ ಸನ್ನಿಧಿಗ್ ಏತ್ ಸರ್ತಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ತೃಪ್ತಿ ಆಪುಜಿ. ನಮೊ ಮಲ್ತೊಂದು ಪೋಯಿನ ಕೆಲಸೊಗು ಆರೆನ ಅನುಗ್ರಹ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಮಾತ್ರನೇ ಬದ್ಕ್ ಸಾರ್ಥಕ!

ಪ್ರಧಾನಿ : ಅವು ಸತ್ಯನೇ ಅಮ್ಮಾಜಿ

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ಈ ಸರ್ತಿದ ಮಲ್ಲ ಕಾಳಗೊಡು ನಮ್ಮ ವೀರ ಸೈನಿಕೆರ್ ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಎಡ್ಡೆನ ಉಪ್ಪಿನೀರ್ ಪರ್ಪಾದ್ ಗಿಡರಿಯೆರ್. ನನ ಪಕ್ಕೊಗು ಇಂಚಿ ತರೆ ಪಾಡಾಯೆರ್. ಎಲ್ಲೆ ಒಂಜಿ ಕಾರ್ತಿದೀಪ ಸೇವೆದ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಲ್ಪುಲೆ.

ಪ್ರಧಾನಿ : ಅಪ್ಪಣೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ : ದೇವಸ್ಥಾನೊದ ರಕ್ಷಣೆಗಾತ್ರ ಇತ್ತಿನ ಕೋಟೆ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಜರಿದ್ ಬೂರ್ದುಂಡು. ಬುರುಜುಲಾ ಹಾಳಾತ್‌ಂಡ್. ಅವೆನ್ ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಗ ಸಜ್ಜಿ ಮಲ್ಪಾಲೆ ಪ್ರಧಾನಿಳೆ

ಪ್ರಧಾನಿ : ಅಪ್ಪಣೆ ಅಮ್ಮಾಜಿ.

******

ನೋಟ – ನಲ್ಪತ್ತೆಣ್ಮ

[ಅಬ್ಬಕನ್ಕ ಎರಮನೆಟ್ ಪ್ರಜಾಪ್ರಮುಖೆರೆ ಸಭೆ ನಡತೊಂದುಂದು.]

ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿ : ಪ್ರಜಾಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಪ್ರಣಾಮ. ನಿಕ್ಲೆನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮೊಳೆನ್ ಅಪಗಪಗ ಪಿಂದೊಣುನವು ಎನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ನಮ್ಮ ಸೀಮೆದಂಚಿ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಯುದ್ಧ ಪಣ್ಪಿನವು ನಂಕ್ ನಿತ್ಯೋತ್ಸವ ಆದ್ ಪೋತುಂಡು. ಎಲ್ಯ ಮಲ್ಲ ಯುದ್ಧೊಡ್ ಪ್ರಜೆಕುಳೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟ ಆದುಪ್ಪೊಡು. ದಾನೆ ಮಲ್ಪೊಳಿ? ಅವು ಅನಿವಾರ್ಯನೇ. ಈ ಸರ್ತಿ ಆಯಿನ ಯುದ್ಧ ಮಾತ್ರ

ಮಸ್ತ್ ಮಲ್ಲವು. ನಮ ಕಡೆತ ವೀರ ಸೈನಿಕೆರ್ ಎಡ್ಡೆ ಹೋರಾಟ ಕೊರ್ದ್, ವೀರಮರಣ ಪಡೆಯೆರ್. ಸದ್ಯೊಗು ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆ ಪೀಡೆ ವಂತೆ ದೂರ ಆಯಿಲೆಕ್ಕೊ ತೋಜುಂಡು. ಆಂಚ ಆಕ್ಲೆನ ಚರ್ಯೆನ್ ಪಣ್ಯೆರೆ ಆಪುಜಿ. ಅವು ಎಂಚಲಾ ಉಪ್ಪಡ್. ಅಪಗಪಗ ಕಷ್ಟ ಆಂಡಲಾ ಸಹಿಸೊಡಾಪುಂಡು. ಉಳ್ಳಾಲ ಅರಸ್ತಾನೊಗುಲಾ ವೀರಸೈನಿಕೆರೆಗ್ಲಾ ನೈತಿಕ ಸಹಕಾರ ಕೊರೊಡುಂದು ಬತ್ತಿನ ಪ್ರಜಾ ವರ್ಗೊಗು ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೆ. ವೀರ ಮರಣ ಪಡೆಯಿನ ಪ್ಶ್ಯಾದಿಗೆರೆ ಆತ್ಮೊಗು ಶಾಂತಿ ಇಪ್ಪಡ್ಂದ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ತೊನುಗ. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆ ಭೀತಿ ಪೂರ್ತಿ ತೊಲಗ್‌ದ್‌ಜಿ. ಸಂದರ್ಭ ಬನ್ನಗ ನಿಕ್ಲ್ ಪೂರಾ ಒಂಜಾದ್ ಉಂತುವಾರ್ಂದ್ ನಂಬುವೆ. ಸೋಮನಾಥ ದೇವೆರ್ ಉಳ್ಳಾಲ ಸೀಮೆದ ಮಾನ ಅಭಿಮಾನೊಳೆನ್ ಒರಿತ್ ಕೊರುವೆರ್. ಜೈ ಸೋಮನಾಥ, ಜೈ ಸೋಮನಾಥ!

ಪ್ರಜೆಕುಳು : ಜೈ ಸೋಮನಾಥ! ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಜಯ ಆವಡ್, ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇಯ್ಯಾರೆಗ್ ಜಯ ಆವಡ್, ಜೈ ಸೋಮನಾಥಾ, ಜೈ ಸೋಮನಾಥಾ...

******

...ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಾಮಲ್ಲ ವಿದ್ವಾಂಸೆರಾಯಿನ ಮಾನ್ಯ ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರೆರ್ 'ವೀರರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ' ಪುದರ್ದ ನಾಟಕ ರಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್... ಉಂದು ಬರೀ ಕಲ್ಪನೆಡ್ ಮೂಡ್‌ದ್ ಬತ್ತಿನವತ್ತ್... ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದಾಕಲೆನ್ ತೆರಿಯೊಂದಿನ ನಿಲೆಟ್ ಬರೆತಿನವು... ಆರೇ ಪಣೊಂದಿಲೆಕ, "ಅಬ್ಬಕ್ಕರಾಣಿನ ಕಾಲೊಡು ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್, ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿನ್, ಆಳೆನ ರಾಜ್ಯೊದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಳೆನ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೂದು ಬರೆತಿನ ಇಟಲಿ ದೇಶೊದ ಪ್ರವಾಸಿ ಪಿಯಾತ್ರೋ ದೆಲ್ಲಾವೆಲ್ಲೆನ ಪ್ರವಾಸೀ ಕಥನೊದ ಆದೆರೊಡು ಬರೆತಿನವು"... ಅಂಚನೇ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ, ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ರಾಜಕೀಯ ಮುತ್ಸದ್ಧಿತನ, ಸಾಹಸ, ಶೌರ್ಯ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪ್ರೇಮ, ಪ್ರಜಾಪ್ರೀತಿ, ಸಾಮರಸ್ಯ ಈ ಮಾತ ಗುಣೊಕ್ಲೆನ ಗಣಿಯಾಯಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿನ ಆಳ್ವಿಕೆ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊದ ಆಕರ್ಷಣೆನೇ ಆರೆಗ್ ಈ ನಾಟಕ ಬರೆವೆರೆಗ್ ಪ್ರೇರಣೆ ಆತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ...

ಎಮ್. ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ
ಗುರ್ಕಾರ್ರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ